

Inventarislijst BZK

Nr.	Document	Beoordeling	Woo	Afzender	Ontvanger
1.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2017 d.d. 28 oktober 2021	Niet openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
2.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2017 d.d. 9 november 2021	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
3.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2017 d.d. 25 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.2.1 en 5.1.2.i	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
4.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2017 d.d. 28 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
5.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2017 d.d. 31 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
6.	Verslag stuurgroep wetswijziging wiv2018 d.d. 22 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
7.	Terugkoppeling stuurgroep wiv2017 d.d. 22 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
8.	Verslag overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
9.	Beslispunten overleg BZK en DEF d.d. 29 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
10.	Terugkoppeling van overleg tussen BZK en DEF over Tijdelijke wet d.d. 7 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
11.	Verslag overleg BZK en DEF d.d. 1 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
12.	Verslag overleg BZK en DEF d.d. 22 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF, JenV
13.	Verslag overleg ministers d.d. 15 oktober 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, AZ, DEF
14.	Verslag overleg ministers en voorzitters d.d. 28 oktober 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i	BZK	BZK, DEF, CTIVD, TIB
15.	Verslag overleg ministers en voorzitters CTIVD en TIB d.d. 24 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, CTIVD, TIB
16.	Terugkoppeling overleg tussen minBZK en	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF

	MinDef d.d. 3 december 2021				
17.	Verslag overleg ministers en voorzitters d.d. 15 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, CTIVD, TIB
18.	Terugkoppeling van gesprek tussen BZK en voorzitters CTIVD en TIB d.d. 18 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i	BZK	BZK
19.	Verslag overleg met CTIVD en TIB d.d. 22 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, TIB, CTIVD
20.	Terugkoppeling vooroverleg ketentoets met CTIVD en TIB d.d. 23 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	DEF
21.	Terugkoppeling overleg ketentoets met CTIVD en TIB d.d. 23 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
22.	Terugkoppeling gesprek toezichthouders d.d. 24 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
23.	Verslag stelselketentest met CTIVD en TIB tijdelijke wet cyberonderzoeken d.d. 17 en 18 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV, TIB, CTIVD
24.	Terugkoppeling hoofdlijnen ketentoets d.d. 18 en 19 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV
25.	-				
26.	-				
27.	-				
28.	-				
29.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 12 januari 2022	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
30.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 19 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i	BZK	BZK
31.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 9 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.2.1	BZK	BZK
32.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 16 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
33.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 9 maart 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.1.b 5.1.2.e	BZK	BZK

34.	Agenda en verslag PO MinBZK d.d. 23 maart 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
35.	Aanvullend advies aan MinBZK t.b.v. gesprek met CTIVD en TIB d.d. 28 oktober	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	M BZK
36.	Gedeelde annotatie ministers voor gesprek met TIB en CTIVD d.d. 28 oktober 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.2.1	BZK	M BZK
37.	Annotatie voor MinBZK over tijdelijke wet voor de RVI d.d. 23 november 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	DEF
38.	Annotatie voor MinBZK voor gesprek met CTIVD en TIB d.d. 24 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	M BZK
39.	Geannoteerde agenda voor webex overleg tussen BZK en DEF inzake Tijdelijke wet d.d. 2 december 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
40.	Nota aan ministers inzake Tijdelijke wet voor Bewindspersonenoverleg op 3 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.1.b 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	M BZK
41.	Annotatie voor gesprek ministers met voorzitters CTIVD en TIB d.d. 15 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	M BZK
42.	Agenda overleg met CTIVD en TIB d.d. 22 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, CTIVD, TIB
43.	Agenda stuurgroep d.d. 13 januari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV
44.	Agenda stuurgroep wetswijziging WIV d.d. 13 januari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV
45.	Agenda stuurgroep wetswijziging WIV d.d. 28 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV
46.	Geannoteerde agenda BZK overleg d.d. 1 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK
47.	Gemeenschappelijke gesprekslijn voor gesprek met voorzitters CTIVD en TIB d.d. 24 februari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK

48.	Geannoteerde agenda voor stuurgroep d.d. 21 maart 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
49.	Geannoteerde agenda overleg BZK en DEF d.d. 22 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK
50.	Annotatie voor MinBZK gesprek met voorzitter TIB en CTIVD d.d. 29 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
51.	Bijlage met gespreksterugkoppeling RvSt bij annotatie MinBZK gesprek met voorzitter TIB en CTIVD d.d. 29 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF, AZ, JenV
52.	Bijlage met Tijdpad tijdelijke wet bij annotatie voor MinBZK gesprek met voorzitters TIB en CTIVD d.d. 29 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK, DEF
53.	Bijlage bij Annotatie voor MinBZK gesprek met voorzitter TIB en CTIVD d.d. 29 maart 2022	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
54.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 28 oktober 2021	Niet openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK
55.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 25 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
56.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 13 januari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK
57.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 28 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
58.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 10 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
59.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 10 maart 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
60.	Geannoteerde agenda BZK voor stuurgroep d.d. 22 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK
61.	Nota strategische sessie Tijdelijke wet d.d. 28 oktober	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK

62.	Bijlage A bij nota strategische sessie tijdelijke wet d.d. 28 oktober 2021	Niet openbaar	5.1.2.i	BZK	BZK
63.	Nota ten behoeve van overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
64.	Vertaling operationele problemen naar wetsvoorstel – Bijlage bij overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Niet openbaar	5.1.1.b	BZK	BZK, DEF
65.	CONCEPT wetsvoorstel cyberonderzoeken – bijlage bij overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
66.	Advies aan BZK inzake Spoedwet ten behoeve van overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
67.	Bijlage A bij advies aan BZK inzake spoedwet ten behoeve van overleg BZK en DEF d.d. 18 november 2021	Reeds openbaar als bijlage bij Kamerstuk 34588, nr. 88	-	BZK	BZK, DEF
68.	Nota aan MinBZK over Tijdelijke wet cyberoperaties d.d. 19 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e	BZK	BZK
69.	CONCEPT wetsvoorstel cyberonderzoeken versie 19112021 – bijlage bij nota aan MinBZK d.d. 19 november 2021	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
70.	Notitie aan minister over inhoud Tijdelijke wet in voorbereiding op gesprek met voorzitters CTIVD en TIB d.d. 15 december 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
71.	Notitie voor BZK met beslispunten na informele consultatie met CTIVD en TIB d.d. 13 januari 2022	Niet openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
72.	Notitie inzake de opbrengst informele consultatie ten behoeve van gesprek BZK met voorzitters CTIVD en TIB d.d. 19 januari 2022	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
73.	Nota opbrengt en analyse van sessies met	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK

	CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet zoals besproken in stuurgroep d.d. 28 januari 2022				
74.	Nota voorstel vervolgttraject tijdelijke wet en externe analyse zoals besproken in stuurgroep d.d. 28 januari 2022	Deels openbaar	Buiten reikwijdte 5.1.2.e	BZK	BZK
75.	Nota aan minBZK aanpassing conceptwetsvoorstel d.d. 8 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
76.	Nota aan minBZK over Tijdelijke wet en krantenartikelen d.d. 8 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
77.	Bijlage met Concepttekst voor Kamerbrief over Tijdelijke wet (nooit verzonden) bij nota aan MinBZK over Tijdelijke wet en krantenartikelen d.d. 8 maart 2022	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
78.	Nota aan minBZK met uitkomst ketentoets en voorgestelde vervolgstappen d.d. 23 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
79.	Bijlage met beslispunten bij nota aan minBZK met uitkomst ketentoets en voorgestelde vervolgstappen d.d. 23 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
80.	Bijlage met communicatiestrategie bij nota aan minBZK met uitkomst ketentoets en voorgestelde vervolgstappen d.d. 23 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
81.	Bijlage met planning bij nota aan minBZK met uitkomst ketentoets en voorgestelde vervolgstappen d.d. 23 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
82.	Uitnodiging voorzitter TIB bespreking operationele knelpunten d.d. 20 oktober 2021	Openbaar	-	BZK	TIB
83.	Fiche tijdelijke wet voor MinBZK ten behoeve	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK

	van gesprek met D66 d.d. 28 oktober 2021				
84.	Fiche Tijdelijke wet voor MinBZK ten behoeve van gesprek met Groenlinks d.d. 3 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
85.	Fiche tijdelijke wet voor MinBZK ten behoeve van gesprek met PvdA d.d. 9 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
86.	Fiche tijdelijke wet voor MinBZK ten behoeve van gesprek met CU d.d. 16 november 2021	Deels openbaar	5.1.1.b 5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
87.	MR advies Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma d.d. 26 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK
88.	CONCEPT wetsvoorstel cyberonderzoeken versie 25 november 2021 zoals besproken in webex tussen BZK en DEF d.d. 29 november 2021	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
89.	2 varianten voor bindend toezicht zoals besproken in webex tussen BZK en DEF d.d. 29 november 2021	Deels openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	BZK, DEF
90.	Schriftelijke inbreng CTIVD inzake Tijdelijke wet d.d. 24 januari 2022	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	CTIVD	BZK
91.	CONCEPT wetsvoorstel versie 17 februari 2022 als bijlage bij mail aan voorzitters d.d. 17 februari 2022	Niet openbaar	5.1.2.i en 5.2.1	BZK	CTIVD, TIB
92.	Aanbieding concept wetsvoorstel aan voorzitters CTIVD en TIB d.d. 17 februari 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2i en 5.2.1	BZK	CTIVD, TIB
93.	Mail met bullets over Tijdelijke wet voor MinBZK ten behoeve van draagvlakgesprekken met woordvoerders in TK en EK d.d. 22 maart 2022	Deels openbaar	5.1.2.e 5.1.2i en 5.2.1	BZK	BZK

Deubercering

5.1.2e

Turfmarkt 147
Den Haag
2500 EA

Contactpersoon

5.1.2e

Datum
11 november 2021

Derubricering

verslag

Stuurgroep wetswijziging WIV

Vergaderdatum

9 november 2021

Aanwezig

5.1.2e (voorzitter), DEF 5.1.2e, DEF 5.1.2e, 5.1.2e,
5.1.2e, 5.1.2e, AZ 5.1.2e, 5.1.2e

1. Opening en mededelingen

[Redacted text]

Naar aanleiding van het verslag wordt de stand van zaken rond de tijdelijke wet besproken. Het -voorlopige- voornemen is nog voor het kerstreces de wet in de Kamers te hebben behandeld.

Buiten reikwijdte
[Redacted text]

3. Buiten reikwijdte

[Redacted text]

[Redacted text]

Deubercering

4. **Buizen reikwijdte**

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5. **Builen reikwijdte** [redacted]

[redacted]

6. **Rondvraag en wvttk**

Geen bijzonderheden.

[Redacted]

§ 1.2

Turfmarkt 147
Den Haag
2500 EA

Contactpersoon

§ 1.2 e

Datum
26 november 2021**Derubricering****verslag** Stuurgroep wetswijziging WIV, mbt tijdelijke wet

Vergaderdatum 25 november 2021
 Aanwezig § 1.2.e (voorzitter), DEF § 1.2.e, DEF § 1.2.e § 1.2.e ,
 § 1.2.e , § 1.2.e , AZ, § 1.2.e, § 1.2.e, § 1.2.e
 [Redacted]

1. Opening en mededelingen**2. Spoedwet/Tijdelijke wet**

De stuurgroep besluit –om verwarring te voorkomen- om de wet aan te duiden als 'de tijdelijke wet' en niet meer de term 'spoedwet' te hanteren.

Tijdens het overleg wordt er uitvoerig stil gestaan bij het proces van het wetsvoorstel, de timing of planning en uiteraard ook de inhoud van het voorstel.

§ 1.2
[Redacted]
[Redacted]

Algemeen: In z'n algemeenheid wordt met dank en waardering voor het vele werk naar het thans voorliggende wetsvoorstel gekeken. De stuurgroep constateert dat de geplande uitvoeringstoets, de bespreking en verwerking daarvan, alsmede de korte consultatie bij de Toezichthouders een zeer krappe planning kennen. De afgelopen dagen is meerdere keren op verschillende niveaus gesproken met de Toezichthouders over enerzijds het proces van deze tijdelijke wet en die krappe planning en anderzijds over de vraagstukken rond toezicht.

§ 1.2.e liet weten dat het overleg met § 1.2.e (§ 1.2.e J&V) tot een aantal kleine wijzigingen had geleid en dat samen ook verder goed zal worden afgestemd.

Het voornemen is om op maandag 29 nov een brede uitvoeringstoets uit te voeren waarbij het wetsvoorstel langs de lat van zowel een aantal eerder afgewezen lasten als op meerdere -hieronder nader te noemen- vraagstukken wordt onderzocht op haalbaarheid. Op dinsdag 30 november zullen de inzichten van de uitvoeringstoets verder worden besproken.

In navolging van de onderwerpen die in de tijdelijke wet aan de orde komen, worden de onderwerpen ook in de stuurgroep besproken:

[Redacted]

5.1.2 en 5.2.1

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Ondertekening van de wet: Uit het voorliggende wetsvoorstel blijkt de voorgestelde ondertekening door de Min BZK en de Min Def. Na enige discussie wordt besloten dat, nu het geen wetswijziging is van de bestaande WIV (die ook door Min JenV en Min AZ is ondertekend) maar een tijdelijke oplossing beoogt te geven voor door de twee diensten gesignaleerde problemen, het voor de hand ligt dat uitsluitend de voor die diensten verantwoordelijke bewindslieden de tijdelijke wet zullen ondertekenen. Overigens zullen de stuurgroepleden van AZ en JenV hieromtrent intern verder spreken.

5.1.2 en 5.2.1

[Redacted]

3. Rondvraag en wvttk

Geen bijzonderheden.

Binnenlandse Zaken

5.1.2e

Turfmarkt 147
Den Haag
2500 EA

Contactpersoon

Datum

Kenmerk

verslag

Stuurgroep wetswijziging WIV

Vergaderdatum 28 januari 2022

Aanwezig 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
 (5.1.2e) AZ (5.1.2e) 5.1.2e
 (5.1.2e)

1. Opening en mededelingen

5.1.2e geeft aan dat in 5.1.1b

[Redacted text]

5.1.2e geeft aan dat het lastig bleek om de vergaderstukken op korte termijn volledig door te lopen. Hij stelt voor dat er over de beroepsbepaling nog rechtstreeks contact plaatsvindt tussen 5.1.2e en 5.1.2e.

2. Gesprekken 5.1.2e CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet

5.1.2e
 [Redacted text]

De notitie wordt artikelsgewijs nagelopen. Op alle punten wordt het in de notitie opgenomen voorstel door de stuurgroep overgenomen, met dien verstande dat:

5.1.2e en 5.2.1
 [Redacted text]

Binnenlandse Zaken

5.1.2 en 5.2.1
[Redacted text block]

3. Een en reikwijdte
[Redacted text block]

4. **Buiten reikwijdte**

[Redacted text block]

5. **Rondvraag en wvttk**

5.1.2e geeft aan dat een medewerker van 5.1.2e is benaderd door de RvS voor een technische toelichting op het destijds aan de RvS beschikbaar gestelde wetsvoorstel. Er moet even worden nagedacht over de afvaardiging. 5.1.2e geeft aan dat het nuttig is om in het contact met de RvS aan te geven dat er gewerkt wordt aan een nieuwe versie en om te vragen wat gelet daarop een handig moment is om het gesprek voort te zetten.

5.1.2e geeft aan dat 5.1.2e op 1 februari met zijn werkzaamheden zal beginnen.

Derubering

5.1.2e

Turfmarkt 147
Den Haag
2500 EA

Contactpersoon

Datum

Kenmerk

verslag

Stuurgroep wetswijziging WIV

Vergaderdatum 28 januari 2022

Aanwezig 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
(5.1.2e), AZ (5.1.2e), 5.1.2e
(5.1.2e).

1. Opening en mededelingen

5.1.2e geeft aan dat het signaal is afgegeven dat het geduld op begint te raken dus dat de urgentie groot is om voortgang te maken.

5.1.2e geeft aan dat het lastig bleek om de vergaderstukken op korte termijn volledig door te lopen. 5.1.2e wilde graag niet alleen op de beroepsbepaling reageren maar ook op de andere aspecten van de agenda. Gezien de korte tijd die beschikbaar was tussen verspreiding en stuurgroep en de capaciteitsproblemen die er bij 5.1.2e zijn, is daar onvoldoende gelegenheid voor geweest.

2. Gesprekken 5.1.2e CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet

5.1.2e
[Redacted]
[Redacted]

De notitie wordt artikelsgewijs nagelopen. Op alle punten wordt het in de notitie opgenomen voorstel door de stuurgroep overgenomen, met dien verstande dat:

5.1.2e en 5.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Derubering

5.1.2i en 5.2.1
[Redacted text block]

3. Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

4. Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

5. Rondvraag en wvttk
5.1.2c geeft aan dat een medewerker van 5.1.2a is benaderd door de RvS voor een technische toelichting op het destijds aan de RvS beschikbaar gestelde wetsvoorstel. Er moet even worden nagedacht over de afvaardiging. 5.1.2e geeft aan dat het nuttig is om in het contact met de RvS aan te geven dat er gewerkt wordt aan een nieuwe versie en om te vragen wat gelet daarop een handig moment is om het gesprek voort te zetten.

5.1.2e geeft aan dat 5.1.2e op 1 februari met zijn werkzaamheden zal beginnen.

De rubricering

Datum
29 april 2021

De rubricering

Pagina 3 van 3

Beknopt verslag overleg Tijdelijke Wet d.d. 10/2/2022

Aanwezig: BZK/DEF/AZ/AIVD/MIVD

1. Korte introductie 5.1.2.e

- Per 1/2/22 heeft 5.1.2.e als programmadirecteur het coördinerend stokje overgenomen van 5.1.2.e.
- 5.1.2.e

2. Tijdelijke Wet

- Ter vergadering wordt kort de stand van zaken TW toegelicht en besproken.
- Een aantal onderdelen van de MvT zijn nog in bewerking (PM-punten). 5.2.1 + 5.1.2.1
- 5.1.2.e zegt toe de daarvoor benodigde aanvulling binnen 1 dag aan te leveren.
- De ministers van BZK en DEF hebben aangegeven deze week kennis te willen nemen van de op dit moment voorliggende concepten. Deze laatste stand van zaken zal hen daarom morgen worden aangeboden.
- 5.1.2.e voorziet dat maandag de verwerking van het geheel der opmerkingen alsmede de gevraagde redactie gereed is.
- Gestreefd wordt volgende week of de maandag erop het gesprek met de toezichthouders te laten plaatsvinden. BZK/DEF/AIVD en MIVD zijn daarbij aanwezig. Afsproken wordt dat 5.1.2.e (als wetgever) het voortouw neemt voor deze afspraak.
- In de schriftelijke uitnodiging voor het voornoemde overleg zal tevens worden verwezen naar gewenste deelname aan de voorziene ketentoets. Het uitnodigen zal per mail en niet per brief geschieden want het betreft een informele consultatie.
- 5.1.2.e en 5.1.2.e wijzen op een mogelijke samenloop van de bespreking van de TW met hun beleidsreactie kabelinterceptie alsmede gesprek daarover met toezichthouders.

3. Ketentoets

- Gelet op de svz als hiervoor beschreven, wordt afgesproken de toets nog even aan te houden.
- 5.1.2.e en DEF onderstrepen het belang dat beide toezichthouders daarbij aanwezig zijn. 5.1.2.i

3. Toezicht WIV

- Gesproken wordt over de mogelijke insteek van de toezichthouders en de mogelijke impact daarvan op de TW.
- 5.1.2.i en 5.2.1
- Afsproken wordt na het gesprek met de toezichthouders (als bedoeld onder 1) te kijken hoe verder te gaan met dit onderwerp.

4.

Hallen reibung die [REDACTED]

- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minjenv.nl;
5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minjenv.nl;
5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minjenv.nl;
Onderwerp: RE: terugkoppeling STG WIV
Datum: dinsdag 22 maart 2022 08:51:42

Kleine aanpassing. Zie onder.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 22 maart 2022 08:49
Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl;
5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e <art. 5.1. lid 2, onder e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl;
5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @mindef.nl;
5.1.2.e @minjenv.nl <5.1.2.e @minjenv.nl>;
5.1.2.e @mindef.nl <5.1.2.e @mindef.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl;
5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl;
5.1.2.e @minbzk.nl
Onderwerp: terugkoppeling STG WIV
Urgentie: Hoog

Allen,

Hierbij op hoofdlijnen een terugkoppeling uit de STG WIV.

1. 5.1.2.e heeft korte terugkoppeling gegeven van verloop en opbrengsten ketentoets. Beeld wordt door aanwezigen herkend. Lof voor organisatoren team TW 5.1.2.e
Geen inhoudelijke aanvullingen.
2. Dag heeft breed scala aan opbrengsten die enerzijds de TW betreffen en anderzijds zien op implementatievraagstukken. Een deel daarvan kan tijdens de consultatieperiode zijn beslag krijgen. De volgende elementen vroegen daarop vooruitlopend aandacht.
3. 5.1.2i
4. 5.2.1 + 5.1.2.i

7. STG bespreekt kort beheersmatige wensen TZ-houders. Constateert dat deze vooralsnog onvoldoende onderbouwd zijn om tot besluitvorming daarover te komen. Afspraak dat AZ hierover samen met 5.1.2e [redacted] gesprek aangaat en terzake in volgende STG op terugkomt. Aandachtspunt dat wordt meegegeven is de vraag of toezicht door TW nu wel zoveel extra inspanning vergt. (Actie: AZ 5.1.2e [redacted]).
8. STG constateert met WG dat we aan begin relatief omvangrijk implementatietraject staan. Onderschrijft lijn als geadviseerd door WG. Maar ziet graag dat deze wordt vertaald naar een implementatieplan per artikel. Dat plan moet tevens fungeren als uitvoeringstoets. Afspraak hoofdlijnen van dit plan in een komende STG te bespreken. (Actie: 5.1.2e [redacted]).
9. Terugkoppeling vanuit 5.1.2e [redacted] over contacten met RvSt. STG onderschrijft belang tijd te nemen waar mogelijk punten RvSt op te nemen in wet. Principiële punten (zoals vraag of VoVo de juiste weg is) zouden logischerwijze in de consultatie een plek moeten vinden. 5.1.2e [redacted] zal dit in overleg volgend op STG aan RvSt terugkoppelen. (Actie: 5.1.2e [redacted]). Daarnaast zal tijdens de consultatieperiode nog een ketentoets moeten plaatsvinden (Actie: 5.1.2e [redacted]).
10. STG stelt vast dat tijdpad op hoofdlijnen in stand kan blijven. Vrijdag melding in MR. Ook als MP niet aanwezig is. AZ zorgt voor afstemming met MP (Actie: AZ). Dan volgende week di of wo stuk in consultatie. Tijdpad wordt hierop aangepast (Actie: 5.1.2e [redacted]). Medling RVI gaat door (Actie: 5.1.2e [redacted]).
11. Politieke sondering moet dan wel deze week starten (Actie: 5.1.2e [redacted]). Ook moet traject communicatie hierop worden aangepast (Actie: 5.1.2e [redacted]).
12. Ministers hebben toegezegd met TZ-houders te spreken voor consultatie. Dat gesprek moet zsm eind deze week of begin volgende week worden gepland (Actie: 5.1.2e [redacted] BZK met 5.1.2e [redacted] Def).
13. Op di 22/3 om 18 uur wordt eea voor akkoord ook aan 5.1.2e [redacted]-overleg voorgelegd. Planning overleg loopt (Actie: 5.1.2e [redacted]).
14. Verdere uitwerking via WG.

Groet,

5.1.2e [redacted]

Verslag overleg ^{5.1.2.e} d.d. 18-11 2021 inzake Tijdelijke wet cyberoperatiesAanwezig: ^{5.1.2.e}

N.B. Actiepunten staan in rode tekst

Algemeen

^{5.1.2.e} doet kort verslag van zijn gesprek met de voorzitter CTIVD van gisteren. Daar is door CTIVD onder meer toegelicht waarom het gesprek tussen TIB en diensten (vrijdag a.s.) zonder ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e} zal plaatsvinden. Een gesprek tussen enkel ^{5.1.2.e} en voorzitters geeft de gelegenheid om het gesprek volledig te richten op welke knelpunten via praktische afspraken kunnen worden opgelost, zonder dat dit verzandt in een gesprek over de uitleg van de wet. Na dit gesprek zal voorzitter CTIVD in die zin concluderen, en is vervolgens direct duidelijk welke problematiek zich uitsluitend laat oplossen via een wetwijziging. Van belang is dat er een secretaris aanwezig is om alle afspraken goed vast te leggen. Er is enige discussie of in het gesprek vrijdag nog een aanbod moet worden gedaan voor een gesprek met ^{5.1.2.e}. Conclusie is dat het vooral van belang is dat in het overleg vrijdag glashelder wordt welke problematiek slechts met een wetwijziging kan worden geadresseerd, en dat ook de TIB zich aan die conclusie verbindt. Hoewel het niet de verwachting is dat de TIB zich hierover zal uitlaten, kan in het gesprek vrijdag ook nog worden doorgevraagd waar de TIB van mening is dat de wet exact dient te worden veranderd.

Voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling van het conceptwetsvoorstel vat ^{5.1.2.e} Defensie nog kort samen waar het Defensie om te doen is. ^{5.1.1.b}

^{5.1.2.e} Nu wordt in een gezamenlijke analyse gekeken wat praktisch kan worden opgelost. De resterende punten komen waar mogelijk in een spoedwet. ^{5.1.2.i}

^{5.1.2.i} ^{5.1.2.e} BZK vult aan dat ^{5.1.2.i}

^{5.1.2.e} vult aan dat ook de vraag of het juridisch mogelijk is, een toetssteen is. ^{5.1.2.e} geeft tot slot aan dat het algemeen deel van de memorie van Toelichting bij dit wetsvoorstel moet klinken als een klok. Voor dit laatste dienen de diensten de teksten aan te leveren bij ^{5.1.2.e}. Een substantieel deel van deze tekst ontbreekt nog op dit moment en moet zo snel mogelijk worden aangeleverd.

Inhoudelijk*Oplegnota aan de ministers*

^{5.1.2.e} geeft aan dat de nota thans uitgaat van ^{5.2.1 + 5.1.2.i}

5.2.1 + 5.1.2.i

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

5.2.1+5.1.2.i

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Beste allen,

Bijgevoegd ontvangt u ten behoeve van de webex vanavond 8 uur over de Tijdelijke wet:

- 1) de versie van de Tijdelijke wet die eind vorige week gedeeld is met de voorzitters;
- 2) een nieuw voorstel voor artikel 7 van de Tijdelijke wet, inhoudende 5.1.2i

5.1.2.e: kan jij de stukken in ibabs zetten voor 5.1.2e?

Hartelijke groet en dank, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e
5.1.2.e, 5.1.2.e, @minder.nl, 5.1.2.e, 5.1.2.e
5.1.2.e, 5.1.2.e, @minder.nl
Onderwerp: Terugkoppeling overleg zojuist over Tijdelijke wet
Datum: dinsdag 7 december 2021 18:01:00

Beste mensen,

Hierbij even korte terugkoppeling van het overleg tussen de 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e zojuist.

Afgesproken is dat verzending van de concept Tijdelijke wet niet meer vanavond maar morgen einde middag zal plaatsvinden. Uit de uitvoeringstoets door de diensten is nog een aantal punten gekomen dat de aandacht nodig heeft. 5.1.2.e en diensten hebben hierover nader contact.

Het overleg tussen voorzitters en ministers verschuift daardoor naar volgende week woensdag, einde middag. De voorzitters zal worden gevraagd om voordien op het wetsvoorstel te reageren. De verder planning zal daarna worden gezien en de exacte invulling daarvan is afhankelijk van de reactie van de toezichthouders.

Bij de verzending aan de voorzitters morgen, zullen CTIVD en TIB worden uitgenodigd voor een "botsproef" aan de hand van geabstraheerde toestemmins aanvragen. Insteek hierbij is om te kijken of de Tijdelijke wet voor de toestemmingsverzoek waarvoor een andere uitkomst nodig is, ook daadwerkelijk tot een substantieel andere uitkomst gaat leiden.

Hartelijke groet, 5.1.2.e

Verslag overleg ^{5.1.2} BZK, ^{5.1.2} DEF, ^{5.1.2}, ^{5.1.2.e}, ^{5.1.2.e}, ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e} 01-02-2022.

^{5.1.2} BZK opent de vergadering en geeft aan dat er drie punten op de agenda staan:

- opbrengst gesprekken met TIB en CTIVD

Buiten reikwijdte

- vervolgtraject

Eerst wordt ^{5.1.2.e} per vandaag ^{5.1.2.e} hartelijk welkom geheten in het domein van de Wiv.

Opbrengst gesprekken:

Vastgesteld wordt dat er drie onderwerpen nadere bespreking vergen:

^{5.1.2.1}
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

^{5.2.1 + 5.1.2.1}

^{5.2.1 + 5.1.2.1}
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

5.2.1+5.1.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Planning:

- geen opmerkingen, anders dan dat **5.1.1 b** moet worden toegevoegd en dat de vraag is of het haalbaar is om 4 februari met een nieuwe versie te komen.

Afgesproken wordt dat dit:

- haalbaarheid planning nauwlettend in de gaten wordt gehouden. Er is vandaag eea besproken dat ook nadere uitwerking vereist en mogelijk effect kan hebben op de planning voor realiseren wet + MvT.
- er nog nader overleg voor afronding nieuw ambtelijk voorstel tussen **5.1.2 a** en **5.1.2 e** (desgewenst met **5.1.2 e** en **5.1.2 e**) zal plaatsvinden. Alleen als het nodig is nog overleg op **5.1.4**-niveau over deze nieuwe versie van wet en MvT.

- Aanvullend wordt afgesproken dat tempo door 5.1.2.d in reguliere contacten ook in de voorwas wordt gedaan.

Voorlichting

- Akkoord 5.1.2.c.
- Geen aanvullingen.
- Wel nog even tegen nieuwe tijdpad aanhouden

Overleg ministers BZK en Defensie met toezichthouders

- Akkoord 5.1.2.c.
- Geen aanvullingen.

Voorzien tijdpad

- Akkoord 5.1.2.c.
- Onderschreven wordt dat tijdpad zeer ambitieus is en dat alles zal moeten meezitten om 1/7 te halen.
- Aanstaande vrijdag melding in MR. Check vanuit 5.1.2.e welke minister aanwezig is. Evt minJenV vragen te melden (**Actie:** 5.1.2.e).
- Opletpunt dat consultatietermijn niet te krap wordt. 5.1.2.e akkoord met optie B 5.1.2.f en 5.2.1
- 5.1.2.c akkoord met separaat aanschrijven maatschappelijke actoren (overzicht bij 5.1.2.e). Akkoord daarvoor van MR is niet nodig.

Wat verder ter tafel komt

- Complimenten voor goed verloop ketentoets (en dus organisatoren 5.1.2.e en snelle schakelen door alle betrokkenen daarna.

Tot zover.

Groet,

5.1.2.e.

Goedemorgen,

Hieronder een beknopt verslag van het gesprek van afgelopen vrijdag.

Aanwezig: MinBZK, MinDEF, 5.1.2.e DEF, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e AZ, 5.1.2.e BZK, 5.1.2.e

Proces - hoofdlijnen

5.1.2.i
 . Spoedwetgeving lijkt daarom de enige oplossing te zijn voor de door de diensten geconstateerde problematiek. Deze conclusie kan echter pas definitief getrokken worden nadat de ministers de voorzitters van de TIB en de CTIVD afzonderlijk van elkaar hebben gesproken hebben. 5.1.2.i

. De wens van de ministers is om zo spoedig mogelijk na het herfstreces met de voorzitters te spreken (actie 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e).

Uitgangspunten spoedwetgeving

5.1.2.e heeft kort haar visie op spoedwetgeving toegelicht. Het voorstel is om een wettelijke regeling te treffen 5.1.2.i en 5.2.1

De noodzaak (lees: spoedeisendheid) komt voort uit het brede maatschappelijk belang om zicht te houden op cyberdreigingen die gericht zijn tegen Nederland (digitale weerbaarheid en veiligheid). Het huidige wettelijk kader biedt de diensten niet de ruimte die noodzakelijk is om zicht te houden op dreigingen in een communicatielandschap dat continu aan verandering onderhevig is.

- 5.1.2.e en 5.2.1
 [Redacted]
- [Redacted]
- Omdat de behandeling van spoedwetgeving in de openbaarheid dient plaats te vinden, zullen de diensten de nu geheime voorbeelden moeten vertalen naar een in het openbaar bruikbaar betoog (actie diensten).

5.1.2.e zal in overleg treden met 5.1.2.e en 5.1.2.e en beschikbare documenten z.s.m. delen (actie 5.1.2.e).

Uitvoeringstoets en draagvlak

Op basis van deze uitgangspunten is de diensten verzocht te starten met een uitvoeringstoets (actie diensten). Om het politieke draagvlak voor spoedwetgeving te onderzoeken hebben de ministers zich bereid getoond dit onderwerp politiek te sonderen.

Tot slot

Het verzoek van AZ is om tijdens de RVI van 2 november een update geven.

Verslag overleg Ministers - Voorzitters CTIVD en TIB d.d. 28-10 2021

Aanwezig: Kajsa Ollongren (MinBZK), Henk Kamp (MinDef), 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e, Nico van Eijk (vz CTIVD), Mariette Moussault (vz TIB), 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e (BZK).

De minister van BZK schetst kort de aanloop naar dit overleg 5.1.1.b
[Redacted text block]

De minister van Defensie beschrijft de problematiek vanuit de invalshoek van Defensie. Defensie heeft tot taak om de landsgrenzen van Nederland te verdedigen tegen vijandelijke aanvallen en te voorkomen dat de tegenstander knelpunten in de infrastructuur lam kan leggen. Waar deze aanvallen vroeger plaatsvonden via bombardementen, vinden deze tegenwoordig plaats via digitale aanvallen, vaak van partijen die niet aan regels zijn gebonden. Als Defensie zich beraadt op hoe Nederland te beveiligen, is het nodig om te weten wat de tegenstander doet. De conclusie is nu echter dat de diensten onvoldoende kunnen doen wat hiervoor nodig is.

5.1.1b
[Redacted text block]

5.1.2.1 [Redacted text block]

5.1.1b [Redacted text block]

[Redacted text block]

Er is enige discussie over hoe nu verder 5.1.1 b [Redacted text block]

[Redacted text block] Daarna kan het gesprek volgen met de diensten over de gezamenlijke analyse. Voorzitter CTIVD geeft desgevraagd aan bereid te zijn om het overleg tussen de diensten en de TIB voor te zitten.

Verslag overleg Ministers - Voorzitters CTIVD en TIB d.d. 24-11 2021

Aanwezig: Kajsa Ollongren (MinBZK), Henk Kamp (MinDef), 5.1.2.e 5.1.2.e
 , Nico van Eijk (vz CTIVD), Mariette Moussault (vz TIB), 5.1.2.e
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
 , 5.1.2.e (BZK, verslag).

De voorzitter van de CTIVD doet desgevraagd door de minister van BZK kort verslag van het overleg dat op vrijdag 19 november heeft plaatsgevonden tussen de voorzitters en 5.1.2.e. Dit was een goed gesprek waar alle betrokkenen hun standpunten aan elkaar hebben toegelicht en verduidelijkt. 5.1.1.b

In het gesprek zijn ook concrete afspraken gemaakt over het regelmatig voeren van ambtelijk overleg tussen partijen, inzake de nadere bespreking en uitwerking van praktische punten. Het eerste overleg vindt volgende week plaats en zal daarna de komende drie maanden elke twee weken plaatsvinden. Tot slot is geconcludeerd dat bepaalde punten zich niet laten oplossen via praktische afspraken en dat hiervoor een wetwijziging nodig is, met betrokkenheid van CTIVD en TIB. Desgevraagd door de minister van BZK geven de voorzitter TIB en 5.1.2.e aan zich goed te kunnen vinden in deze gespreksweergave van de voorzitter CTIVD.

De Minister van BZK spreekt haar waardering uit voor het traject dat in gang is gezet om de praktische punten over een weer met elkaar te bespreken en waar mogelijk te verbeteren. Dit geeft een heldere structuur, omdat wat overblijft zich leent voor een wetwijziging. Daar is, gelet op de urgentie van het onderwerp, intussen al aan gewerkt en hiervan is intussen een eerste proeve ontstaan. Strikt genomen gaat het niet om een wijziging van de Wiv2017, maar om een tijdelijke wet, die naast de Wiv2017 zal dienen te gelden, specifiek voor de inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland. Voor het indienen van deze wet bij de Kamer is ook een tijdsplan opgesteld dat recht doet aan de urgentie van het onderwerp, met korte tijd voor consultatie en een spoedadvies van de Raad van State. De intentie is om in de Ministerraad van aanstaande vrijdag aankondiging te doen en toestemming te vragen om de wet van maandag tot en met dinsdag voor consultatie uit te zetten. De TIB en CTIVD zullen geadresseerde zijn tijdens de formele consultatie maar we willen het concept dat er nu ligt al eerder delen met CTIVD en TIB. De wet moet niet alleen voor de diensten maar ook voor de CTIVD en TIB uitvoerbaar zijn. De intentie is om het wetsvoorstel nog voor het kerstreces in te dienen bij de Kamer. Omdat de agenda van de Ministerraad openbaar is, zal na de aankondiging in de Ministerraad van aanstaande vrijdag het bestaan van het wetsvoorstel publiek bekend worden. De departementen en diensten zullen echter niet actief aandacht vragen voor het bestaan van het wetsvoorstel.

De minister van Defensie benadrukt het belang van het wetsvoorstel onder verwijzing naar de huidige dreiging. 5.1.1b

. Hij is hierover enorm bezorgd en het is een situatie die hij en de minister van BZK niet op zijn beloop kunnen laten. We moeten dus snel handelen.

De voorzitter CTIVD geeft aan te begrijpen dat wetgeving nu nodig is. Dat is prima, want zorgt voor transparantie. Hij heeft reeds eerder aangegeven hoe hij aankijkt tegen de daarbij behorende toezichtvragen, mede in het licht van de aangenomen Kamermoties over dit onderwerp. De urgentie in dit vraagstuk is deels een politieke keuze, maar ook de CTIVD ziet zorgwekkende dingen passeren.

De CTIVD zal het conceptwetsvoorstel bezien vanuit het perspectief van zowel de nationale veiligheid als de bijpassende waarborgen.

De voorzitter TIB geeft aan dat zij het gevoel van urgentie begrijpt maar dat de TIB niet direct iets kan met algemeenheden over de dreiging. De taak van de TIB is om verzoeken te beoordelen op hun eigen merites en te beoordelen op proportionaliteit, subsidiariteit, noodzaak en gerichtheid. De dreiging zal zijn weerslag moeten vinden in de onderbouwing van toestemmingsverzoeken en die moet de TIB vervolgens weer toetsen aan de wet.

De minister van BZK benoemt op hoofdlijnen welke onderwerpen in de tijdelijke wet zijn meegenomen en waar we ruimte willen creëren voor de diensten. Het gaat grofweg om drie thema's: 5.1.2i en 5.2.1 [redacted] De minister van Defensie vult aan dat alle knelpunten 5.1.1 b [redacted] zijn meegenomen, ook waar dit raakt aan punten waarvoor mogelijk een praktische oplossing mogelijk is. Dit zien wij meer als praktische ondersteuning van de goede gesprekken daarover tussen de CTIVD, TIB en diensten.

De minister van Defensie vraagt of het voor de voorzitters mogelijk is om dinsdag aanstaande te reageren op het wetsvoorstel. De voorzitters geven aan hier hun uiterste best voor te doen, maar niets te kunnen beloven. Hoe eerder de voorzitters het wetsvoorstel kunnen ontvangen hoe beter. 5.1.2.e geeft desgevraagd door voorzitter TIB aan dat het nog niet mogelijk is om het wetsvoorstel vanavond al te delen, omdat er vanavond nog een discussie met JenV plaatsvindt over het wetsvoorstel. 5.1.2.e geeft aan dat de voorzitter het conceptwetsvoorstel morgen (25 november) zullen ontvangen.

Er is nog enige discussie in hoeverre het nut heeft om in het overleg nu dieper in te gaan op de thematiek. De voorzitter CTIVD stelt voor om dit niet te doen, omdat dit waarschijnlijk weinig nut heeft zonder het wetsvoorstel te hebben gezien. Dit zou wel kunnen in het reeds geplande gesprek begin volgende week.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @mindef.nl 5.1.2.e @mindef.nl 5.1.2.e @mindef.nl;
5.1.2.e @mindef.nl 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e;
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: BWO Tijdelijke wet
Datum: vrijdag 3 december 2021 17:03:00

Beste allen,

Hierbij nog even een korte terugkoppeling van het BWO zojuist en de nazit.

De ministers hebben ingestemd met de inhoud van de nota. Waar in de nota stond dat er nog ambtelijk overleg nodig was, of bepaalde opties nog nader moesten worden gezien, hebben de ministers mandaat gegeven om hier op ambtelijk niveau uit te komen. Ministers vonden het dus niet nodig dat de Tijdelijke wet nog met hun wordt besproken voordat dit voor de informele consultatie wordt aangeboden.

De ministers hebben ook ingestemd met het tijdsplan, dat er op neerkomt dat de Tijdelijke wet maandag door 5.1.2.e wordt besproken met JenV en RvS 5.1.2i en 5.2.1) en medio volgende week naar de toezichthouders gaat.

Inhoudelijk is nog even stilgestaan bij het punt van de 5.1.2i en 5.2.1

In de nazit is tussen 5.1.2.e en 5.1.2.e besproken dat 5.2.1 + 5.1.2.i

5.1.2.e 5.1.2i en 5.2.1

In de nazit is nog gesproken tussen 5.1.2.e en 5.1.2.e over 5.1.2i en 5.2.1

Hartelijke groet en alvast een goed weekend,

5.1.2.e

Verslag overleg Ministers - Voorzitters CTIVD en TIB d.d. 15-12 2021

Aanwezig: Kajsa Ollongren (MinBZK), 5.1.2.e [redacted] Nico van Eijk (vz CTIVD), Mariette Moussault (vz TIB), 5.1.2.e [redacted]

[redacted] (BZK), 5.1.2.e [redacted] (BZK, verslag).

De minister van BZK meldt dat de minister van Defensie helaas verhinderd is en zich laat vertegenwoordigen door 5.1.2.e Defensie. De minister van BZK vat samen waar we op dit moment staan: op de avond van 8 december is aan de voorzitters een aangepaste versie van het conceptwetsvoorstel toegestuurd. Dit wetsvoorstel bevat onder meer 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

[redacted]

Gevraagd door de voorzitter TIB naar de status van dit gesprek, geeft de minister van BZK aan dat we in de informele fase van consultatie zitten met de CTIVD en TIB. We willen graag snel door naar de formele fase. Dar er, zoals de voorzitter TIB heeft vernomen, al een versie van dit wetsvoorstel aan de Raad van State is gestuurd, heeft te maken met het feit dat de Raad van State een rol krijgt in dit wetsvoorstel als beroepsinstantie, en dus belanghebbende is. Het gesprek met de Raad van State heeft dus hetzelfde karakter als het gesprek met de toezichthouders, zij het dat met de Raad van State ambtelijk is gesproken en niet bestuurlijk. Het gaat hier dus nadrukkelijk niet om de formele adviesaanvraag aan de Raad van State.

De minister vraagt de voorzitters naar hun reactie op het conceptwetsvoorstel. De voorzitter TIB geeft aan dat zij het stuk te kort in haar bezit heeft voor een gedetailleerde reactie. Wel vallen haar op hoofdlijnen een aantal zaken op, 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

[redacted]

5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block 1]

[Redacted text block 2]

[Redacted text block 3]

[Redacted text block 4]

[Redacted text block 5]

5.1.2i en 5.2.1

De minister van BZK geeft aan dat de minister van Defensie en zijzelf hard gelopen hebben vanwege de urgentie van de problematiek maar dat duidelijk een langere periode van informele consultatie nodig is, om samen met de toezichthouders de precisie op te zoeken. De verdere uitwerking vergt naar het oordeel van BZK en defensie ook een gezamenlijke stelseltoets, waarin met fictieve voorbeelden het proces kan worden doorlopen. Dit vergt echter wel een stabielere versie van het wetsvoorstel dan thans voorligt. We hoeven het overigens niet over alles eens te worden, maar wel over wat we precies verstaan onder wat we afspreken, zodat er daarna geen interpretatieverschillen ontstaan. De week voor het kerstreces kan in elk geval genomen worden voor nader overleg tussen de voorzitters, diensten en 5.1.2e om dit nader te bespreken en dan keuzes te maken. De stelseltoets en formele consultatie volgen dan kort na het kerstreces. Van belang hierbij is overigens dat de gesprekken over de praktische afspraken die zijn te maken tussen de diensten en de voorzitters gewoon door blijven lopen. De voorzitter CTIVD geeft aan het fijn te vinden dat er de tijd is om verder te praten. De voorzitter TIB vat samen dat we in het wetsvoorstel de hoofdlijnen te pakken hebben maar dat er nog een aantal punten verdere uitwerking vergt. Om er op dit moment mee extern te gaan is te vroeg.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Gesprek met Nico
Datum: vrijdag 19 november 2021 14:56:00

5.1.2.e,

Ik belde net met 5.1.2.e (over verzetten van de afspraak tussen ministers en voorzitters van dinsdag i.v.m. twee-minuten debat) en kreeg toen onverwacht ook Nico nog heel even aan de lijn. Nico wilde alvast verslag doen van het gesprek tussen de voorzitters en de diensten. 5.1.2i

5.1.1b
Ook was men van mening dat er goede vooruitgang geboekt kan worden binnen de bestaande wet- en regelgeving b.v. over het begrippenkader, en dat er op het gebied van communicatie tussen partijen afspraken dienen te worden gemaakt (elke drie maanden met elkaar overleg, e.d.). Ook vond iedereen het belangrijk dat er een wettelijk traject komt, 5.1.2i en 5.2.1

". Op mijn vraag of volgende week in het gesprek met de ministers in concluderende zin iets gezegd zou kunnen worden over wat er in het wettelijke traject dient te worden meegenomen, gaf de voorzitter aan het belangrijk te vinden dat er een goed gezamenlijk gesprek komt op hoog ambtelijk niveau om die wetswijziging goed te preluderen en hierover te spreken. 5.1.2i

Nuttig om dit misschien nog even met 5.1.2 e te bespreken en marge van CVIN straks.

Mvg, 5.1.2.e

5.2.1+5.1.2.i

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted text block]

Stelseltoets

CTIVD is bereid om hieraan deel te nemen.

5.2.1 + 5.1.2i

Tot zover.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Terugkoppeling overleg ketentoets met TZ-houders
Datum: woensdag 23 februari 2022 11:57:00

Allen,

Hierbij een korte terugkoppeling van het overleg tussen de diensten en 5.1.2.e de toezichthouders over de ketentoets.

1. De bijeenkomst had wat mij betreft een constructief karakter. Toezichthouders gaven duidelijk aan waar hun belangen en aandachtspunten zitten. AIVD had eea goed voorbereid.
2. Algemeen gevoel dat toets zich vooral op proces moet richten. Hoe eea zo vorm te geven dat elke partij het opgedragen werk goed kan doen. Inhoudelijke afwegingen zijn casusafhankelijk en dus moeilijk te simuleren. Zoektocht naar elementen waar toets antwoord op zou moeten geven. Afsproken dat toezichthouders daar lijst van aanbrengen bij dienst.
3. Alhoewel toezichthouders geen toezegging deden, lijken zij bereid deel te nemen. Streven naar sessies in eerste helft maart.
4. Alle partijen zien in ketentest gelegenheid om wensen inzake randvoorwaarden in de middelensfeer aan te kaarten. Zou volgens mij eerder in een uitvoeringstoets moeten terugkomen, maar soi.
5. Toezichthouders wijzen op smalle bezetting als aandachtspunt voor opzet dag.
6. Aandachtspunten die ten aanzien van de TW langskwamen (en dus voor gesprek van morgen van belang zijn):

- 5.2.1 + 5.1.2.i

Tot zover.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @mindef.nl";
 5.1.2.e @mindef.nl";
 5.1.2.e @mindef.nl"; 5.1.2.e @mindef.nl"; 5.1.2.e @mindef.nl";
 5.1.2.e @mindef.nl"; 5.1.2.e @mindef.nl"; 5.1.2.e @mindef.nl";
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: terugkoppeling gesprek toezichhouders
Datum: maandag 28 februari 2022 11:42:00

Allen,

Hierbij een korte toelichting mijnerzijds van het gesprek met de TZ-houders over de TW vorige week. @5.1.2.e: mocht ik wat missen, dan hoor ik dat graag ☺.

1. Wetsvoorstel is kort toegelicht.
2. TZ-houders geven aan dat zij het voorliggende concept niet hebben en niet willen bezien vanuit vraag nut/noodzaak van de uitbreiding van bevoegdheden (dit is aan de politiek). Bezien is of en zo ja hoe het toezicht op de aangepaste wet kan worden vorm gegeven. Desgevraagd wordt aangegeven dat een eventueel aan de TZ-houders gevraagd oordeel vanuit de TK dezelfde focus zal krijgen.
3. TZ-houders vinden dat met de aanpassingen die zijn gedaan, goede stappen zijn gezet. Zij oordelen dat deze wijziging in de kern geen afbreuk doet aan de mogelijkheden goed toezicht te kunnen uitoefenen, mits er tijdig voldoende middelen vrijkomen om de extra inspanning van de TZ-houders te kunnen realiseren. Er is wat hen betreft geen sprake van afgeschaald toezicht. Wat qua toezicht aan de voorkant vervalt, wordt door het toezicht aan de achterkant goed opgevangen.
4. Aandachtspunten die de TZ-houders meegeven:

- 5.1.2i en 5.2 1
- [Redacted content]

5.1.2i en 5.2.1
[Redacted text block]

5. Belang ketentest wordt (m.n. door diensten) benoemd. TZ-houders zeggen toe deel te nemen. Samen met diensten (via 5.1.2e) wordt passende datum gezocht.

Tot zover.

Groet,
5.1.2e

Verslag stelselketentest 17 en 18 maart Tijdelijke wet onderzoeken naar landen met een offensief cyberprogramma

Achtergrond

Op donderdag 17 en vrijdag 18 maart hebben TIB, CTIVD, AIVD, MIVD en vertegenwoordigers van de departementen Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid en Algemene Zaken als onderdeel van de uitvoeringstoets een stelselketentest uitgevoerd, waarbij de deelnemers zich hebben gebogen over de Tijdelijke wet onderzoek AIVD MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma (conceptversie van 17 februari 2022). Op 17 maart stond het operationele proces centraal, waarbij aan de hand van casuïstiek bespreekpunten werden doorlopen. Op 18 maart stond de impact op het stelsel van toetsing en toezicht en de uitvoeringseffecten van de Tijdelijke wet centraal. In dit verslag wordt de kern van de besproken onderwerpen weergegeven. De vertegenwoordigers van de organisaties deelden hun visie op het wetsvoorstel vanuit hun eigen rol en vertegenwoordigden niet noodzakelijkerwijs de standpunten van hun directie.

Verslag 17 maart – het operationele proces

Opening

5.1.2 e opent de dag. Hij benadrukt het belang van de stelselketentest en dankt alle deelnemers voor hun aanwezigheid. Aanwezig zijn vertegenwoordigers van de TIB, CTIVD, AIVD, MIVD en Binnenlandse Zaken (5.1.2 e en 5.1.2 a).

5.1.2 e treedt op als moderator en geeft een toelichting op het programma. Centraal staat het bespreken van de uitvoerbaarheid van de Tijdelijke wet. Verder licht hij toe dat een gesprek met de Raad van State (RvS) over de invulling van de beroepsmogelijkheid is voorzien op een later moment en afhankelijk is van hun interne beraadslaging.

Verhelderingen

5.2.1 + 5.1.2 i
[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

521+5.1.21
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

524-5.1.21
[Redacted text block containing multiple lines of blacked-out content]

5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5.2.1 + 5.1.2.
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

521+5121
[Redacted text block consisting of multiple lines of blacked-out content]

Verslag 18 maart – het stelsel van toetsing en toezicht

Opening

art 5.1.2.e opent de dag. Aanwezig zijn vertegenwoordigers van de TIB, CTIVD, AIVD, MIVD, Algemene Zaken, Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken (art 5.1.2.d en 5.1.2.g).

5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2: [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted text block]

Middelen

- CTIVD: 10 fte extra – huisvesting
- TIB: (2 bestuursrecht mensen + overleg) totaal 3/4
- MIVD: uitwerking heeft nog tijd nodig, er zijn middelen nodig, bezien wordt in hoeverre dit gedekt kan worden door de aanvullende middelen uit het regeerakkoord.
- AIVD: uitwerking heeft nog tijd nodig, maar structureel is ten minste 3 fte JZ-capaciteit extra benodigd.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e #5.1.2.e ; 5.1.2.e@mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl;
 5.1.2.e 15.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e #5.1.2.e
 5.1.2.e #5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e @minaz.nl; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e #5.1.2.e 15.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl;
 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl; 5.1.2.e @mindef.nl;
Onderwerp: terugkoppeling hoofdlijnen ketentoets; hoe komende week verder?
Datum: zaterdag 19 maart 2022 09:21:47
Prioriteit: Hoog

Allen,

Zoals bekend, vond de afgelopen twee dagen de ketentoets inzake de TW plaats. Het waren intensieve dagen, die door alle aanwezigen (inclusief 5.1.2.e van de toezichthouders) als productief en constructief werden ervaren (dankzij tip-top voorbereiding door 5.1.2.e en zijn team TW). Een uitgebreid verslag van de dagen volgt begin volgende week. Vooruitlopend hierop, kunnen er uit de dagen vier hoofdvragen worden gedestilleerd die in het licht van het vervolgtraject komende week beantwoording behoeven. Dit zijn de volgende.

1. Lost de TW (primair naar het oordeel der inlichtingendiensten) de onderliggende knelpunten voldoende op?

- 5.1.2.e en 5.2.1
 [Redacted text block]

2. Komt het voorliggende voorstel voldoende tegemoet aan de wensen van de toezichthouders?

- 5.1.2i en 5.2.1
 [Redacted text block]

- 5.1.2i en 5.2.1

3. Lukt het de diensten en de toezichthouders de noodzakelijke implementatieslagen te maken om de veranderingen uitvoeringstechnisch tijdig de baas te zijn?

- 5.2.1 + 5.1.2.i

4. Hoeveel moet en kan er nog voor consultatie in de teksten worden aangepast?

- De eerstvolgende stap in het wetgevingsproces, is het moment waarop het voorstel in consultatie gaat. Uitgaande van de wens van de minBZK en minDef te streven de TW op 1/7 in werking te laten gaan, betekent dit dat voor de komende twee weken i.i.g. de volgende acties op de rol staan:

Ma 21/3: De werkgroep verwerkt waar mogelijk alle opmerkingen, identificeert beslistpunten voor de STG en ^{5.1.2e} ^{5.1.2e} voert regie over verwerken teksten in wetsvoorstel alsmede eventueel schaven aan wetsteksten. Diensten leveren waar nodig teksten voor MvT. Opletter daarbij is dat vraag ^{5.1.2e} over rapportage hoogleraren nog verwerkt moet worden. Verder taalcheck. Dit voorstel gaat samen met een uitgebreid verslag van de ketentoets naar de leden van de STG en ^{5.1.2e}. Enkele leden van de STG hebben aangegeven bij voorkeur maandagavond samen met de ^{5.1.2e} al hiernaar te willen kijken. Maandag zal worden bezien of dit agendatechnisch haalbaar is.

Di 22/3: Verwerking besluitvorming STG en ^{5.1.2e} en aansluitend voor lezing en akkoord voor doorgeleiding aan ministers. Tevens melding in ICV van vervolgstappen en uitkomsten (door AIVD). Middag eventueel overleg met idealiter STG en ^{5.1.2e} samen over hoe verder. Bij groen licht: stukken via lijn ^{5.1.2e} naar ministers.

Woe 23/3: AZ wordt geïnformeerd over mogelijke melding in MR van Vr 24/3 (door ^{5.1.2e}). Melding is niet strikt noodzakelijk maar wel door ministers als politiek wenselijk bestempeld. ^{5.1.2e} checkt nog even welke formaliteiten daarbij horen. Brieven aan maatschappelijke actoren voor consultatie gereedmaken ^{5.1.2e}. Opletpunt: zijn MinDEF en MP aanwezig? Zo niet: consultatie bij minBZK of ander moment moet worden gekozen

(door ^{5.1.2c} via lijn ^{5.1.2e}).

Do 24/3: Reactie ministers, eventueel aanpassen teksten voor consultatie. Actie ^{5.1.2e}. Na aanpassingen door ^{5.1.2e} via lijn ^{5.1.2e} naar Ministers voor finaal akkoord. Ook wordt conform wens minister Defensie voorzien in een gesprek tussen ministers en toezichthouders (actie ^{5.1.2e}). Dit mede met het oog finale toets standpunt toezichthouders en eventuele implicaties daarvan op consultatietraject.

Vr 25/3: Eventuele uitloop sleutelen aan wetsteksten. Melding in MR. Na signaal ministers van akkoord het online zetten van de consultatietekst alsmede het verzenden van brieven aan relevante bekende actoren (door ^{5.1.2e}). Opletter is dat nog moet worden nagedacht over publicitaire begeleiding ^{5.1.2e}).

Week daarop: Q+A moment pers en maatschappelijke actoren (komende week in concept uit te werken door WG) alsmede start politieke sondering (komende week uit te werken door ^{5.1.2e}).

- Het tijdpad is zoals bekend erg strak en ambitieus. Voorzien wordt dat tijdens het komende overleg van de STG i.a.v. ^{5.1.2e} ook even de afweging moet worden gemaakt hoeveel wijzigingen nog in de voorliggende teksten aangebracht kunnen en moeten worden voor het in consultatie gaan. Dat zal qua tijd een beperkte slag kunnen zijn. In ieder geval blijft open staan de uitvoeringsparagraaf. Ook ^{5.1.2i} en ^{5.2.1} zal mogelijk nadere aandacht vragen. Aanvullingen op deze punten zullen vooral tijdens de consultatieperiode moeten worden vormgegeven. Dat kan ook prima. Alternatief is dat het besproken tijdpad wordt aangepast en het wetsvoorstel later in consultatie wordt gebracht. Met als voorzienbare risico's: vertraging en mogelijk nieuwe wensen verbreding traject. Leden van de STG en ^{5.1.2c} zal op dit punt maandag om een expliciet oordeel worden gevraagd.

Tot zover voor nu. Wordt vervolgd.

Goed weekeinde.

Groet,

^{5.1.2e}

Agenda en verslag PO MinBZK – 5.1.2.e d.d. 19 januari 2022
Agenda**Actualiteit tijdelijke wet**

- Deze week staan meerdere gesprekken gepland, met TIB en CTIVD en met de departementen onderling over de Tijdelijke wet en de te volgen strategie nu de informele consultatie met de toezichthouders tot een einde komt.
- Van belang is dat er binnen de departementen en diensten één lijn is over het te volgen traject, **Binnen rekvrijde**
- Om die reden zal er op korte termijn een Bewindspersonenoverleg (BWO) plaatsvinden tussen u en MinDEF.
- Voor AIVD staat een wet die de problemen oplost en uitvoerbaar is nog steeds centraal. De gesprekken met TIB en CTIVD en de daaruit volgende besluitvorming is hier een belangrijk moment. Als randvoorwaarde voor het goed kunnen beoordelen van succes van het huidige traject is dat de TIB, net zoals de CTIVD, deelneemt aan de ketentest waarin de uitvoerbaarheid van de Tijdelijke wet wordt uitgelopen. Er is een aantal punten waaruit blijkt dat de inhoud van de wet op punten nog aangescherpt kan worden. Ook wordt er geïnvesteerd in het goed neerzetten van de dreiging en de problemen waar de diensten bij het onderkennen van die dreiging tegenaan lopen.
- Bijgevoegd de actuele planning.

Verslag**Wiv**

5.1.2.e geeft aan er met 5.1.2.e van de toezichthouders is gesproken. Overeenstemming over aantal oplossingsrichtingen, maar ook punten waarop dit niet het geval is. Op de vraag van Min BZK waarop niet, geeft 5.1.2.g aan dat 5.1.2.i

Anders dan gepland is er niet gesproken met vz CTIVD en vz TIB, zij willen eerst een nieuwe tekst van de wet zien. Dat gaan we niet doen wordt gesteld, plan is om eerst een informele hoofdlijnennotitie te delen.

Inzake de gerichte consultatie is het advies om deze breder in te steken dan alleen mensenrechtenorganisaties, dus ook cyber security domein betrekken en organisaties als Cllngendael. Goede suggestie geeft Min BZK aan.

Min BZK spreekt een voorkeur uit voor een aanvullende internetconsultatie om verwijten naderhand te voorkomen. Een balans moet worden gevonden tussen de extreem korte tijd die de 5.1.2.e voor hun voorstel heeft genomen en de tijdsduur die voor normale wetstrajecten wordt genomen. Min BZK doet de suggestie van max drie weken. 5.1.2.e geeft daarbij aan, dat het wel van belang is dat 'de spoed' van het wetsvoorstel geloofwaardig blijft. Min BZK begrijpt dit, wordt ook meegewogen.

Op de vraag van Min BZK of de Raad van State om een spoedadvies kan worden gevraagd op dit punt, geeft 5.1.2.e aan dat de RvS na alle adviesvragen rondom coronawetgeving tegen de eigen grenzen is aangelopen, en het aanvullend de vraag is wat zij i.r.t. de coronawetgeving nog als echte spoed zien. Min BZK ziet graag dat de RvS gevraagd wordt of er mogelijkheden zijn om sneller te adviseren dan regulier.

5.1.2.e komt terug met concreet advies.

5.1.2.g geeft aan dat vz CTIVD nog twee punten in de wet verwerkt wil zien, dan lijken ze aan boord.

5.1.2.i

Agenda en verslag PO MinBZK – 5.1.2.e d.d. 9 februari 2022

Agenda

Actualiteit Wiv / tijdelijke wet

- TIB en CTIVD hebben mondeling gereageerd op het conceptwetsvoorstel. In aanvulling daarop heeft de CTIVD schriftelijk haar reactie ingediend.
- Deze week vindt er overleg plaats met de departementen over de te volgen strategie en de standpunten van de toezichthouders n.a.v. de informele consultatie. In dit overleg zal besluitvorming worden voorbereid op welke punten de concept Tijdelijke wet aangepast kan worden conform de wensen van de toezichthouders.
- 5.2.1 + 5.1.2.i
[redacted]
[redacted]
- Buiten reikwijdte
[redacted]
[redacted]
- Om de uitvoerbaarheid van de Tijdelijke wet te kunnen controleren zal er een ketentest worden georganiseerd. De ketentest kan plaatsvinden als er een nieuwe versie van de Tijdelijke wet is. De deelname van de TIB (in welke vorm dan ook) is een vereiste om deze ketentest te laten slagen.
- De CTIVD zal aan de medewerkers van de diensten een toelichting geven hoe zij bindend toezicht in de praktijk voor zich zien.
- Er is dit weekend een interview met 5.1.2.e verschenen, 5.1.2.e. Het artikel is niet uitnodigend om een gesprek met haar aan te gaan, maar illustreert het specifieke punt van de tijdelijke wet, en dat we het gesprek moeten voeren met onze stakeholders hierover. Dit wordt opgepakt.

Verslag

Actualiteiten WIV

Buiten reikwijdte
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] ook in relatie tot de Tijdelijke Wet onderzoeken

MIVD/AIVD naar landen met een offensief cyberprogramma.

Agenda en verslag PO MinBZK – 5.1.2.e d.d. 16 februari 2022

Agenda

actualiteit tijdelijke wet

- Het aangepaste wetsvoorstel is afgelopen weekend aangeboden aan MinBZK, MinDEF en 5.1.2.e. Ministers hebben het wetsvoorstel gelezen en zijn akkoord met verzending naar toezichthouders.
- MinBZK had 3 vragen; die gingen over 5.2.1 + 5.1.2.i
[redacted]
[redacted] Waarschijnlijk is dit nog niet goed verwerkt in het concept wetsvoorstel, 5.1.2.e kijkt er naar.
- 5.2.1 + 5.1.2.i
[redacted]
[redacted]

- 5.2.1+5.1.2.1 [redacted] 5.1.2.e gaat er mee aan de slag.
- Opmerkingen van [redacted] BZK zijn ook ontvangen en zullen in samenwerking met 5.1.2.e nog worden verwerkt in het wetsvoorstel.
- De AIVD is tevreden over de inhoud van het wetsvoorstel en bevat alle essentiële onderdelen die de dienst, conform interdepartementale afspraken, had aangeleverd. Het wetsvoorstel zou, met eventueel een kleine redactieronde, aangeboden kunnen worden aan de toezichthouders. De essentiële onderdelen die de diensten hebben aangeleverd, lijken ook goed verwerkt te zijn door 5.1.2.e.
- U kunt aangeven dat u en 5.1.2.e het wetsvoorstel ook hebben gelezen en van commentaar hebben voorzien. 5.1.2.e heeft jullie opmerkingen gedeeld met 5.1.2.e.
- Buiten re kwijde [redacted]
- Hier kan u terugkoppeling geven van het PO met VZ TIB op dinsdag 15 februari, namelijk dat ze hun deelname aan de stelselketentest nog in het midden laten Buiten re kwijde. Daarnaast hebben ze aangegeven dat ze wel voldoende tijd nodig hebben om zich eventueel voor te bereiden op de stelselketentest, het is dus van groot belang om het aangepaste concept wetsvoorstel zo snel als mogelijk te delen met de toezichthouders.
- Buiten re kwijde [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Op maandag 14 februari is voorzitter van de CTIVD op bezoek geweest om in gesprek te gaan met collega's van de AIVD en MIVD over bindend toezicht. Meer dan 150 medewerkers van beide diensten hebben live meegekeken en vragen gesteld over de wijze waarop Vz. CTIVD tegen bindend toezicht aankijkt. Voor medewerkers van beide diensten is het belangrijk om van de CTIVD zelf te horen wat bindend toezicht betekent voor de taakuitvoering van de diensten.

Planning

- Door de langere afstemmingsperiode over de inhoud van het wetsvoorstel, is de planning die vorige week is gedeeld, niet meer up to date.
- Er zal door 5.1.2.e een nieuwe planning worden opgesteld.
- De stelselketentest is verplaatst naar 28 februari en 1 maart. CTIVD heeft aangegeven deel te kunnen nemen op deze dagen. Deelname van de TIB is nog onbekend.
- Er is onder voorbehoud nieuwe data gekozen voor de stelselketentest. Het is van groot belang om het concept wetsvoorstel zo snel als mogelijk te delen met de toezichthouders. Vooral nog lijkt het er op dat op woensdag 16 februari het wetsvoorstel met de toezichthouders gedeeld zal worden.

◦ Buiten re kwijde [redacted]

Verslag

Wiv (volledige samenstelling)

5.1.2.e stelt zich voor aan MinBZK 5.1.2.e [redacted]. MinBZK heet hem van harte welkom.

[redacted] geeft aan dat opmerkingen voor een deel zijn verwerkt en voor een deel nog worden verwerkt. TIB heeft niet afwijzend op deelname ketentest gereageerd, mits ze voldoende tijd krijgen om voor te bereiden vanuit capaciteitsoogpunt. Zeven dagen is in ieder geval te weinig voor ze. [redacted] vult aan dat er enig risico is dat 5.1.2.1 [redacted].

Min BZK vraagt of het mogelijk zou zijn dat de afdeling aansluit bij ketentest. 5.12.c geeft aan dat dit zou moeten kunnen voor de procedurele kant van de zaak. Mogelijk houden ze zich dan inhoudelijk meer afzijdig. 5.21 staat ook positief tegenover mogelijk (procedurele) deelname RvS, mits ze daar dan ook de juiste personen voor afvaardigen.

Min BZK vraagt om uitwerken van scenario als TIB nee zegt tegen ketentest. Wat dan?

5.21 vraagt nog aandacht voor uitvoeringstoets naast de ketentest. Moet voldoende actueel zijn en die moet ook aangeboden kunnen worden aan TK. Daarnaast ook aandacht voor goede beslisnota die aan TK kan worden gestuurd. Zaak om de zorgvuldig gemaakte wegingen en besproken dilemma's hierin te laten terugkomen, aldus Min BZK.

5.21 maakt melding van positieve sessie over blindend toezicht van vz CTIVD aan medewerkers van de dienst. Goed voor het draagvlak.

Vraag ligt nog voor of de consultatie via de MR uit moet gaan of niet. MR moet betrokken worden aldus Min BZK, de vraag is even in welke vorm. Het hele wetsvoorstel of een mededeling. Uitwerkpunt.

Agenda en verslag PO MinBZK – 5.1.2.e d.d. 9 maart 2022

Nr. 33

Agenda

Tijdelijke wet

- 5.1.2.e kan een mondelinge toelichting geven op de laatste ontwikkelingen.

Stand van zaken tijdelijke wet

- N.a.v. de oorlog in Oekraïne, het debat daarover, de aangenomen motie en berichtgeving in Volkskrant en NRC heeft de Tijdelijke wet de nodige aandacht gekregen deze week.
- Bij de beantwoording van eventuele kamervragen is het van belang aan te geven dat dit wetsvoorstel niet samenhangt met de oorlog in Oekraïne en dat we deze situatie niet gebruiken om een wetsvoorstel er doorheen te drukken. Verder is het van belang dat duidelijk wordt gemaakt dat er geen sprake is van afschaling van toezicht.
- De operationele knelpunten in het cyberdomein spelen sinds vorig jaar en is dit meerdere keren openbaar gemaakt, onder andere met het ECW rapport, het jaarplan AIVD en de hoofdlijnenbrief van Minister BZK. Daarnaast is 5.1.1.b uitgebreid geïnformeerd over de operationele knelpunten.
- Voor de diensten is het belangrijk om een effectieve stelselketentest uit te voeren. Daarna kan de Tijdelijke wet worden aangeboden voor internetconsultatie.
- De stelselketentest is van belang om te bezien of dit wetsvoorstel, in de gehele keten, onze operationele knelpunten oplost en om te kijken hoe dit wetsvoorstel in de praktijk werkt.
- Het wetsvoorstel is op 17 februari 2022 met de toezichthouders gedeeld. De TIB en CTIVD hebben beiden hun deelname aan de stelselketentest bevestigd. De stelselketentest zal op 17 en 18 maart plaatsvinden.
- Nu beide toezichthouders hebben aangegeven deel te nemen aan de stelselketentest, is het ook niet wenselijk om voor de stelselketentest het wetsvoorstel al aan te bieden voor internetconsultatie.
- De resultaten van de stelselketentest zullen worden verwerkt in een nota en wordt voorgelegd aan beide Ministers. De resultaten van de stelselketentest zullen ook deels openbaar worden.
- Na de stelselketentest is er nog de mogelijkheid om wijzigingen aan te brengen in het wetsvoorstel, alvorens het aangeboden wordt voor internetconsultatie.

- o De planning is om, indien haalbaar, eind maart het wetsvoorstel aan te bieden voor internetconsultatie.

Verslag

Buiten reikwijdte [redacted] en Tijdelijke wet

Hoofdpijnen van de bespreking zijn als volgt:

- Aan de zorgvuldigheid van de ketentesten zal niet worden getornd.
- Buiten reikwijdte [redacted]
- Vastgesteld wordt dat de actualiteiten Oekraïne de al bestaande urgentie voor de tijdelijke wet bevestigen.
- Vastgesteld wordt dat in de Kamerbrief over tijdelijke wet vooral het 'waarom' aandacht krijgen. Daarbij moet wel worden gezien of bindend toezicht voldoende duidelijk naar voren komt voor vz CTIVD
- Het streven is om voor het zomerreces de tijdelijke wet in het Staatsblad te publiceren.

Actiepunten:

1. Onderstaande afstemmen met MIVD/Def: 5.1.2.e [redacted]
2. In brief J&V over cybersecurity en Oekraïne enkel verwijzen naar komende brief over tijdelijke wet: (= Inmiddels doorgegeven aan J&V)
3. Verzoek om versnelde advisering RvS en behandeling parlement telefonisch afstemmen met RVS/TK/EK: *minister*
4. Buiten reikwijdte [redacted]
5. Buiten reikwijdte [redacted]
6. Dinsdag 15 maart einde dag twee brieven eruit: brief uitwerking motie vd Staij en tijdelijke wet (5.1.2.e [redacted]) Buiten reikwijdte: 5.1.2.e [redacted]
7. Akkoord vragen MR voor nieuwe formele consultatie (MR voorgezeten door MP): 5.1.2.e [redacted]
8. Bezien of termijn Internetconsultatie kan worden verlengd: 5.1.2.e [redacted]
9. Vóór internetconsultatie rondje leden EK: *ministers (onderling verdeeld) met diensten*

Agenda en verslag PO MinBZK – 5.1.2.e [redacted] d.d. 23 maart 2022

Nr. 34

Agenda

- Buiten reikwijdte [redacted] wordt ook de tijdelijke wet aangekondigd.
- Op 18 en 19 maart heeft de stelselketentest van de tijdelijke plaatsgevonden met de TIB en CTIVD. 5.1.2.e [redacted] kan een terugkoppeling geven van het verloop en de eerste bevindingen.

Annotatie [redacted]

- Er heerste een goede sfeer bij de stelselketentest en werd het door alle deelnemers als productief en constructief ervaren.
- Het huidige wetsvoorstel is nog niet perfect maar zal het voor een groot deel de operationele knelpunten oplossen.
- 5.2.1 + 5.1.2.1 [redacted]

5.2.1 + 5.1.2.1
 [Redacted]
 [Redacted]

- 5.1.2.1 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
- Met betrekking tot de implementatie van de Tijdelijke wet is tijdens de stelselketentest geconstateerd dat het nodige moet gebeuren op de terreinen van techniek, processen en het uitwerken van toetsingskaders. De personele en financiële consequenties voor de diensten zijn te overzien. Voor de toezichthouders betekent dit wel dat ze extra personeel nodig hebben, en voor de CTIVD betekent dit ook andere huisvesting.
- De verwachte looptijd voor de algehele implementatie ziet waarschijnlijk op een half jaar tot een jaar. De diensten zullen hiervoor een implementatieplan maken, dat ook gebruikt zal worden voor de uitvoeringstoets van de Tijdelijke wet. In de stelselketentest is ook besproken dat de diensten samen met de toezichthouders aan de implementatie en uitwerking van processen en toetsingskaders zullen werken. De verwachte looptijd van de algehele implementatie voor het inwerking laten treden van deze wet hangt daarnaast ook af van wat volgens de toezichthouders nodig is om de wet uitvoerbaar te maken. Deze gesprekken zullen nog gevoerd worden met de toezichthouders.
- Voor de diensten is het van belang dat we een wet hebben die compliant uitgevoerd kan worden, dit betekent echter niet dat de wet ook volledig technisch geïmplementeerd hoeft te zijn, waarbij alles geautomatiseerd bijvoorbeeld gemeld kan worden aan de CTIVD.

Planning

- In de Stuurgroep van 21 maart 2022 is besproken dat de tijdlijn op hoofdlijnen in stand kan blijven. Dit betekent dat vrijdag 24 maart een melding in MR gedaan kan worden.
- Medio volgende week (dinsdag 29 maart of woensdag 30 maart) kan het wetsvoorstel naar internetconsultatie, de planning die na internetconsultatie volgt, zal aangepast worden door 5.1.2.e
- Politieke sondering zal deze moeten starten, de communicatiestrategie en traject zal hierop aangepast moeten worden.

Verslag

Desgevraagd laat 5.1.2.e [Redacted] weten dat de ketentest goed is voorbereid door diensten en goed is verlopen. Wet voldoet ook aan de verwachtingen van diensten is gebleken.

5.1.2i en 5.2.1 [Redacted]
 [Redacted]

[Redacted] MinBZK zal per nota nader worden geïnformeerd, maar betreffen geen onoverkomelijkheden voor de start van de consultatie medio volgende week na verwerking van opmerkingen Raad v State.

Niet alle opbrengst kan vooraf aan consultatie worden verwerkt, dus dat loopt tijdens de consultatieperiode nog door evenals de invoeging van de uitvoeringsparagraaf.

MinBZK vraagt 5.1.2a naar balans/verhouding wetsvoorstel. 5.1.2a geeft aan dat wetsvoorstel niet voorziet in additionele bevoegdheden, maar in een beter gebruik van huidige bevoegdheden.

Daarmee dus in balans. 5.1.2i en 5.2.1

Voorzitter CTIVD ook akkoord met start consultatie.

MinBZK geeft aan een voorkeur te hebben voor een fysiek gesprek met de toezichthouder i.p.v. via webex zoals voorgesteld.

MinBZK vraagt naar de benodigde tijd voor implementatie. Geen geflatteerde tijdsindicaties, maar feitelijk zodat we het risico vermijden hier later op te moeten terugkomen. antwoordt dat per artikel een uitvoeringstoets zal worden gedaan. Moeilijk om daar dus een algemeen tijdsindicatie voor af te geven. Voor de diensten is het van belang om te weten of de wet geschonden wordt aangenomen in beide Kamers. Hoe sneller hoe beter in dit licht, ook voor de implementatie. Bij de wetsbehandeling Wiv2017 zijn bijvoorbeeld nog behoorlijke wijzigingen aangebracht die ook gevolgen hebben gehad voor implementatie.

Min BZK geeft aan behoefte te hebben aan goede argumentatie richting TK en EK om de wet nog voor 1 juli te laten behandelen. wijst aanvullend nog op de aangenomen motie vd Staij om zsm met het wetsvoorstel te komen.

Concluderend is afgesproken dat 1) de diensten zo goed als mogelijke tijdsindicatie voor implementatie opleveren zonder flatteringen, en 2) allen een goede onderbouwing voor de noodzaak om voor 1 juli te behandelen, inclusief operationele voorbeelden die dit onderstrepen.

MinBZK geeft aan spoedig het rondje langs de EK te willen doen. Verzoek voor concreet plan/overzicht in de weekentas 5.1.2.e

5.1.2i en 5.2.1

Van: art. 5.1.2.e
Aan: Ollongoren, Kaisa
Cc: 5.1.2.e; 5.1.2e
Onderwerp: Tijdelijke wet cyberoperaties
Datum: donderdag 28 oktober 2021 08:21:00
Prioriteit: Hoog

Geachte minister,

Naar aanleiding van uw vraag over welke bevoegdheden het precies gaat in de Tijdelijke wet cyber, informeer ik u als volgt.

Vooropgesteld, er vindt over een onderdeel 5.1.2i nog overleg met u plaats in het PO met de 5.1.2.e later vanmiddag en er vindt eind van de middag nog een strategische sessie plaats tussen 5.1.2.e over de Tijdelijke wet. Vooralnog is de Insteek dat de spoedwet betrekking zou dienen te hebben op 5.1.2i en 5.2.1

De vraag hoe is nog een punt dat verdere discussie vergt, 5.1.2i en 5.2.1

Hoe dit precies aan te passen via de tijdelijke wet cyber is een uitdaging waar 5.1.2e zich nog over buigt. Andere elementen zijn wel eenvoudiger in de Tijdelijke wet concreet op te nemen. Het gaat dan in elk geval om:

- 5.1.2i en 5.2.1

Mvg, [Redacted]

VOORBEREIDING GESPREK MINISTERS met TIB en CTIVD d.d. 28 oktober

Inleiding

Op 28 oktober staat een gesprek gepland met de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB), de Commissie voor het toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD), ministers, **5.1.2.a** en **5.1.2.e**, over knelpunten bij de uitvoering van operaties in het cyberdomein.

Advies – U wordt geadviseerd

1. om indien mogelijk met de voorzitters tot een gedeeld beeld te komen van de problematiek;
2. om met de voorzitters te verkennen of het mogelijk is om binnen de huidige wet tot bestuurlijke afspraken te komen om knelpunten weg te nemen;
3. Om, indien bestuurlijke afspraken niet mogelijk zijn, aan te kondigen dat de regering zich in dat geval genoodzaakt ziet om tot een tijdelijke wettelijke regeling (spoedwet) over te gaan en de visie van TIB en CTIVD daarop wenst te vernemen.

In **bijlage A** is een spreeklijn voor u gemaakt. **5.1.2**

[Redacted text block]

In **bijlage B** is weergegeven hoe een spoedwet (dan wel een bestuurlijke afspraak) eruit zou kunnen zien.

5.2.1 + 5.1.2
[Redacted text block]

5.1.2
5.1.1 b + 5.1.2
[Redacted text block]

5.1.2
[Redacted text block]

0.12.1 en 5 12.9 (namen)

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Bijlage A

Voorgestelde spreeklijn

Opening

- *Ik bedank alle aanwezigen voor de gelegenheid om in gezamenlijkheid dit gesprek te voeren. 5.1.1b*
[Redacted]
- *Wij begrijpen goed dat iedereen binnen het stelsel zijn eigen rol heeft: wij als ministers zijn ervoor verantwoordelijk dat de nationale veiligheid gewaarborgd blijft en dat de diensten hun werk kunnen blijven doen, de TIB en CTIVD moeten kunnen waarborgen dat dit op rechtmatige wijze gebeurt en het Parlement moet parlementaire controle uitoefenen. Dit is dus een speelveld met een flink aantal spelers, en idealiter komt elke speler exact op het juiste moment "aan de bal" en heeft deze ook voldoende zicht en invloed op de rest van het speelveld. Vanwege de noodzakelijke snelheid en wendbaarheid die nodig is bij de uitvoering van dit soort operaties, krijgen we dit niet voor elkaar en liggen deze onderzoeken vaak stil of kunnen ze niet worden opgestart. Wat betreft de ministers is dit niet te wijten aan de partijen in het stelsel, maar gaat het hier om het feit dat het stelsel - dat naar ons oordeel grotendeels uitstekend functioneert - niet altijd goed aansluit op de dynamische inlichtingenpraktijk.*
- *Als gevolg hiervan zien de Mindef en ik ons genoodzaakt om op zoek te gaan naar een kortetermijnoplossing om de dreiging vanuit landen met een offensief cyberprogramma tot hanteerbare proporties terug te kunnen brengen. Wij realiseren ons dat dit alleen kan via maatwerk en moet gebeuren op een manier waarbij het toezicht en toetsing op de rechtmatigheid van de inzet gewaarborgd blijft. Graag zou ik samen met TIB en CTIVD willen verkennen welke mogelijkheden er zijn voor maatwerk, uitsluitend betrekking hebbend op de inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland, aangezien de ergste nood zich hier doet voelen. Voor de ministers is hierbij het uitgangspunt dat de noodzaak van deze operaties inmiddels zodanig is verhoogd, dat deze een op maat gemaakte inrichting van de rechtmatigheidstoets rechtvaardigt. Of het indienen van een spoedwetsvoorstel hiertoe de enige manier is om dit te bereiken, bespreken wij graag met u.*

5.2.1+5.1.2

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

571+512j

[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: art. 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @mindef.nl
Cc: 5.1.2.e ; 5.1.2.e @mindef.nl
Onderwerp: FW: Aanvulling annotatie RVI - tijdelijke wet
Datum: maandag 22 november 2021 17:43:00
Prioriteit: Hoog

Ha art. 5.1.2.e,

Hierbij de spreekpunten voor onze Minister over de Tijdelijke wet ten behoeve de RVI morgen. Kan jij zorgen dat deze morgenochtend worden meegenomen in het voorbereidingsmoment met Minister Kamp?

Dankjewel,

art. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 22 november 2021 17:33

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Aanvulling annotatie RVI - tijdelijke wet

RVI

Agendapunt W.v.t.t.k.

Actieve spreeklijn over de Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland

- Zoals eerder hier gemeld, werken de minister van Defensie en ik aan een oplossing voor de operationele knelpunten van de AIVD en MIVD m.b.t. onderzoek naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland.
- De 5.1.2.e hebben afgelopen week over deze knelpunten gesproken met de voorzitters van de TIB en de CTIVD. *(Helaas was dat niet eerder mogelijk, 5.1.2.e* uit dit ambtelijk overleg is naar voren gekomen dat een groot deel van de knelpunten niet opgelost kunnen worden door afspraken tussen de toezichthouders en 5.1.2.e en dat betekent dat we snel door zullen moeten met een wetswijziging.
- Morgen (woensdag 16.00 uur) hebben de minister van Defensie en ik zelf een overleg met de voorzitters van de TIB en de CTIVD waarin we hopelijk kunnen concluderen welke knelpunten kunnen worden opgelost met praktische afspraken en welke een wetswijziging vereisen. Ik hoop in dat gesprek ook meer gevoel te krijgen bij de manier waarop de toezichthouders in de wedstrijd staan als het gaat om het spoedwetsvoorstel en in hoeverre zij genegen zijn om hun steun daaraan te verlenen.
- Vooruitlopend op ons gesprek morgen is de afgelopen tijd al gewerkt aan een wetsvoorstel waarin we de punten opnemen die we niet op kunnen lossen met praktische afspraken met de TIB en CTIVD.
- Naast Defensie en BZK, acht ik het van belang dat ook AZ en J&V betrokken zijn bij de totstandkoming van het wetsvoorstel, vanwege hun betrokkenheid bij de Wiv2017.
- Afhankelijk van de uitkomst van het gesprek met de TIB en CTIVD, zullen we mogelijk snel stappen moeten en willen zetten en dat betekent dat we deze dan komende maandag al in consultatie willen brengen. Als dit inderdaad het geval is, zullen we op hoogambtelijk niveau een stuurgroep organiseren met de vier betrokken departementen en willen we daar aankomende vrijdag graag een mondelinge mededeling over doen in

de MR.

Aan: minister van BZK

Van: art. 5.1.2.e (5.1.2e)

Onderwerp: Bijeenkomst met toezichthouders inzake operationele knelpunten en Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met offensief cyberprogramma

Inleiding

Op Woensdag 24 november (16:00 uur) spreken u en de minister van Defensie, in aanwezigheid van **5.1.2.e**, met de voorzitters van de CTIVD en TIB over de knelpunten in het cyberdomein en het voornemen om via spoedwetgeving de acute knelpunten te adresseren. Dit gesprek volgt op het gesprek dat vrijdag 19 november plaatsvond tussen de voorzitters en **5.1.2**, waarin is gekeken welke operationele knelpunten kunnen worden opgelost via het maken van praktische afspraken. De knelpunten die vervolgens resterend zijn, dienen via een Tijdelijke wet te worden opgelost. De voorzitter CTIVD zal de hoofdconclusies van het gesprek aan u en de minister van Defensie terugkoppelen.

In deze notitie treft u de uitkomst van het gesprek van vrijdag alsmede een analyse daarvan en een spreeklijn voor uw overleg met de toezichthouders. Tevens is als bijlage gevoegd de laatste versie van de tijdlijn (bijlage A) welke is aangescherpt na de RVI van 23 november, en een substantieve beschrijving van het conceptwetsvoorstel (bijlage B, met daarbij in rood/oranje/groen een inschatting in hoeverre het gaat om voor de toezichthouders controversiële punten).

Advies

U wordt geadviseerd om:

- De voorzitters van de CTIVD en TIB te vragen naar hun appreciatie van het gesprek met **5.1.2**;
- In het gesprek te onderzoeken of er al een conclusie getrokken kan worden welke knelpunten door praktische afspraken opgelost kunnen worden en welke d.m.v. een wetswijziging zullen moeten worden geadresseerd;
- aan de voorzitters mede te delen dat vanwege de urgentie van de problematiek, parallel aan de gesprekken alvast is gewerkt aan een conceptwetsvoorstel waarin alle knelpunten zijn meegenomen (*n.b.: dus vooralsnog ook de punten waar mogelijk met praktische afspraken uitgekomen kan worden*);
- de voorzitters uit te nodigen om kennis te nemen van het conceptwetsvoorstel en hun zienswijze kenbaar te maken;
- aan de voorzitters te verzoeken om, gelet op de wens om voor het kerstreces een wetsvoorstel in te dienen, dit onderwerp prioriteit te geven en te vragen of zij in staat zijn om uiterlijk dinsdag 30 november een reactie te geven.

Voorgestelde spreeklijn

- *Zoals eerder besproken, zoeken wij een oplossing voor de operationele knelpunten van de AIVD en MIVD m.b.t. onderzoek naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland. Daar zijn afgelopen vrijdag constructieve gesprekken over geweest tussen de voorzitters en de diensten, waarvoor ik de beide voorzitters van harte bedank.*
- *Uit dit ambtelijk overleg is naar voren gekomen dat een groot deel van de knelpunten niet opgelost kan worden door afspraken tussen de toezichthouders en **5.1.2e** en dat betekent dat we snel door zullen moeten met een wetswijziging. De urgentie van de problematiek vraagt daarom.*
- *Wat ons betreft gebruiken we dit gesprek om conclusief vast te stellen welke knelpunten kunnen worden opgelost met praktische afspraken en waarvoor een wetswijziging is vereist.*
- *Vanwege de urgentie van het wetsvoorstel is daarnaast al vooruitgewerkt aan een conceptwetsvoorstel. Dit beperkt zich in scope tot de inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma. Binnen deze scope zijn vooralsnog alle bekende knelpunten in het*

conceptwetsvoorstel geadresseerd, waaronder ook de knelpunten waar via praktische afspraken nog vordering op kan worden geboekt. Onze overweging hierbij is om - nu er toch een wetsvoorstel nodig is - de totaliteit van de problematiek te adresseren.

- Wij achten het van het grootste belang dat een wettelijke regeling niet alleen uitvoerbaar is voor de diensten, maar ook door de TIB en de CTIVD. Daarom willen wij dit wetsvoorstel nog voorafgaand aan de formele consultatie al delen met de TIB en CTIVD.
- Gezien de noodzaak tot snel handelen, willen we de consultatie kort en krachtig houden en op maandag 29 november en dinsdag 30 november laten plaatsvinden. Voordien dient het wetsvoorstel via een korte substantieve beschrijving te worden aangekondigd in de MR van 25 november. Omdat de agenda van de MR openbaar is, wordt daarmee ook het bestaan van het conceptwetsvoorstel breder bekend.

Uitkomst overleg CTIVD, TIB en diensten op 19 november

Het gesprek van vrijdag jl. komt voort uit de gemaakte afspraken in uw vorige overleg met de voorzitters 5.1.1b [redacted] en dient als noodzakelijke opmaat naar de Tijdelijke wet. In het gesprek is het volgende gewisseld:

- 5.1.1b [redacted]
[redacted]
[redacted]
- De TIB, CTIVD en de diensten zetten zich gezamenlijk maximaal in om tot praktische afspraken te komen binnen de huidige wettelijke mogelijkheden. De voorzitters hebben aangegeven hiervoor resources ter beschikking te stellen en dit prioriteit te geven, om zo binnen het wettelijk kader te bezien hoe procedures versneld en verbeterd kunnen worden. Komende 3 maanden zal elke 2 weken een overleg worden gehouden op werkniveau met als doel om bestaande procedures waar mogelijk te versnellen, te verbeteren en te vereenvoudigen.
- De diensten hebben aangegeven dat de kern van de problematiek is dat de toets vooraf zoals die nu wordt toegepast zich niet verhoudt met de dynamische praktijk van cyberoperaties en dat effectievere waarborgen tijdens de uitvoering te vinden zijn. CTIVD en TIB onderschrijven dit. TIB geeft aan dat er wel altijd een toets aan de voorkant moet zijn. 5.1.2i [redacted]
[redacted]
[redacted]
- Alle partijen concludeerden dat bestuurlijke afspraken niet de oplossing zijn en dat de wetgever aan zet is. De TIB en CTIVD willen meedenken en actief betrokken worden bij het vinden van oplossingen voor de acute (cyber)problematiek ("Betrekt ons tijdig bij de wetgevingsoplossingen").

Analyse

- Uit het gesprek met de voorzitters blijkt dat beide toezichthouders zich willen inspannen voor een oplossing en een wetsvoorstel in algemene zin kunnen steunen mits daarin de waarborgenkant op orde blijft. De voorzitters hebben zelf niet kenbaar gemaakt op welke onderdelen de wet naar hun opvatting knelt, althans weinig ruimte laat om anders te toetsen dan wel toezicht te houden.
- 5.2.1 + 5.1.2j [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

- Van de voorzitter CTIVD is het signaal opgevangen dat de CTIVD en TIB graag meepraten over de wet, maar wel zullen vragen om voldoende tijd om hun betrokkenheid ordentelijk vorm te geven, en overleg over de wet op het juiste ambtelijke niveau. De verwachting is dat de TIB en CTIVD om meer tijd zullen vragen voor hun reactie op het wetsvoorstel. Omdat steun van één of meerdere toezichthouders het draagvlak voor het wetsvoorstel aanzienlijk zal versterken, zou u aan de voorzitters een week extra kunnen geven. Dan is het echter wel de vraag of indiening voor het kerstreces kan worden gehaald.
- In het conceptwetsvoorstel, waar parallel aan het traject met de toezichthouders aan is gewerkt, zijn voor zover mogelijk alle knelpunten meegenomen. Daar zijn dus ook punten meegenomen waarover blijkt het recente overleg met de TIB en CTIVD praktische afspraken binnen de bestaande wetgeving kunnen worden gemaakt. De overwegingen hierbij zijn om, nu er toch een wetsvoorstel komt, direct een wettelijke grondslag hieraan te geven. De vraag is of de voorzitters deze taxatie zullen delen. Indien er in de consultatie voor wordt gekozen om het wetsvoorstel breder uit te zetten dan enkel de CTIVD en TIB (*N.B. de reikwijdte van de consultatie wordt in het PO met 5.4.2.e van 24-11 besproken*) is van belang om te realiseren dat daarmee de meest brede variant van het wetsvoorstel openbaar wordt dus ook met de artikelen die eventueel nog komen te vervallen (b.v. indien praktische afspraken toch zodanig compleet zijn dat hiertoe kan worden besloten).

Bijlage A – Planning

Annotatie gesprek 24 november aanleveren bij minBZK en minDef	23 november
Wetgevingstoets BZK (spoed)	25 en 26 november
Eerste reactie op wettekst ministers	22 november
Opstellen plan externe communicatie	22-26 november
Uitvoeringstoets definitieve wetsvoorstel	22-26 november
Aanpassen wetsvoorstel en toelichting n.a.v. besluit ministers en interdepartementale afstemming	23 november
Definitief concept tijdelijke wet gereed	23 november c.o.b., uitloop tot woensdag 12.00 uur
Gesprek ministers met TIB en CTIVD	24 november
Wetsvoorstel bespreken met TIB en CTIVD (werkniveau, na gesprek ministers)	24-26 november
5.1.1b	25 november
Stuurgroep Wiv: <i>special</i> tijdelijke wet incl. 5.1.2.4 J&V	25 november
Mededeling MR	26 november
RvS brieven ten tijde van consultatie	30 november
Consultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	29 en 30 november
Verwerking consultatie en afstemming vier betrokken departementen	1 december
CBJ (CVIN ter info)	1 december
MR behandeling adviesaanvraag Raad van State (via woensdagagenda MR)	3 december
Advies Raad van State	Woensdag 8 december advies beschikbaar (moet nog worden afgestemd met RvS)
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	8-10 december, afhankelijk van advies mogelijk nader overleg nodig.
Indiening Tweede Kamer	

5.2.1 + 5.1.2.i

[REDACTED]

Agenda overleg Tijdelijke wet d.d. 2 december 2021

1. Opening en mededelingen

5.1.2i en 5.2.1

Mondelinge toelichting door 5.1.2e

5.1.2i en 5.2.1

Voorstel diensten:

5.2.1 + 5.1.2.i

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

4. 5.1.2i en 5.2.1

- 5.2.1 + 5.1.2.i
- [Redacted]
- [Redacted]

5.2.1 + 5.1.2.i

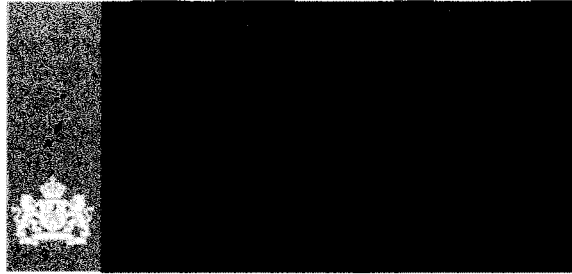
1

1

1

5. Planning

Hoogambtelijk beslisoverleg BZK/DEF	2 december
Bespreking wetsvoorstel met ministers	3 december
Verzending wetsvoorstel (met mogelijk PM in MvT bij artikel over beroep) aan CTIVD en TIB	3 december
Overleg afdeling bestuursrechtspraak RvS over rol bij beroep	6 december (tbc)
Bespreking wetsvoorstel 5.1.2.e met TIB en CTIVD	Week van 6 december
Politieke sondering ( )	Week van 6 december
Nieuwe versie communicatieplan bespreken met minister BZK	Week van 6 december
Bespreking wetsvoorstel ministers met CTIVD en TIB	Week van 6 december
Consultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	Medio week van 6 december
RvS afdeling advisering brieven over strekking wetsvoorstel	8-9 december (tbc)
	5.5.1b
Verzending stukken CBJ	9 december
Aankondiging in MR: volgende week CBJ	10 december
Verwerking consultatie en afstemming vier betrokken departementen	13-15 december
Bespreking of schriftelijke ronde CBJ (RVI ter info)	14 december
Aanleveren wetsvoorstel bij AZ	15 december 12:00 uur
MR behandeling adviesaanvraag Raad van State	17 december
Adviesaanvraag Raad van State via het Kvdk	17 december
Advies Raad van State	Eerste helft januari
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Eerste helft januari
Aanbieding nader rapport MR (i.v.m. demissionaire status)	Tweede helft januari
Indiening Tweede Kamer	Tweede helft januari

Minister van BZK

5122

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5122

Datum
23 november 2021

Kenmerk

notitie

BWO inzake de Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD
naar landen met een offensief cyberprogramma

Afschrift aan

Inleiding

Op vrijdag 3 december vindt een BWO plaats tussen de ministers van BZK en van Defensie over de laatste ontwikkelingen rond de *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma*. Bij dit overleg zijn tevens aanwezig de ⁵¹²² BZK, 5.1.2.e ⁵¹²² Defensie, en 5.1.2.e ⁵¹²² Defensie.

In deze notitie treft u (per substantief punt) de laatste stand van zaken van de inhoud van de tijdelijke wet, mede naar aanleiding van de ketentest die door de diensten is uitgevoerd, en wordt u gevraagd om akkoord te gaan met:

- Een aantal keuzes die in de Tijdelijke wet worden gemaakt (dan wel met spoed nog op haalbaarheid moeten worden bekeken);
- Verzending van de Tijdelijke wet aan de voorzitters van de CTIVD en TIB, alsmede de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, ter informele consultatie (n.b. formele consultatie volgt later).

Omdat de voorzitter TIB heeft aangegeven enkel te willen reageren op een volledig wetsvoorstel (zonder PMs) en b.v. de punten 5.1.2 en 5.2.1 ⁵¹²² nog nader contact eisen met JenV en de RvS, wordt de planning (gevoegd als bijlage A) die voorziet in verzending van het conceptwetsvoorstel aan de voorzitters op 3 december (vandaag) niet gehaald en kan verzending op zijn vroegst pas begin volgende week plaatsvinden.

Substantieve inhoud wet

De *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma* bevat substantief de hieronder genoemde punten. In de rode cursieve tekst ziet u de punten die expliciet aan u ter akkoord worden voorgelegd, alsmede de overwegingen.

Datum
23 november 2021
Kenmerk

- 52.1+51.2.1

[Redacted text block]

- [Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted text block]

[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted text block]

Datum
23 november 2021
Kenmerk

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

[Redacted text block]

- [Redacted list item]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted text block]

Datum
23 november 2021
Kenmerk

- [Redacted list item]

[Redacted text block]

Over de volgende punten in het wetsvoorstel bestaat volledige overeenstemming en is de uitwerking in het wetsvoorstel compleet:

- 5.2.1 + 5.1.2.1 [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

Bijlage A - Planning

Datum
23 november 2021

Hoogambtelijk beslisoverleg BZK/DEF	2 december	Kenmerk
Bespreking wetsvoorstel met ministers	3 december	
Verzending wetsvoorstel aan CTIVD en TIB	3 december (N.B. gaat niet gehaald worden ivm wens compleet voorstel en noodzakelijk overleg met RvS), wordt medio week 6/12	
Overleg voorzitter Afdeling bestuursrechtspraak RvS over rol bij beroep (samen met JenV)	6 december	
Bespreking wetsvoorstel 5.1.2.e met TIB en CTIVD	Week van 6 december	
Politieke sondering (5.1.1)	Week van 6 december	
Nieuwe versie communicatieplan bespreken met minister BZK	Week van 6 december	
Bespreking wetsvoorstel ministers met CTIVD en TIB	Week van 6 december	
Consultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	9/10 december	
RvS afdeling advisering brieven over strekking wetsvoorstel	10 december (tbc)	
5.1.1.a	5.1.1b	
Verzending stukken CBJ	13 december	
Aankondiging in MR: volgende week CBJ	10 december	
Verwerking consultatie en afstemming vier betrokken departementen	13-15 december	
Bespreking of schriftelijke ronde CBJ (RVI ter info)	14 december	
Aanleveren wetsvoorstel bij AZ	15 december 12:00 uur	
MR behandeling adviesaanvraag Raad van State	17 december	
Adviesaanvraag Raad van State via het Kvdk	17 december	
Advies Raad van State	Eerste helft januari	
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Eerste helft januari	
Aanbieding nader rapport MR (i.v.m. demissionaire status)	Tweede helft januari	
Indiening Tweede Kamer	Eind januari	

Aan: Minister 5.1.2.e

Van: art 5.1.2.e (OIV)

Onderwerp: Gesprek met voorzitters TIB en CTIVD inzake Tijdelijke wet

Let op: Webex, op verzoek van de voorzitter CTIVD, 5.1.2.e

1. Inleiding

Op 15 december (17:15 uur) spreken de minister van Defensie en u met de voorzitters ( ) van de CTIVD en van de TIB over de *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma*. Bij deze webex zijn verder nog aanwezig de 5.1.2.e

Gevraagd besluit en advies

U wordt gevraagd kennis te nemen van deze notitie en, afhankelijk van hoe het gesprek verloopt:

- Kennis te nemen van eventuele inhoudelijke opmerkingen van TIB en CTIVD en aan de voorzitters te verzoeken deze opmerkingen schriftelijk aan 5.1.2.e te richten voor verwerking;
- Te verkennen of de voorzitters de ruimte zien om de informele consultatie snel af te ronden;
- Te verkennen met de voorzitters hoe zij aankijken tegen de termijn voor formele consultatie;
- Te verkennen of de TIB en CTIVD bereid zijn om deel te nemen aan een zogeheten "stelseltoets", waarbij aan de hand van proeflasten het lastenproces alsmede de toepassing van bindend toezicht door de CTIVD wordt doorlopen.

2. Spreekpunten

Inleiding

- o Goed dat we elkaar op deze manier kunnen spreken. Dank ook Nico, dat je erbij kunt zijn, 5.1.2.e. Het feit dat we in een Webex zitten betekent wel dat we op sommige punten niet in kunnen gaan op concrete casuïstiek, dus laten we daar even scherp op zijn samen.
- o Nico en Mariette, jullie hebben vorige week woensdag een zogenaamd ambtelijk-conceptvoorstel ontvangen van 5.1.2.e en we horen zometeen natuurlijk graag wat jullie eerste reacties daarop zijn.
- o 5.2.1 + 5.1.2.1
- o 5.2.1 + 5.1.2.1
- o Met het huidige wetsvoorstel willen we de AIVD en MIVD de handvatten geven om hun zicht op dreigingen vanuit de ons allen bekende landen te vergroten en de noodzakelijke wendbaarheid te realiseren, omdat we dat gezien de toenemende cyberdreiging noodzakelijk achten.
- o In bepaalde situaties is een toets aan de voorkant moeilijk vorm te geven, omdat op dat moment nog niet alles volledig is te overzien, maar is naar onze mening toezicht nodig tijdens de operatie. Wij zien hiervoor een belangrijke rol voor de afdeling toezicht van de CTIVD.
- o Maar, ik kijk ook even naar de minister van Defensie of hij hier nog aanvullingen op heeft, wij horen natuurlijk nu vooral graag van jullie wat jullie reactie is op het wetsvoorstel.

Consultatie

- (Afhankelijk van de inhoudelijke reactie).. Zien jullie gelegenheid om de informele consultatie snel af te ronden of is er meer tijd nodig om tot een wetsvoorstel te komen waarmee we de formele consultatieronde in gaan?
- In een ideale wereld zouden wij graag nog voor het kerstreces een wetsvoorstel aan de Raad van State sturen, maar dat kan alleen als we niet alleen de informele consultatie morgen afronden en de formele consultatie morgen kunnen starten en deze maandag kunnen sluiten. Dat zou ook betekenen dat er geen brede internetconsultatie plaatsvindt. Hoe staan jullie hiertegenover?

Stelseltoets

- Zouden jullie bereid zijn om deel te nemen aan een zogeheten "stelseltoets", waarbij aan de hand van proeflasten het lastenproces wordt doorlopen en aan de hand van concrete casuïstiek zou worden doorlopen hoe het bindend toezicht in zijn werk zou gaan.

3. Achtergrond

Inhoudelijk

De concept tijdelijke wet is op 8 december door **5.1.2e** verstuurd aan de voorzitters van de TIB en van de CTIVD, ter "informele consultatie". Van de TIB en de CTIVD is tot op moment van schrijven (14/12, 13:00 uur) geen inhoudelijke reactie vernomen. U wordt geadviseerd om in het overleg weg te blijven bij een te inhoudelijke discussie over het wetsvoorstel. Als TIB en CTIVD inhoudelijke punten noemen dan kunt u verzoeken om deze punten per mail aan **5.1.2e** te richten die zich zullen buigen over de verwerking daarvan.

De *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma* bevat substantief de hieronder genoemde punten.

- **5.2.1 + 5.1.2.i**
[Redacted text block containing multiple bulleted items and sub-points, all obscured by black bars]

5.2.1 + 5.1.2.1

Planning

In **bijlage A** bij deze notitie treft u de meest actuele planning aan, waarbij twee scenario's zijn uitgewerkt: **scenario 1** gaat uit van een snelle afronding met een korte gerichte formele consultatie van TIB en CTIVD en een adviesaanvraag aan de Raad van State nog voor het kerstreces. De mogelijkheid om deze snelle afronding te realiseren is sterk afhankelijk van de reacties van de toezichthouders en betekent inmiddels dat procesmatig een paar forse *shortcuts* moeten worden genomen waarvan mogelijk in een later stadium de negatieve gevolgen worden ondervonden. **Scenario 2** gaat uit van een brede internetconsultatie en adviesaanvraag aan de Raad van State na het kersreces.

Voor de volledigheid is ook **scenario 3** bijgevoegd zoals net in het PO besproken, waarbij de internetconsultatie onder het nieuwe kabinet plaatsvindt.

Consultatie

Afhankelijk van hoe het gesprek loopt kunt u aan de voorzitters vragen of zij de ruimte zien om donderdag de formele consultatie te laten starten. In dat geval doet zich de vraag voor of volstaan kan worden met een zeer korte periode van formele consultatie, uitsluitend gericht op de TIB en CTIVD (en de RvS i.v.m. hun beoogde rol als "Beroepsrechter" binnen het stelsel). Dit komt neer op de planning zoals weergegeven in scenario 1 in bijlage A. Deze gerichte consultatie is kwetsbaar vanwege de enorme spoed en de beperkte ruimte die wordt gegeven aan consultatie. Als de intentie is om het voorstel nog voor het kersreces bij de Raad van State te krijgen dan is bovendien de vraag in hoeverre de opbrengst nog goed verwerkt kan worden voordat het voorstel uiterlijk aan de Raad van State dient te worden aangeboden. De Raad van State zal hier vervolgens in zijn advisering een punt van maken.

De verwachting is echter dat de voorzitters zullen aangeven dat het wetsvoorstel nog niet klaar is voor formele consultatie dan wel dat voor formele consultatie een langere periode nodig is dan slechts enkele dagen. Dit leidt tot de planning zoals weergegeven in scenario 2 in bijlage A. Voordelen van deze optie zijn dat het de rechtsstatelijkheid van het wetsvoorstel ten goede komt. Er kan meer tijd (enkele weken) worden gegeven voor de formele consultatie en deze kan via

Internetconsultatie breder worden uitgezet dan slechts bij de meest direct betrokken partijen. Wat dit betreft is het van belang dat BoF reeds contact heeft opgenomen met **5.12.e** inzake het moment waarop het wetsvoorstel in consultatie gaat. Ook geeft de extra tijd gelegenheid om maximale zorgvuldigheid te betrachten inzake het wetsvoorstel en geeft deze planning meer ruimte om samen met CTIVD en TIB de "stelseltoets" uit te voeren (uitvoeringstoets samen met TIB en CTIVD).

Stelseltoets

Het idee van een stelseltoets (voorheen: "botsproef") komt voort uit de behoefte om te bezien of het wetsvoorstel 1) de knelpunten in voldoende mate oplost en 2) praktisch uitvoerbaar is. Om dit goed te onderzoeken is medewerking nodig van de TIB en CTIVD. Het voorstel is om aan de hand van enkele "proeflasten" de gehele lastenketen te doorlopen en te bezien of deze tot een significant andere uitkomst leiden dan thans het geval is. Vervolgens is als onderdeel van de stelseltoets ook van belang hoe, na een door de TIB goedgekeurde last, het "bindend toezicht" door de CTIVD zal plaatsvinden en praktisch wordt toegepast. **5.12.e**

Tot slot

Er is gelegenheid om in het PO Minister **5.12.e** van morgen (13:00 uur) de insteek voor het gesprek voor te bespreken.

Planning Tijdelijke wet (versie 14 december 13.52 uur)

Scenario 1 – snelle afronding gerichte formele consultatie met CTIVD/TIB

Bespreking wetsvoorstel Ministers, 5.1.2.e met TIB en CTIVD	15 december? (is nog niet bekend of TIB hiermee akkoord gaat. Per webex op verzoek van Nico van Eijk)
Nieuwe versie communicatieplan bespreken met minister BZK	15 december
RvS afdeling advisering brieven over strekking wetsvoorstel	14 december
Formele consultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	Start uiterlijk 16/12 om 17/12 in MR mandaat te vragen om na verwerken consultatieopbrengst en afstemming meest betrokken departementen aan RvS aan te bieden nog voor de kerst. Einde ma 20 dec.
Agendering tijdelijke wet MR (vragen mandaat verzending RvS) bij AZ. Consultatieversie moet worden meegestuurd. Concept conclusies: <ul style="list-style-type: none"> - De ministers van BZK en DEF machtigen om in overeenstemming met de ministers van AZ en JenV het concept wetsvoorstel aan te passen naar aanleiding van de consultatie bij de TIB en CTIVD; - De ministers van BZK en DEF machtigen om het aangepaste wetsvoorstel aan te bieden aan de Raad van State; - [indien van toepassing] in te stemmen met aanvraag spoedadvies Raad van State (dit vergt apart besluit). - Wetsvoorstel komt (onafhankelijk van het dictum) terug in de MR voor aanbieding TK	15 december 12.00 uur**
Informatiesessie geïnteresseerde CBJ leden *	16 december
MR behandeling vragen mandaat verzending adviesaanvraag RvS	17 december
Einde formele consultatie	20 december
Verwerking consultatie en afstemming vier betrokken departementen	21-23 december
Adviesaanvraag Raad van State via het Kvdk	24 december***
Ketentest toezichtstelsel: diensten – CTIVD - TIB	Eerste helft januari 2022
Advies Raad van State	Eerste helft januari 2022
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Tweede helft januari 2022
Aanbieding nader rapport MR	Tweede helft januari 2022

Indiening Tweede Kamer

Begin Februari 2022

*Dit betekent dat consultatie waarschijnlijk nog niet is verwerkt.

** Agendering moet plaatsvinden voorafgaand aan gesprek met TIB/CTIVD

*** in principe is de uiterste aanleverdatum bij KvdK 21 december 12.00 uur behoudens 'zeer spoedeisende gevallen'

Departementaal vertrouwelijk

Scenario 2 – brede internetconsultatie

Wetsvoorstel aan TIB en CTIVD verzonden	8 december
Bespreking wetsvoorstel Ministers, 5.1.2.3 met TIB en CTIVD	15 december? (is nog niet bekend of TIB hiermee akkoord gaat. Moet per webex omdat Nico van Eijk van 9-20 december op vakantie is en dus niet fysiek kan deelnemen)
Nieuwe versie communicatieplan bespreken met minister BZK	15 december
RvS afdeling advisering brieven over strekking wetsvoorstel	14 december
Formele brede internetconsultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	Start woe 22 dec. (op voorwaarde dat dan voldoende draagvlak is gevonden bij TIB en CTIVD)
Einde brede formele internetconsultatie	7 januari 2022
Verwerking consultatie, CBJ en aanleveren voor MR	10-14 januari 2022
Ketentest toezichtstelsel: diensten - CTIVD - TIB	10-14 januari 2022
MR behandeling voor verzending adviesaanvraag RvS	21 januari 2022
Adviesaanvraag Raad van State via het KvdK	21 januari 2022
Advies Raad van State	Eerste week februari 2022
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Tweede week februari 2022
Aanbieding nader rapport MR	Derde week februari 2022
Indiening Tweede Kamer	Eind februari 2022

Scenario 3 – brede internetconsultatie onder nieuw kabinet

Wetsvoorstel aan TIB en CTIVD verzonden	8 december
Wetsvoorstel aan TIB en CTIVD verzonden	8 december
Bespreking wetsvoorstel Ministers, 5.1.2.e met TIB en CTIVD	15 december
Nieuwe versie communicatieplan bespreken met minister BZK	15 december
RvS afdeling advisering brieven over strekking wetsvoorstel	14 december
Formele brede internetconsultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB en afdeling bestuursrechtspraak RvS	<u>Start 14 januari 2021</u>
Einde brede formele internetconsultatie	28 januari 2022
Verwerking consultatie, CBJ en aanleveren voor MR	31 januari – 4 februari 2022
Ketentest toezichtstelsel: diensten – CTIVD – TIB	28 januari – 4 februari 2022
MR behandeling voor verzending adviesaanvraag RvS	11 februari 2022
Adviesaanvraag Raad van State via het KvdK	14 februari 2022
Advies Raad van State	28 februari 2022
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Eerste week maart 2022
Aanbieding nader rapport MR	Tweede week maart 2022
Indiening Tweede Kamer	Medio maart 2022

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon

Datum
20 december 2021

Kenmerk

agenda

Tijdelijke wet cyberoperaties

Vergaderplaats   Webex
Deelnemers

---

1. Opening en mededelingen

2. **Stuurgroep**

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

■ [Redacted]

- [Redacted]
- [Redacted]

■ [Redacted]

- [Redacted]

5. Stelseltoets

- *Inhoudelijk;*
- *Tijdpad.*

6. Wvttk

Deelnamevergadering

§ 1.2.e

 Turfmarkt 147
 Den Haag
 2500 EA

Contactpersoon

 Datum
 11 januari 2022

agenda

Stuurgroep wetswijziging WIV2017

Vergaderdatum en -tijd   13 januari 2022
 15:30 – 17:00 uur WEBEX

Deelnemers

- § 1.2.e
-
-
-
-
- § 1.2.e
- § 1.2.e AZ
- § 1.2.e
-

1. **Opening en mededelingen**
2. **Start nieuwe kabinet in relatie tot Tijdelijke wet**
Geen stukken.
3. **Vorbereiding overleg § 1.2.e met voorzitters op 19 januari**
Geen stukken.
4. **Rondvraag en wvttk**

Deelnamevergadering

[Redacted]

5124

 Turfmarkt 147
 Den Haag
 2500 EA

Contactpersoon

 Datum
 11 januari 2022

agenda

Stuurgroep wetswijziging WIV2017

Vergaderdatum en -tijd   13 januari 2022
 15:30 – 17:00 uur WEBEX

Deelnemers   5.1.20 (voorzitter)
 5.1.20
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 5.1.20 AZ
 5.1.20
 [Redacted]

1. **Opening en mededelingen**
2. **Start nieuwe kabinet in relatie tot Tijdelijke wet**
Geen stukken.
3. **Vorbereiding overleg 5.1.20 met voorzitters op 19 januari**
Geen stukken.
4. **Rondvraag en wvttk**

[Redacted]

Verspreiding

5.1.2e

 Turfmarkt 147
 Den Haag
 2500 EA

Contactpersoon

 Datum
 24 januari 2022

agenda

Stuurgroep wetswijziging WIV2017

Vergaderdatum en -tijd 28 januari 2022
 11:30 – 12:45 uur WEBEX

Deelnemers 5.1.2e (voorzitter)
 5.1.2e
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted] AZ
 5.1.2e
 5.1.2e

1. Opening en mededelingen

N.B. Bij het vorige overleg is niet genotuleerd, er is dus geen verslag.

2. Opbrengst gesprekken met 5.1.2e CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet

Bijlage 2.1. - Opbrengst gesprekken, analyse en advies

Bijlage 2.2. - Ontvangen schriftelijke inbreng CTIVD

[redacted]

4. Vervolgtraject

Bijlage 4.1. - Voorstel hoe nu verder?

5. Rondvraag en wvttk

Verspreiding

Deelname

Datum
31 januari 2022

agenda

Stuurgroep wetswijziging WIV2017

Vergaderdatum en -tijd   1 februari 2022
10:45 – 11:45 uur bij Defensie

Deelnemers

- 5.1.2a BZK
- 5.1.2a Defensie
- 5.1.2a
-
-
-
-

1. Opening en mededelingen

2. Opbrengst gesprekken met 5.1.2a CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet

Bijlage 2.1. – Opbrengst gesprekken en advies

U wordt gevraagd om inhoudelijk akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen aan het wetsvoorstel. Waar er meerdere varianten staan genoemd wordt u gevraagd akkoord te gaan met de door de stuurgroep genoemde voorkeursoptie.

Bijlage 2.2. – Ontvangen schriftelijke inbreng CTIVD

U wordt verzocht hiervan kennis te nemen.

[Redacted content]

Deelname

Buiten reikwijdte

4. Vervolgtraject

Bijlage 4.1. - Voorstel vervolgtraject

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Aangaande het ontwerp wetsvoorstel:

U wordt gevraagd om de betrokken bewindslieden als volgt te adviseren:

- *Het aangepaste wetsvoorstel zo spoedig mogelijk na akkoord van de bewindslieden aan te bieden aan de voorzitters CTIVD en TIB;*
- *De CTIVD en TIB daarbij formeel uit te nodigen voor een ketentest op het aangepaste ontwerp wetsvoorstel om te bepalen of de wet voor alle partijen uitvoerbaar is en de operationele knelpunten wegneemt.*
- *Na een succesvolle ketentest kan het wetsvoorstel worden aangeboden aan de voorzitters ter formele consultatie. (N.B. Deelname van zowel de TIB als de CTIVD is noodzakelijk voor een effectieve ketentest).*

Bijlage 4.2. – Planning

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de planning. De belangrijkste punten uit de planning voor de eerstvolgende periode zijn:

Buiten reikwijdte	2 februari
Nota over opbrengst informele consultatiefase met aangepast wetsvoorstel ter akkoord in weekendtassen MinBZK en MinDef	4 februari
Indien ministers akkoord: verzending aangepaste wetsvoorstel met oplegbrief aan voorzitters CTIVD en TIB (ook uitnodiging voor ketentest, met verzoek om reactie voorafgaand aan overleg)	7 februari
Buiten reikwijdte	(Moet nog gepland worden) Eerste helft week van 7 februari
Buiten reikwijdte	Tweede helft week van 7 februari
BWO MinBZK en MinDef: voorbereiding gesprek met toezichthouders over aangepast wetsvoorstel	8 februari
Gesprek minDef en minBZK met vz. TIB en CTIVD: start uitvoeringstoets	n.t.b. (uiterlijk 15 februari)
Ketentoets met TIB en CTIVD	15-17 februari (CTIVD heeft aangegeven één week nodig te hebben om zich voor te bereiden op ketentoets na ontvangen van nieuwe tekst. (Let op aub: nog geen toezegging dat de TIB daaraan wil meewerken))

5. Rondvraag en wvttk

Gemeenschappelijke gesprekslijn

Overleg TIB en CITVD over Tijdelijke wet (d.d. 24/2)

---

1. Doel overleg (5.1.2e)

- Als afgesproken betrekken we toezichthouders graag bij opstellen TW. We geven ook hier uitvoering aan een motie van de TK, zij het dat die zag op de brede wetswijziging (de komst van een tijdelijke wet was toen nog onbekend).
- Om lijnen bijeen te houden zijn vandaag de meest betrokken overheidspartners aanwezig. De RvSt ontbreekt.
- Eerder is er al informeel gesproken met de 5.1.2e de toezichthouders. De input hieruit hebben we zoveel als mogelijk meegenomen. Komen daar zo dadelijk nog op terug.
- Vandaag informeel gesprek. Formele consultatie volgt nog (zie proces zoals later geschilderd).
- De centrale vraag: hoe kijken toezichthouders nu naar het thans voorliggende concept-wetsvoorstel?

2. Reactie TW (5.1.2e 5.1.2a)

- De toezichthouders kennen de inhoud en de verschillen met een eerdere versie (december 2021). Nadere toelichting kan dan ook achterwege blijven.
- Insteek gesprek is het vragen van een reactie op de thans voorliggende tekst. Waar dat aan de orde is, kan daarop nader worden ingaan. Niet verantwoord, wel in grote lijnen toelichten.
- Het ligt voor de hand dat er vragen komen over 5.1.2i en 5.2.1
 [Redacted text]
- 5.1.2i en 5.2.1
 [Redacted text]
- Eens met [Redacted text]
- 5.2.1 + 5.1.2i
 [Redacted text]
- Bij de voorbespreking van de ketentoets kwamen overigens ook nog de volgende zaken aan de orde:
  - Rol Rvst. Alle partijen content met voorziene deelname. 5.2.1 + 5.1.2i
 [Redacted text]

5.2.1 + 5.1.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]

➤ 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]

■ [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

➤ Toezichthouders wezen op belang inzichtelijk maken van omvang inzet bevoegdheden. Diensten hebben toegezegd dit te verhelderen.

➤ 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]

■ [redacted]

■ [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

4. Ketentest 5.1.2e [redacted]

- Belang deelname toezichthouders nog eens benadrukken. Fijn dat men bereid lijkt te zijn deel te nemen.
- In navolging mail TIB: Verkennen welke tijd de TIB nodig heeft voor een goede voorbereiding. Insteken op maximaal 2 weken.
- Korte terugblik op voorbereidend gesprek van woensdag met AIVD/MIVD. Eventuele input/vraagstukken daaruit meenemen naar gesprek.
- Deelname RvS zal aan de orde komen. 5.1.2e [redacted] zal vragen of deelname procesmatig vorm te geven.
- Na het ophalen van de ketentest wordt gezien op welke wijze de wet en de toelichting nog moeten worden aangepast. Daarnaast wordt de input uit de ketentest gebruikt om de doorvertaling te maken wat de impact van de tijdelijke wet is op capaciteit en middelen, zowel incidenteel (implementatie) als structureel.

5. Wat zijn vervolgstappen (5.1.2e)?

- De voorziene volgende stappen zien er als volgt uit.

Processtap	Planning	Beslispunten
Overleg met TIB en CTIVD	24 februari	
Ketentest	Eerste helft maart	
Resultaten ketentest	14 – 18 maart	
Verwerken resultaten ketentest in wv en MvT	21 - 25 maart	
Wetsvoorstel gereed voor formele consultatie	25 maart	
Wv lijn in voor akkoord ministers	28 maart – 1 april	
WKB-toets	1 – 15 april*	
Aanleveren MR	1 april	
MR	8 april	1. Alleen mededeling of behandeling** 2. Wel/niet via CBJ (in deze planning niet voorzien)
(Internet)consultatie	8 – 15 april	1. Wel/geen internetconsultatie 2. Gerichte consultatie aan TIB, CTIVD en ABRvS. Een week is erg kort
Aanpassen wetsvoorstel n.a.v. consultatie	18 – 20 april	
Wetsvoorstel gereed voor adviesaanvraag RvS	20 april	
Wv lijn in voor akkoord ministers	21 – 25 april	
Aanleveren CBJ	25 april	
CBJ	3 mei	
Aanleveren MR	6 mei***	
MR	13 mei	Wel/geen spoedadvies RvS
Reces TK	8 juli – 5 september	

* Standaard termijn voor WKB (korter met interne CZW-toets), verzending twee weken voor aanbidding voorportaal

** Draaiboek nr. 15: in het algemeen is het niet noodzakelijk een voorstel van wet dat door een ministerie is opgesteld, voor openbaarmaking daarvan door de ministerraad (bijvoorbeeld in het kader van openbare internetconsultatie) te laten behandelen. Artikel 4 Reglement van orde voor de ministerraad bevat enkele uitzonderingen. Bij het in (internet)consultatie geven van wet- en regelgeving, dient de afweging te worden gemaakt of behandeling in de ministerraad geëigend is (artikel 4, tweede lid, onder d, van het RvO MR). Voor internetconsultaties geldt dat ten behoeve van de behandeling in de ministerraad dient te worden volstaan met een korte toelichting op hoofdlijnen.

*** Misschien eerder i.v.m. feestdagen

- We blijven toezichthouders graag betrekken. Strakke lijntjes zijn belangrijk. Partijen zullen **5.1.2a** nauw blijven betrekken. Tijdens nadere kennismaking met toezichthouders en **5.1.2a** zal **5.1.2a** spreken over gewenste vorm daarvan.

Agenda
Stuurgroep herziening WIV
21 maart 2022
(webexlink in vergaderverzoek: 17- 18 uur)

---

1. Opening

2. Lost de TW (primair naar het oordeel der inlichtingendiensten) de onderliggende knelpunten voldoende op?

- **5.2.1 + 5.1.2:**
[Redacted text]

Advies Werkgroep:

- 5.1.2:**
[Redacted text]

- **5.2.1 + 5.1.2:**
[Redacted text]

Advies Werkgroep:

- 5.2.1 + 5.1.2:**
[Redacted text]

2. Komt het voorliggende voorstel voldoende tegemoet aan de wensen van de toezichthouders?

- **5.2.1 + 5.1.2:**
[Redacted text]

Advies Werkgroep:

- 5.2.1 + 5.1.2:**
[Redacted text]

- [Redacted text]

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted text block]

Advies werkgroep:

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted text block]

5.2.1+5.1.2.1
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Advies werkgroep:

5.2.1+5.1.2.1 [Redacted text block]

2. Lukt het de diensten en de toezichthouders de noodzakelijke implementatieslagen te maken om de veranderingen uitvoeringstechnisch tijdig de baas te zijn?

- 5.2.1+5.1.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies werkgroep:

- 5.2.1+5.1.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

3. Nadere uitwerking Voorlopige voorziening (mondeling)

4. Hoeveel moet en kan er nog voor consultatie in de teksten worden aangepast?

- De eerstvolgende stap in het wetgevingsproces, is het moment waarop het voorstel in consultatie gaat. Uitgaande van de wens van de minBZK en minDef te streven de TW op 1/7 in werking te laten gaan, betekent dit dat voor de komende twee weken i.i.g. de volgende acties op de rol staan:

Ma 21/3: De werkgroep verwerkt waar mogelijk alle opmerkingen, identificeert beslispunten voor de STG en 5.1.2.e voert regie over verwerken teksten in wetsvoorstel alsmede eventueel schaven aan wetsteksten. Diensten leveren waar nodig teksten voor MvT. Opletter daarbij is dat vraag 5.1.2.g over rapportage hoogleraren nog verwerkt moet worden. Verder taalcheck. Dit voorstel gaat samen met een uitgebreid verslag van de ketentoets naar de leden van de STG en 5.1.2.g. Enkele leden van de STG hebben aangegeven bij voorkeur maandagavond samen met de 5.1.2.g al hiernaar te willen kijken. Maandag zal worden gezien of dit agendatechnisch haalbaar is.

Di 22/3: Verwerking besluitvorming STG en 5.1.2.g en aansluitend voor lezing en akkoord voor doorgeleiding aan ministers. Tevens melding in ICV van vervolgstappen en uitkomsten (door AIVD). Middag eventueel overleg met idealiter STG en 5.1.2.g samen over hoe verder. Bij groen licht: stukken via lijn 5.1.2.g naar ministers.

Woe 23/3: AZ wordt geïnformeerd over mogelijke melding in MR van Vr 24/3 (door 5.1.2.g). Melding is niet strikt noodzakelijk maar wel door ministers als politiek wenselijk bestempeld. 5.1.2.g checkt nog even welke formaliteiten daarbij horen. Brieven aan maatschappelijke actoren voor consultatie gereedmaken (5.1.2.g). Opletpunt: zijn MinDEF en MP aanwezig? Zo niet: consultatie bij minBZK of ander moment moet worden gekozen (door 5.1.2.g via lijn 5.1.2.g).

Do 24/3: Reactie ministers, eventueel aanpassen teksten voor consultatie. Actie 5.1.2.g. Na aanpassingen door 5.1.2.g via lijn 5.1.2.g naar Ministers voor finaal akkoord. Ook wordt conform wens minister Defensie voorzien in een gesprek tussen ministers en toezichthouders (actie 5.1.2.g). Dit mede met het

oog finale toets standpunt toezichhouders en eventuele implicaties daarvan op consultatietraject.

Vr 25/3: Eventuele uitloop sleutelen aan wetsteksten. Melding in MR. Na signaal ministers van akkoord het online zetten van de consultatietekst alsmede het verzenden van brieven aan relevante bekende actoren (door ~~5.1.2e~~). Opletter is dat nog moet worden nagedacht over publicitaire begeleiding (voorlichting).

Week daarop: Q+A moment pers en maatschappelijke actoren (komende week in concept uit te werken door WG) alsmede start politieke sondering (komende week uit te werken door ~~5.1.2e~~)

- Het tijdpad is zoals bekend erg strak en ambitieus. Voorzien wordt dat tijdens het komende overleg van de STG i.a.v. ~~5.1.2e~~ ook even de afweging moet worden gemaakt hoeveel wijzigingen nog in de voorliggende teksten aangebracht kunnen en moeten worden voor het in consultatie gaan. Dat zal qua tijd een beperkte slag kunnen zijn. In ieder geval blijft open staan de uitvoeringsparagraaf. Ook de beroepsprocedure bij de RvSt zal mogelijk nadere aandacht vragen. Aanvullingen op deze punten zullen vooral tijdens de consultatieperiode moeten worden vormgegeven. Dat kan ook prima. Alternatief is dat het besproken tijdpad wordt aangepast en het wetsvoorstel later in consultatie wordt gebracht. Met als voorzienbare risico's: vertraging en mogelijk nieuwe wensen verbreding traject. Leden van de STG en ~~5.1.2e~~ zal op dit punt maandag om een expliciet oordeel worden gevraagd.

Advies werkgroep:

Handhaven van het huidige tijdpad was al ambitieus maar is zo goed als onhaalbaar in het licht van de punten zoals opgebracht inzake de beroepsmogelijkheid. De vraag is of we het tempo willen behouden en tijdens de consultatie nog willen aanpassen. Dat ligt niet voor de hand met de opgebrachte punten van de RvSt. Een ruimer tijdpad leidt waarschijnlijk tot het na het zomerreces in werking treden. Wat te doen?

5. Wat verder ter tafel komt

Agenda [REDACTED]-overleg TW

22 maart 2022

(webexlink in vergaderverzoek: 18.00 – 18.30 uur)

---

1. Opening

Afgelopen donderdag en vrijdag vond de ketentoets inzake de TW plaats. Uit deze toets komen aandachtspunten welke ook op [REDACTED] niveau bespreking en besluitvorming behoeven. Deze zijn voor dit Ingelaste overleg geagendeerd.

2. Aandachtspunten ketentoets.

Bijlage 1 bevat de aandachtspunten die voor het in consultatie gaan van de TW naar mening van de STG WIV met u besproken moeten worden, alsmede de oplossingsrichting die de leden van de STG daarbij voor ogen hebben. U wordt als [REDACTED] gevraagd of de voorziene marsroute ook uw goedkeuring kan wegdragen.

3. Raad van State

Ter vergadering zal ter informatie een korte mondelinge update worden gegeven over het overleg dat is gevoerd met de RvSt. Daarin zullen aandachtspunten en vervolg worden benoemd. In bijlage 2 treft u een verslag aan van het laatste gesprek dat met de RvSt is gevoerd. De idee is de opmerkingen van de RvSt zoveel als mogelijk te verwerken voor het in consultatie gaan. Met uitzondering van [REDACTED]; die zou eerder passen in de consultatiefase.

Verwerking betekent wel dat de TW niet vrijdag maar medio volgende week gereed is voor consultatie. U wordt als [REDACTED] gevraagd of deze voorziene marsroute ook uw goedkeuring kan wegdragen.

4. Politieke sondering

4.1. *Gesprekken met Kamerleden (onder voorbehoud)*

Door [REDACTED] de ministers van BZK en Defensie wordt op dit moment een schema gemaakt van de gesprekken met Kamerleden die in het kader van draagvlak voor de TW van belang zijn. Bij verzending van deze agenda was dat schema nog niet af. Voorzien wordt ter vergadering e.e.a. toe te lichten. Onder voorbehoud van tijdige input.

4.2. *Moment benaderen voorzitters Kamer*

Het strakke tijdpad van het wetsvoorstel vraagt om medewerking van de RvSt alsmede beide Kamers. De idee is dit te doen vlak voor de aanbieding aan de TK. De volgorde zou dan zijn: vaststellen termijn consultatie, daarna VP RvS bellen en dan pas voorzitters van TK en EK. Dit vanwege het belang dat de RvS moet meewerken aan snelle advisering. Zo dat niet het geval is, gaat een verzoek bij TK niet landen en idem in EK mbt termijn die TK gaat nemen. U wordt als [REDACTED] gevraagd of deze voorziene marsroute ook uw goedkeuring kan wegdragen.

5. Voorlichting

Door de [REDACTED] is een persstrategie ontwikkeld voor de momenten rondom het in consultatie gaan. Deze is in bijlage 3 opgenomen. U wordt als [REDACTED] gevraagd of de voorziene strategie ook uw goedkeuring kan wegdragen.

6. Overleg ministers BZK en Defensie met toezichthouders

Conform toezegging wordt op dit moment een overleg ingepland tussen de ministers en de toezichthouders. In dat overleg zullen de toezichthouders naar verwachting terugkomen op de punten zoals in de ketentoets en eerder overleg naar voren gebracht (samenloop TW en WIV 17, informatie-uitwisseling tussen toezichthouders, beheersmatige wensen inzake personeel en huisvesting). Daarop zal een lijn voor de ministers worden voorbereid. Ziet u als [REDACTED] overigens nog aandachtspunten voor dit overleg?

7. Voorzien tijdpad

In bijlage 4 is ter informatie het tijdpad opgenomen zoals nu voorzien tot aan het consultatie gaan alsmede het vervolg daarop. Het tijdpad is krap en zal alleen slagen als alles meezit. Alternatief is koersen op indiening bij de TK voor het zomerreces.

8. Wat verder ter tafel komt

Minister van BZK en Minister van Defensie

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2.e

Datum
23 maart 2022

Kenmerk

Bijlage(n)
2

notitie

Beknopte voorbereiding gesprek CTIVD en TIB

Afschrift aan

Aanleiding en doelstelling

Op 29 maart (morgen!) spreekt u met de voorzitters van de CTIVD en TIB over de TW landen met offensieve cyberprogramma's. Naast de voorzitters zullen 5.1.2.e de CTIVD (5.1.2.e) en TIB 5.1.2.e), de 5.1.2.e en de 5.1.2.e aanwezig zijn. Deze nota strekt ter voorbereiding op het gesprek.

Wetsvoorstel

Belangrijkste inhoudelijke punten wetsvoorstel:

- 5.2.1 + 5.1.2.1
-
-
-
-

Verwachting inhoud gesprek

De afgelopen weken is er over de TW op ambtelijk niveau op verschillende tijdstippen contact geweest met de CTIVD en de TIB. Het laatste contact dateert van hedenochtend (28/3). De rode lijn uit deze contacten luidt als volgt.

1. 5.1.2.1 en 5.2.1

5.1.2i en 5.2.1

Datum
23 maart 2022

Kenmerk

b. Een adequaat beheersmatige vertaling van de TW (extra FTE en nieuwe huisvesting). AZ hecht er veel waarde aan dat de structurele financiering van de uitvoeringskosten van de tijdelijke wet is geregeld voor de indlening bij de Raad van State. Het ministerie van AZ is inmiddels met de toezichthouders in gesprek. 5.1.2a heeft TIB en CTIVD gevraagd hun capaciteitsvraag (in gesprekken kwam naar voren 10 voor CTIVD en 3 voor TIB) op papier te zetten. U kunt naar dit overleg verwijzen. AZ geeft overigens aan geen budgettaire ruimte te hebben voor welke uitbreiding dan ook. Hierover moet nader overleg tussen 5.1.2b AZ, 5.1.2c BZK en 5.1.2d defensie volgen.

c. 5.1.2i en 5.2.1

5. Mogelijk zullen de toezichthouders u vragen naar het vervolg van het tijdpad. Zoals u weet, wordt gestreefd de TW op 1/7 af te kondigen in het Staatsblad. Aankomende vrijdag gaat het voor 10 dagen in consultatie. In bijlage 3 treft u een uitgewerkt overzicht van het tijdpad aan.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e@mindef.nl; 5.1.2.e | 5.1.2.e@mindef.nl;
5.1.2.e@mindef.nl; 5.1.2.e@mindef.nl; 5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e | 5.1.2.e
Onderwerp: terugkoppeling informeel gesprek voorzitter Afdeling bestuursrechtspraak
Datum: maandag 21 maart 2022 21:45:25
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Allen,

In vervolg op de stuurgroep van vanmiddag hierbij een puntsgewijze terugkoppeling van het gesprek met de heer Bart Jan van Ettekooven. Gesprek was heel constructief.

- 5.2.1 + 5.1.2.i

[Redacted content]

- Ik heb afgesproken dat deze vragen en de eerder gestelde vragen schriftelijk deze week worden beantwoord en dat we proberen eea zo veel mogelijk in het wetsvoorstel te verwerken. RvS hoeft het aangepaste voorstel niet meer te zien voordat het in formele consultatie gaat. Men behoudt zich wel het recht voor om dan aanvullende opmerkingen te maken op de aangepaste delen, maar gaf zelf aan ondergeschikte punten ook onderhands te willen doorgeven. Ik heb aangegeven ook graag bereid te zijn eea nader toe te lichten.
- Men werkt graag mee aan een ketentest met de toezichthouders en de diensten, kan tijdens de formele consultatie. RvS zal op ambtelijk niveau worden

vertegenwoordigd **5.2.1.e**.

Conclusie is dat de RvS geen belemmering vormt voor het halen van de planning, mits we alle opmerkingen wel tijdig kunnen verwerken in het wetsvoorstel en de toelichting.

Graag ontvang ik deze week een concept-mail met antwoorden op alle vragen, afgestemd met JenV, ter verzending aan de voorzitter. Als ik zelf nog iets moet doen in de afstemming met **art. 5.1.2.e** dan hoor ik het graag.

Voorzitter wil op dat moment ook graag horen wat de precieze planning wordt en hoe lang hij heeft voor de formele consultatiereactie, graag meenemen in die mail. Ik heb mbt planning ook toegezegd dat de Afdeling advisering ook zsm een signaal krijgt over de nieuwe planning; **art. 5.1.2.e** svp morgen even bespreken.

Groet,

5.1.2.e

Bijlage 4: tijdpad TW**1. Uitgewerkt schema tot consultatie**

De eerstvolgende stap in het wetgevingsproces, is het moment waarop het voorstel in consultatie gaat. Uitgaande van de wens van de minBZK en minDef te streven de TW op 1/7 in werking te laten gaan, betekent dit dat voor de komende twee weken i.i.g. de volgende acties op de rol staan:

Ma 21/3 – Do 24/3 De werkgroep verwerkt waar mogelijk alle opmerkingen, identificeert beslispunten voor de STG en §.12e. §.12e voert regie over verwerken teksten in wetsvoorstel alsmede eventueel schaven aan wetsteksten. Diensten leveren waar nodig teksten voor MvT. Aandachtspunten bespreken met leden van de STG en §.12e. En waar nodig voorleggen aan ministers.

Brieven aan maatschappelijke actoren voor consultatie gereedmaken (§.12e).

Di 23/3: Melding in ICV van vervolgstappen en uitkomsten (door AIVD).

Woe 24/3: AZ en JenV worden geïnformeerd over melding in MR van Vr 24/3 (door §.12e). Melding is niet strikt noodzakelijk maar wel door ministers als politiek wenselijk bestempeld en als zodanig afgesproken. Behoeft geen verdere formaliteit. Wel aandacht voor openbare gedeelte. MP is dan niet aanwezig. AZ regelt dat hij wordt geïnformeerd. Moeten ministers op worden gewezen.

Start politieke sondering draagvlak (zie agendapunt)

Vr 25/3 Melding in MR

Ma 28/3: Na aanpassingen door §.12e via lijn §.12e naar Ministers voor finaal akkoord. Ook wordt conform wens minister Defensie voorzien in een gesprek tussen ministers en toezichthouders (§.12e). Dit mede met het oog finale toets standpunt toezichthouders en eventuele implicaties daarvan op consultatietraject alsmede afspraak met toezichthouders.

Di 29/3: Verwerken opmerkingen ministers. Maatschappelijke actoren berichten.

vr 1/4: Na signaal ministers van akkoord het online zetten van de consultatietekst alsmede het verzenden van brieven aan relevante bekende actoren (§.12e).

Week daarop: Q+A moment pers en maatschappelijke actoren (komende week in concept uit te werken door WG)

2. Schema totale wetgevingsproces.

Hierbij de oude planning tijdelijke wet die uitgang van formele consultatie per vrijdag 25 maart. Dat wordt nu waarschijnlijk woensdag 30 maart.

De formele consultatie stond van vrijdag 25 maart tot maandag 4 april (10 dagen, waarvan 5 werkdagen). Dat wordt: vrijdag 1/4 tot maandag 11 april (11 dagen, waarvan 8 werkdagen).

Schema totaal:

De voorziene volgende stappen zien er als volgt uit.

Processtap	Planning	Beslispunten
Ketentest	17 - 18 maart	
Gesprek tussen ministers en toezichhouders	P.m.	Datum wordt gezocht
Resultaten ketentest verwerken	21 - 25 maart	Alleen realistisch zonder fundamentele wijzigingen
Wv lijn in voor akkoord ministers	25 maart	
MR	25 maart	Alleen melden
WKB-toets	25 maart - 7 april	Afstemmen met JenV
Wetsvoorstel in (internet)consultatie	1 april - 11 april	We kiezen voor ruime week ivm spoed. Brede consultatie. Alsmede briefing voor maatschappelijke organisaties
Aanpassen wetsvoorstel n.a.v. consultatie	11 - 12 april	
Wv lijn in voor akkoord ministers aanbieding CBJ en MR ivm spoedadvies RvS	12 april	
Extra CBJ	Week van 12 april	
MR	22 april	Aanleveren 20 april
Meireces TK	22 april - 9 mei	
Spoedadvies RvS	25 april - 6 mei	Brief en contact MinBZK met vv RvS
Opstellen nader rapport	9 mei - 13 mei	NB Bij zwaar dictum opnieuw naar MR
MR	20 mei	Aanleveren 18 mei
Indiening TK via KvdK	23 mei	Afstemming KvdK; sondering noodzakelijk
Indiening EK	PM	Sondering noodzakelijk
Staatsblad	1 juli	Evt 15 juli of 1 augustus
Reces TK	8 juli - 5 september	
Reces EK	13 juli - 12 september 2022	

5.1.2 en 5.2.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Tijdspad tijdelijke wet **Derubricering**

Versie 13-01-2022

Wetsvoorstel aan TIB en CTIVD verzonden	8 december
RvS afdeling advisering gebriefd over strekking wetsvoorstel	14 december
Bespreking wetsvoorstel Ministers, 5.1.2.e met TIB en CTIVD	15 december
Eerste gesprek 5.1.2.e CTIVD en TIB	22 december
Vorbereidend gesprek diensten met CTIVD over de invulling ketentest	6 januari
Gesprek 5.1.2.e CTIVD en TIB	12 januari
Gesprek 5.1.2.e CTIVD en TIB	19 januari
Gesprek 5.1.2.e vz TIB en CTIVD <i>Nb: hier zou aan de TIB en CTIVD meegedeeld kunnen worden wat het voornemen is om te wijzigen in het wetsvoorstel op basis van punten TIB+CTIVD.</i>	19 januari
Nieuw ambtelijk concept gereed voor bespreking 5.1.2.e BZK/ 5.1.2.e DEF	28 januari
Bespreking ambtelijk concept 5.1.2.e BZK/DEF en verzending aan TIB+CTIVD	1 ^e week van februari
Stelseltoets (uitvoeringstoets) met TIB en CTIVD <i>nb: CTIVD heeft aangegeven één week nodig te hebben om zich voor te bereiden op ketentest na ontvangen van nieuwe tekst. Let op: nog geen toezegging van TIB dat de TIB daaraan wil meewerken</i>	2 ^e week van februari
Individuele kennismakingsgesprekken minBZK met vz TIB en (apart) met vz. CTIVD	n.t.b.
Gesprek minDef en minBZK met vz. TIB en CTIVD ter afsluiting informele consultatie	n.t.b. (op basis van uitkomst gesprek 19/01)
Einde informele consultatie	n.t.b.
Aanleveren stukken voor MR	n.t.b.
Mandaat vragen in MR voor start formele consultatie	N.t.b.
Formele consultatie: internetconsultatie	n.t.b.
Verwerking consultatie, check actualiteit stelseltoets, CBJ en aanleveren voor MR	n.t.b.
MR behandeling voor verzending (spoed)adviesaanvraag RvS	n.t.b.

<i>Adviesaanvraag Raad van State via het Kvdk</i>	<i>n.t.b.</i>
<i>Advies Raad van State</i>	<i>n.t.b.</i>
<i>Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning</i>	<i>n.t.b.</i>
<i>Aanbieding nader rapport MR</i>	<i>n.t.b.</i>
<i>Indiening Tweede Kamer</i>	<i>n.t.b.</i>

 Deelnemers

5.1.2e

 Turfmarkt 147
 Den Haag
 2500 EA

Contactpersoon

 Datum
 24 januari 2022

agenda

Stuurgroep wetswijziging WIV2017

Vergaderdatum en -tijd   28 januari 2022
 11:30 – 12:45 uur WEBEX

Deelnemers   5.1.2e (voorzitter)

5.1.2e

1. Opening en mededelingen

N.B. Bij het vorige overleg is niet genotuleerd, er is dus geen verslag.

Geen opmerkingen.

2. Opbrengst gesprekken met 5.1.2e CTIVD en TIB inzake Tijdelijke wet

Bijlage 2.1. – Opbrengst gesprekken, analyse en advies

Bijlage 2.2. – Ontvangen schriftelijke inbreng CTIVD

Bijlage 2.3. – Notitie Rode lijnen Tijdelijke wet (alleen 5.1.2e)

Bijlage 2.4. – Notitie Scope Tijdelijke wet (alleen 5.1.2e)

Bijlage 2.5. – Notitie Scenario's oplossing problematiek onderzoek naar landen met een offensief cyberprogramma (alleen 5.1.2e)

Kern

Hieronder wordt per bespingspunt geadviseerd bij de positie van de AIVD tijdens de Stuurgroep.

 Deelnemers

Dez. [redacted]

5.1.20

Datum
24 januari 2022
Kenmerk

5.1.21 en 5.2.1 [redacted]

Advies: U kunt instemmen met de voorgestelde reactie.

Mocht hier een discussie over ontstaan, dan kunt u het volgende inbrengen:

- 5.1.21 en 5.2.1 [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Om eventuele zorgen van departementen weg te nemen kunt u het volgende aangeven:

- 5.1.21 en 5.2.1 [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

5.1.21 en 5.2.1 [redacted]

Advies: U kunt instemmen met het de in de notitie voorgestelde reactie.

5.1.21 en 5.2.1 [redacted]

Advies: U kunt instemmen met het de in de notitie voorgestelde reactie.

5.1.21 en 5.2.1 [redacted]

Advies: U kunt tijdens de vergadering aansturen op optie 2 in de notitie.

U kunt daarbij het volgende aangeven:

- 5.1.21 en 5.2.1 [redacted]

Dez. [redacted]

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]

U kunt de volgende argumenten gebruiken om aan te geven dat optie 1 voor [redacted] niet acceptabel is:

- 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]

5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

Advies: U kunt instemmen met het voorstel.

U kunt eventueel het volgende toelichten:

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

U kunt daarbij aangeven dat:

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]

Deelbepaling

5.1.20

Datum
24 januari 2022

Kenmerk

5.1.21 en 5.2.1
[Redacted text block]

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen.

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen.

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen met het de in de notitie voorgestelde reactie aan CTIVD en TIB.

5.1.21 en 5.2.1
[Redacted text block]

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen met het de in de notitie voorgestelde reactie.

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen.

5.1.21 en 5.2.1
Advies: U kunt instemmen

[Redacted text block]

Deelbepaling

4. Vervolgtraject

Bijlage 4.1. – Voorstel hoe nu verder?

Buiten reamitie

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Inzake de overige punten:

- Het aanpassen van het ontwerpvoorstel naar aanleiding van de gesprekken met de TIB en de CTIVD, overeenkomstig de in separate nota gevoegde appreciatie en daaruit gekozen opties;
- Het door de diensten laten voeren van een ketentest op het aangepaste ontwerpvoorstel om te bepalen of de wet uitvoerbaar is en de operationele knelpunten wegneemt. Deelname van zowel de TIB als de CTIVD is noodzakelijk voor een effectieve ketentest. Na een succesvolle ketentest kan het wetsvoorstel worden aangeboden aan de voorzitters ter formele consultatie.

Advies: U kunt instemmen met de voorstellen.

- U kunt daarbij aangeven dat de diensten eind volgende week een nieuwe conceptversie van de MvT zullen hebben afgerond.

5. Rondvraag en wvttk

Geen opmerkingen.

Het is van belang voor de diensten om in de Stuurgroep aan te geven dat er vandaag 10 februari, uiterlijk vrijdag 11 februari, de toezichthouders een aangepaste wetsvoorstel moeten ontvangen, met daarbij de uitnodiging voor de ketentest. De ketentest wordt voorbereid door de diensten en staat gepland op 17 en 21 februari.

U wordt geadviseerd hierover de volgende lijn te kiezen:

- De diensten hebben de sterke voorkeur om de ketentest te laten plaatsvinden op de geplande data.
- De gepresenteerde knelpunten zijn urgent en het is van belang dat daar zo snel mogelijk een oplossing voor komt, elk uitstel komt niet ten goede voor de noodzaak van de Tijdelijke wet.
- Er zijn geen inhoudelijke verschillen van inzicht over de wet tussen de departementen en de diensten. De planning om op 10 februari een aangepaste wetsvoorstel naar de toezichthouders te versturen is dus goed haalbaar.
- De data zijn overigens ook al gecommuniceerd naar de CTIVD.
- Voorstel is om te blijven aansturen op verzending van een stuk naar de toezichthouders deze week. Dat betekent concreet:
  - o **5.1.2e** verzoeken nog deze week een aangepast wetsvoorstel naar de diensten te sturen voor een laatste 'check'. We zijn het eens over de inhoud, maar de precieze formuleringen luisteren nauw.

Planning

- 10 februari, 11:00u voorbespreking stuurgroep **5.1.2e**
- 10 februari 14:00u stuurgroep (alleen BZK en Defensie).
- 14 februari voorzitter CTIVD in Zoetermeer over bindend toezicht
- 15 februari interne ketentest diensten
- 17 februari ketentest toezichthouders deel 1.
- 21 februari ketentest toezichthouders deel 2.

GEANNOTEEERDE Agenda
Struurgroep herziening WIV
10 maart 2022

---

1. Opening**2. Actualiteiten**

- Artikel Volkskrant (bijlage 1)
- Motie Van der Staaij (bijlage 2) en brief hoofdlijnen TW (nazending)
- Mondelinge Kamervraag Leijten (bijlage 3)
- Gezamenlijke woordvoeringslijn (bijlage 4)

Stand van zaken TW/reactie motie vd Staaij:

- Plan is nu om een Kamerbrief nav motie Lid Van der Staaij te sturen naar de Kamer, **Buiten reikwijdte** Uiterlijk dinsdag.
  - **Buiten reikwijdte**
- Inhoud brief is: gericht op why (dreiging), minder op "what". Wel cf. wens CTIVD in gaan op verschuiving toezicht.
  - Voor versturen brief moeten MBZK/MDEF bellen met VZ TK en EK en RvS om te peilen of versnelling mogelijk is. Zie bijgevoegd gewijzigde planning.
  - Daarnaast moeten er met TK- en EK-leden worden verkend hoe zij tegenover TW staan.
  - Brief moet qua gelijk lopen met inhoud brief JenV, DEF en BZK over situatie in Oekraïne en passage in beleidsreactie snapshotten.
- Je kunt aangeven dat er een gezamenlijk plan van aanpak moet komen (olv **5.1.2a**) om alle lijnen gelijk te laten lopen. **5.1.2a**
- Er gebeurt veel, op veel verschillende panelen. Dat vraagt om soepele afstemming en coördinatie.

3. Overleg Toezichthouders

- Terugblik (bijlage 5)
- Stand van zaken actiepunten
- Beheersmatige consequenties

Geen opmerkingen. Je kunt desgewenst terugkoppelen over je gesprek met CTIVD.

4. Ketentest

- Stand van zaken
- Tijdpad verkwerken uitkomsten
- Aandachtspunten?

Je kunt de volgende dingen zeggen:

- Vandaag (10 maart) is de interne ketentest van beide diensten. In verschillende sessies wordt bekeken of de wet uitvoerbaar is en of de wet de problemen oplost.
- Volgende week (17 en 18 maart) is de ketentest met de toezichthouders. Zowel de TIB als de CTIVD nemen deel. Inhoudelijke voorbereiding wordt vandaag (10 maart) met de TIB en de CTIVD gedeeld.
- Bijgevoegd heb je de opzet voor de ketentest. Je kunt deze desgewenst kort toelichten.
- Je kunt vragen of **5.1.2a** AZ en JenV als toehoorder naar de ketentest willen komen. AZ en JenV hebben aangegeven te willen komen. Deelname **5.1.2a** essentieel om

Agenda
Stuurgroep herziening WIV
21 maart 2022
(webexlink in vergaderverzoek: 17- 18 uur)

---

1. Opening

2. Lost de TW (primair naar het oordeel der inlichtingendiensten) de onderliggende knelpunten voldoende op?

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

Advies Werkgroep:

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

U kunt het volgende aangeven:

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

Advies Werkgroep:

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

U kunt het volgende aangeven:

- **5.1.2 en 5.2.1**
[Redacted text]

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

2. Komt het voorliggende voorstel voldoende tegemoet aan de wensen van de toezichhouders?

- 5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

Advies Werkgroep:

[Redacted]

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

- 5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

Advies werkgroep:

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

Het gaat om het volgende:

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

5.1.2i en 5.2.1
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2 en 5.2.1
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Advies werkgroep:

Advies werkgroep:

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

Geen opmerkingen.

2. Lukt het de diensten en de toezichthouders de noodzakelijke implementatieslagen te maken om de veranderingen uitvoeringstechnisch tijdig de baas te zijn?

5.1.2 en 5.2.1 [Redacted]

Advies werkgroep:

5.1.2 en 5.2.1

U kunt het volgende aangeven:

5.1.2 en 5.2.1

3. Nadere uitwerking Voorlopige voorziening (mondeling)

4. Hoeveel moet en kan er nog voor consultatie in de teksten worden aangepast?

- De eerstvolgende stap in het wetgevingsproces, is het moment waarop het voorstel in consultatie gaat. Uitgaande van de wens van de minBZK en minDef te streven de TW op 1/7 in werking te laten gaan, betekent dit dat voor de komende twee weken i.l.g. de volgende acties op de rol staan:

Ma 21/3: De werkgroep verwerkt waar mogelijk alle opmerkingen, identificeert beslispunten voor de STG en 5.1.2a, 5.1.2c voert regie over verwerken teksten in wetsvoorstel alsmede eventueel schaven aan wetsteksten. Diensten leveren waar nodig teksten voor MVT. Opletter daarbij is dat vraag 5.1.2b over rapportage hoogleraren nog verwerkt moet worden. Verder taalcheck. Dit voorstel gaat samen met een uitgebreid verslag van de ketentoets naar de leden van de STG en 5.1.2a. Enkele leden van de STG hebben aangegeven bij voorkeur maandagavond samen met de 5.1.2a al hiernaar te willen kijken. Maandag zal worden bezien of dit agendatechnisch haalbaar is.

Di 22/3: Verwerking besluitvorming STG en 5.1.2a en aansluitend voor lezing en akkoord voor doorgeleiding aan ministers. Tevens melding in ICV van vervolgstappen en uitkomsten (door AIVD). Middag eventueel overleg met idealiter STG en 5.1.2a samen over hoe verder. Bij groen licht: stukken via lijn 5.1.2e naar ministers.

Woe 23/3: AZ wordt geïnformeerd over mogelijke melding in MR van Vr 24/3 (door 5.1.2a). Melding is niet strikt noodzakelijk maar wel door ministers als politiek wenselijk bestempeld. 5.1.2a checkt nog even welke formaliteiten daarbij horen. Brieven aan maatschappelijke actoren voor consultatie gereedmaken (5.1.2a). Opletpunt: zijn MinDEF en MP aanwezig? Zo niet: consultatie bij minBZK of ander moment moet worden gekozen (door 5.1.2a via lijn 5.1.2a).

Do 24/3: Reactie ministers, eventueel aanpassen teksten voor consultatie. Actie **5.1.2e**. Na aanpassingen door **5.1.2e** via lijn **5.1.2e** naar Ministers voor finaal akkoord. Ook wordt conform wens minister Defensie voorzien in een gesprek tussen ministers en toezichthouders (actie **5.1.2e**). Dit mede met het oog finale toets standpunt toezichthouders en eventuele implicaties daarvan op consultatietraject.

Vr 25/3: Eventuele uitloop sleutelen aan wetsteksten. Melding in MR. Na signaal ministers van akkoord het online zetten van de consultatietekst alsmede het verzenden van brieven aan relevante bekende actoren (door **5.1.2e**). Opletter is dat nog moet worden nagedacht over publicitaire begeleiding (voorlichting).

Week daarop: Q+A moment pers en maatschappelijke actoren (komende week in concept uit te werken door WG) alsmede start politieke sondering (komende week uit te werken door **5.1.2e**)

- Het tijdpad is zoals bekend erg strak en ambitieus. Voorzien wordt dat tijdens het komende overleg van de STG i.a.v. **5.1.2e** ook even de afweging moet worden gemaakt hoeveel wijzigingen nog in de voorliggende teksten aangebracht kunnen en moeten worden voor het in consultatie gaan. Dat zal qua tijd een beperkte slag kunnen zijn. In ieder geval blijft open staan de uitvoeringsparagraaf. Ook de beroepsprocedure bij de RvSt zal mogelijk nadere aandacht vragen. Aanvullingen op deze punten zullen vooral tijdens de consultatieperiode moeten worden vormgegeven. Dat kan ook prima. Alternatief is dat het besproken tijdpad wordt aangepast en het wetsvoorstel later in consultatie wordt gebracht. Met als voorzienbare risico's: vertraging en mogelijk nieuwe wensen verbreding traject. Leden van de STG en **5.1.2e** zal op dit punt maandag om een expliciet oordeel worden gevraagd.

Advies werkgroep:

Handhaven van het huidige tijdpad was al ambitieus maar is zo goed als onhaalbaar in het licht van de punten zoals opgebracht inzake de beroepsmogelijkheid. De vraag is of we het tempo willen behouden en tijdens de consultatie nog willen aanpassen. Dat ligt niet voor de hand met de opgebrachte punten van de RvSt. Een ruimer tijdpad leidt waarschijnlijk tot het na het zomerreces in werking treden. Wat te doen?

U kunt aangeven:

- diensten zijn gecommitteerd om tijdpad te realiseren. Vraag is of we niet tot een compromis kunnen komen; dus dat een aantal van de majeure punten worden meegenomen en de rest tijdens de consultatie.
- Niet de druk van de ketel halen. Deze keuze niet nu maken, maar laten afhangen van het verdere traject. Nu aangeven dat het over de zomer getild kan worden zal onvermijdelijk leiden tot verdere vertraging.

5. Wat verder ter tafel komt

Oplegnota

Aanleiding

Naar aanleiding van het overleg met de voorzitter TIB en de voorzitter CTIVD is een strategische sessie ingepland met **5.1.2e** om de vervolgstappen te bespreken. Er is geen agenda voor het overleg. Het ligt in de lijn der verwachting dat de volgende punten aan de orde komen: terugkoppeling gesprek voorzitters toezichthouders, proces wetsvoorstel en inhoud wetsvoorstel. Daarnaast wordt waarschijnlijk aandacht besteed aan het gesprek aan de formatietafel. Vermoedelijk gaat dit gesprek over de problematiek die **5.1.1b** aan de kaart is gesteld.

Proces voorwetsvoorstel

- In bijlage A is een concept planning opgenomen.
  - Van belang is het moment van betrekken toezichthouders. Een deel van de oplossingen van de spoedwet hangt af van de invulling van de CTIVD. Het is daarom wenselijk tijdig in het proces hen te betrekken.
  - Daarbij is ook de tijd die de diensten en departementen nodig hebben om de wet snel maar zorgvuldig tot stand te brengen punt van aandacht. Voorstel is minstens 5 werkdagen voor de uitvoeringstoets te nemen, ook in het spoedwettetraject.

Inhoudelijk wetsvoorstel

- In de bijlage B is een overzicht van de punten die worden opgenomen in een spoedwet opgenomen.

Specifieke aandachtspunten:

- **5.1.2i en 5.2.1**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Bijlage B: Voorgestelde planning

Vrijdag 5 november	Concept wetsvoorstel delen 5.1.2e en 5.1.2b 'en. Delen met AZ & JenV
Woensdag 10 november	Verkennd gesprek toezichthouders over uitvoeringseffecten.
Vrijdag 12 november	Concept wetsvoorstel delen ministers.
Dinsdag 16 november	Concept wetsvoorstel delen andere departementen
Vrijdag 19 november	Definitieve wetsvoorstel
Maandag 22 november	Start uitvoeringstoets (5 werkdagen)
Nntb (zie 5.1.2e)	Volgende stappen (zie 5.1.2e).

Oplegnota

Aan MBZK en MDEF door tussenkomst van **5.1.2e** en **5.1.2e**
Datum 17 november 2021
Betreft Concept tijdelijke wettelijke regeling en toelichting cyberoperaties

Inleiding

De AIVD en de MIVD stuiten binnen het huidige stelsel en de Invulling ervan op knelpunten in de operationele praktijk, zoals ook beschreven in het rapport van de Evaluatiecommissie Wiv (ECW). De diensten verliezen slagkracht, omdat zij operaties niet (tijdig) kunnen starten of niet ononderbroken kunnen voortzetten. Een oplossing voor deze operationele knelpunten is op dit moment het meest prangend in het cyberdomein, waar zicht en snelheid cruciaal zijn. Om risico's te mitigeren vragen de meest nijpende operationele knelpunten om een oplossing op korte termijn. Daartoe is gevoegd wetsvoorstel opgesteld. De overige knelpunten zullen worden meegenomen in het reguliere wetswijzigingstraject naar aanleiding van het evaluatierapport van de ECW.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

5.1.2i en 5.2.1 [REDACTED]
[REDACTED]

Advies

- U wordt geadviseerd een keuze te maken tussen optie 1 of optie 2.
- U wordt geadviseerd 5.1.2i en 5.2.1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

In bijlage I treft u een tabel met een nadere uitwerking van de verschillende opties per thema. In bijlage II treft u de voorlopige planning.

Aandachtspunten

- 5.1.2i en 5.2.1 [REDACTED]
[REDACTED]
- Het instrument tijdelijke wet en de te behandelen materie vragen veel afstemming met het operationeel proces, diensten onderling en departementen om tot een daadwerkelijke oplossing te komen voor de geconstateerde knelpunten.
- 5.1.2i en 5.2.1 [REDACTED]
[REDACTED]

Toelichting conceptwetsvoorstel

Het wetsvoorstel ziet concreet op:

- 5.2.1 [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
  - [REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Bijlage: tijdlijn

Gesprek § 1.2e met TIB o.l.v. CTIVD	19 november
Concept tijdelijke wet Inclusief advies over reikwijdte v.d. wet aanleveren bij § 1.2e	17 november
Bespreking reikwijdte tijdelijke wet met § 1.2e	18 november
Concept tijdelijke wet Inclusief advies over reikwijdte v.d. wet aanleveren bij minBZK en minDef	19 november
Annotatie gesprek 23 november aanleveren bij minBZK en minDef	19 november
Wetgevingstoets BZK (spoed)	19-22 november
Impactanalyse/war gaming	16-19 november
Vaststellen scope door ministers	22 november
Aanpassen wetsvoorstel en toelichting n.a.v. besluit ministers en interdepartementale afstemming	23 november
Gesprek ministers met TIB en CTIVD	23 november
Wetsvoorstel bespreken met TIB en CTIVD (werkniveau)	24-26 november
§ 1.1b	
Opstellen plan externe communicatie	22-26 november
CBJ schriftelijke ronde, CVIN ter info	22-26 november
Uitvoeringstoets definitieve wetsvoorstel	22-26 november
RVI ter info	30 november
MR ivm consultatie*	3 december
Consultatie inclusief adviesaanvraag CTIVD en TIB	3-10 december
Verwerking consultatie	13 december
MR behandeling adviesaanvraag Raad van State	17 december
Advies Raad van State	17 december -
Verwerking advies Raad van State + opstellen nader rapport aan de Koning	Afhankelijk van wanneer advies RvS binnen is
Indiening Tweede Kamer	?

* Gezien de demissionaire status van het kabinet moet een wetsvoorstel in principe 3x (voor consultatie, voor indiening bij de Raad van State en voor aanbidding TK (met nnav)) in de MR komen. Als er sprake is van spoed, dient overleg met AZ plaats te vinden.

Aan: **5.1.2e** BZK

Van: **5.1.2e**

Onderwerp: Gesprek met **5.1.2e** over Tijdelijke wet cyberoperaties

Bijgevoegd tref je de stukken aan die morgen besproken worden in het overleg tussen jou en **5.1.2e** over de Tijdelijke wet cyberoperaties.

Het gaat om:

- De laatste versie van de Tijdelijke wet cyberoperaties;
- Een tabel met knelpunten en eventueel extra oplossingen die nog kunnen worden overwogen;
- De concept oplegnota aan de minister.

Daarnaast heb ik ter achtergrond als bijlage tevens gevoegd hetgeen de ECW gezegd heeft over de uitvoering van strategische operaties.

Van belang is het volgende. **5.1.21 en 5.2.1**

[Redacted text block]

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

[Redacted text block]

5.1.2 en 6.2.1

[REDACTED]

reguliere toezichtsrol ook toezien of een inzet niet (on)bedoeld wordt gebruikt om de TIB-toets te omzeilen.

7.4 STRATEGISCHE OPERATIES

De diensten maken vooral gebruik van bevoegdheden, zoals de hackbevoegdheid, om gegevens te verwerven voor het beantwoorden van onderzoeksvragen. De focus van de Wiv 2017 lijkt dan ook op deze verwerving van gegevens te liggen. Bevoegdheden zoals de hackbevoegdheid kunnen ook worden ingezet in het kader van 'strategische operaties'. Bij strategische operaties gaat het niet zozeer om het verwerven van gegevens voor het beantwoorden van een concrete vraag of op basis van een acute dreiging, maar vooral om het opbouwen van een strategische positie zodat de diensten zich op toekomstige ontwikkelingen kunnen voorbereiden. Te denken valt aan het verkrijgen van toegang tot kennis over de versleuteling van communicatie zodat op een later moment gebruik gemaakt kan worden van deze toegang. Strategische operaties komen niet alleen bij hackoperaties voor, maar ook binnen andere disciplines van de diensten. In het kader van *human intelligence* (HUMINT) worden bijvoorbeeld ook over langere periode netwerken van relaties met informanten opgebouwd, waarmee later informatie verkregen kan worden. Het gaat hierbij om de verwerving van capaciteiten, kennis of bronnen die hier kortweg *assets* worden genoemd (zie hieronder).

Assets

"Any resource – person, group, instrument, installation, or technical system – at the disposal of an intelligence organization."¹⁹⁸

De Wiv 2017 regelt de bevoegdheden van de diensten om gegevens te verwerven en verwerken voor de uitvoering van hun taken, zoals de hackbevoegdheid, OOG-interceptie of de informantenbevoegdheid. Deze bevoegdheden worden op hoofdlijnen omschreven, maar er is een grote verscheidenheid aan manieren hoe deze bevoegdheden (technisch) ingevuld kunnen worden. Bij de hackbevoegdheid kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een *zeroday* die een kwetsbaarheid in een systeem uitbuit, of een sleutel waarmee berichten of apparaten kunnen worden ontcijferd. Dit zijn vormen van (technische) *assets*, evengoed als een informant of agent een *asset* kan zijn.

Assets kunnen gedurende langere tijd en voor meerdere onderzoeken worden gebruikt. Door de evolutie van een bepaalde technologie, de ontwikkeling van een bepaalde trend of de introductie van een nieuwe militaire doctrine of wapensysteem kunnen bestaande *assets* die de diensten hebben in de toekomst niet meer voldoen. Dit is de reden dat de diensten soms strategische operaties overwegen, om nieuwe *assets* te creëren en vroegtijdig te anticiperen op ontwikkelingen. Samenwerking met buitenlandse partners speelt hierbij vaak een belangrijke rol. Vanwege de complexiteit van strategische operaties is een verscheidenheid aan kennis en capaciteiten nodig waarover de Nederlandse diensten alleen niet altijd beschikken. Dergelijke operaties en samenwerkingsrelaties lopen doorgaans meerdere jaren.

¹⁹⁸ Central Intelligence Agency. (15 juni 1978). *Glossary of Intelligence Terms and Definitions*. p. 9. Beschikbaar via <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP86B00269R001200130001-3.pdf>.

Voor de ontwikkeling en het verkrijgen van een *asset* kunnen bijzondere bevoegdheden worden ingezet. Daarvoor geldt de gebruikelijke toestemmingsprocedure bij die bevoegdheid. Zo kan met de hackbevoegdheid een bepaalde toegang (*asset*) worden verkregen. Als een *asset* dan vervolgens wordt gebruikt bij verwerving van gegevens via een bijzondere bevoegdheid, zal daarvoor opnieuw een toestemmingsaanvraag moet worden ingediend, met de waarborgen die daarbij horen.

De toelichting op de wet lijkt in algemene zin ruimte te bieden voor de inzet van bijzondere bevoegdheden voor strategische operaties. In de toelichting op het toepassingsbereik wordt gesteld dat bijzondere bevoegdheden kunnen worden ingezet “in het kader van een goede taakuitvoering van de diensten”.¹⁹⁹ De toelichting biedt echter weinig duidelijkheid over hoe strategische operaties passen binnen de taakstelling van de diensten. De nadruk ligt op de verwerving van gegevens met de inzet van bijzondere bevoegdheden. Dit levert voor de diensten en voor de TIB soms een ongemakkelijke situatie op waarin enerzijds de behoefte van de diensten wordt erkend, maar waar anderzijds de wet onvoldoende aanknopingspunten lijkt te geven voor de weging van de TIB.

In het licht van het bovenstaande constateert de Evaluatiecommissie dat de wet wel ruimte biedt voor strategische operaties, maar hier onvoldoende expliciet over is. De Evaluatiecommissie heeft daarom begrip voor de aarzelingen die de TIB soms heeft bij het afwegen van de reikwijdte van dergelijke potentieel gevoelige operaties. Om de situatie te verlichten, zou de wetgever in de toelichting op de wet duidelijker kunnen zijn over haar bedoelingen en de redenen waarvoor de diensten bijzondere bevoegdheden kunnen inzetten. Ook moeten in de toelichting op de wet voorbeelden worden opgenomen van de inzet van bevoegdheden voor strategische operaties. Zo wordt de TIB meer handvatten geboden om bij de invulling van de normen te differentiëren.

Aanbeveling 28

Ga in de toelichting op de wet in op het gebruik van bijzondere bevoegdheden voor strategische operaties door middel van voorbeelden om de TIB meer handvatten te bieden voor differentiatie bij de invulling van normen.

7.5 CONCLUSIE

Door het toenemend gebruik van computers is de hackbevoegdheid een essentiële bevoegdheid voor de diensten. Tegelijkertijd is de hackbevoegdheid één van de meest indringende bevoegdheden, omdat computers steeds meer informatie over het privéleven van personen bevatten. Met de hackbevoegdheid kan heimelijk in computers worden binnengedrongen.

Over het algemeen wordt geconstateerd dat de wet redelijk functioneert, maar op een aantal specifieke punten aanpassingen vergt. Het eerste punt betreft het toestemmingsniveau voor het verkennen van een geautomatiseerd werk, dat moet worden verlaagd van ministerieel niveau naar diensten intern. Dit bevordert de kwaliteit en gerichtheid van de toestemmingsaanvragen voor het binnendringen van een geautomatiseerd werk, die *wel* langs de minister gaan. Het

¹⁹⁹ Kamerstukken II 2016/17, 34 588, nr. 3, p. 43 (MvT Wiv 2017).

tweede punt is dat artikel 54, waarmee gegevensbestanden kunnen worden opgevraagd bij aanbieders van telecommunicatie- en opslagdiensten, voorzien moet worden van een bijschrijfmogelijkheid. Beide punten worden ondersteund door zowel de diensten als de TIB.

Verder is gebleken dat de toelichting op artikel 45 op sommige punten onvoldoende aansluit bij de snelheid en complexiteit van de hackbevoegdheid. Bij de omschrijving van technische risico's voor de TIB-toets is het gewenst meer richting te geven over de mate van detail waaraan de beschrijving moet voldoen; de vraag wanneer een geautomatiseerd werk in gebruik is bij een actor moet nader toegelicht worden; de voorwaarden waaronder via artikel 45 verworven gegevens van derden gebruikt kunnen worden moeten worden verduidelijkt en; de wetgever moet meer helderheid bieden over het toepassingsbereik van artikel 45 in het kader van strategische operaties.

Tot slot concludeert de Evaluatiecommissie dat de TIB een belangrijke waakfunctie vervult voor de inzet van een zware bevoegdheid als de hackbevoegdheid. Tegelijkertijd kan de snelheid en complexiteit – en daaruit voortvloeiende onvoorzienbaarheid – van cyberoperaties in sommige gevallen wringen met de ex-ante toets door de TIB. In deze gevallen ziet de Evaluatiecommissie in het dynamisch toezicht door de CTIVD een geschiktere vorm van toezicht op de uitvoering van hackoperaties.

Minister van BZK

5.1.2g
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2e

Datum
19 november 2021

Kenmerk

Bijlage(n)
2**notitie**Tijdelijke wet onderzoeken AIVD en MIVD naar landen met
offensief cyberprogramma

Afschrift aan:

Aanleiding

De AIVD en de MIVD stuiten binnen het huidige wettelijke stelsel en de invulling ervan op knelpunten in de operationele praktijk, zoals ook beschreven in het rapport van de Evaluatiecommissie Wiv 2017 (ECW). De diensten verliezen slagkracht, omdat zij operaties niet (tijdig) kunnen starten of niet (ononderbroken) kunnen voortzetten. Een oplossing voor deze operationele knelpunten is op dit moment het meest prangend in het onderzoek naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland en Nederlandse belangen. Het is van belang dat de operationele slagkracht (zicht, snelheid en wendbaarheid) van de diensten binnen dit domein wordt versterkt. In afwachting van een omvangrijke wijziging van de Wiv 2017 op basis van de aanbevelingen van de ECW is daarom de (concept) Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma (hierna: tijdelijke wet) opgesteld. Dit wetsvoorstel beoogt het zicht van de diensten te herstellen op de desbetreffende dreiging.

In bijlage A bij deze nota treft u een substantieve beschrijving aan van de inhoud van het thans voorliggende conceptwetsvoorstel. Daar is ook opgenomen dat over een enkel punt de exacte invulling nader wordt uitgewerkt. In bijlage B is het conceptwetsvoorstel gevoegd.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht:

- Om kennis te nemen van de inhoud van het conceptwetsvoorstel voor een tijdelijke wet met inachtneming van onderstaande kernpunten en in te stemmen met verdere uitwerking van het wetsvoorstel.

Qua tijdsplan is alles erop gericht om het wetsvoorstel zo spoedig mogelijk bij de Kamer in te dienen. Een definitief tijdsplan daartoe wordt nog onder uw aandacht gebracht.

Datum
19 november 2021
Kenmerk

5.1.2i en 5.2.1

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5.1.2i en 5.2.1

Datum
19 november 2021
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Dialogo toezichthouders

Voor nu is ervoor gekozen die voorzieningen te treffen die naar de opvatting van de departementen en die diensten bijdragen aan de snelheid en weerbaarheid van de diensten in onderzoek naar landen met een offensief cyberprogramma. De uiteindelijke omvang van de tijdelijke wet is mede afhankelijk van een nog te voeren gesprek tussen de voorzitters van de TIB en de CTIVD en 5.1.2e [Redacted] zoals eerder overeengekomen in het gesprek dat u en MinBZK met de voorzitters van de TIB en de CTIVD hebben gevoerd. Dit gesprek vindt 19/11 plaats. In dit gesprek zal in gezamenlijkheid moeten worden vastgesteld welke problemen enkel met een wettelijke regeling kunnen worden geadresseerd. Het is in dat kader noodzaak dat de voorzitters zich ook achter deze conclusie scharen en idealiter aangeven welke bepalingen in de Wiv 2017 aanpassingen behoeven. Afhankelijk van de resultaten van dat overleg zal het voorliggende conceptwetsvoorstel nog mogelijk worden aangepast. U zult zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd over de uitkomst van dit gesprek. Op 23/11 is het gesprek tussen de ministers en de voorzitters TIB en CTIVD, waar in concluderende zin zal worden besproken welke problematiek enkel via een wetswijziging kan worden opgelost. Ook bij het verder uitwerken van de Tijdelijke wet is het van belang dat de CTIVD en TIB worden geconsulteerd en dit kan leiden tot aanpassingen.

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

Datum
19 november 2021
Kenmerk

- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]
- █ [Redacted text block]

5.1.2 en 5.2.1

[Redacted content]

Datum
19 november 2021
Kenmerk

Minister van BZK

5.1.2e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2e

Datum

Kenmerk

notitie

Inhoud Tijdelijke wet onderzoek landen offensief cyberprogramma

Afschrift aan

Inleiding

Ten behoeve van uw overleg met de voorzitters van de CTIVD en de TIB inzake de *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma*, treft u bijgaand op hoofdlijnen een beschrijving van de inhoud. Ter volledigheid is het conceptwetsvoorstel gevoegd als bijlage A.

Het conceptwetsvoorstel is op 8 december aangeboden aan de voorzitters van de TIB en van de CTIVD. Tot op heden is nog geen inhoudelijke reactie ontvangen. ^{5.1.2e}

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

Datum
23 november 2021
Kenmerk

Substantieve inhoud wetsvoorstel

De Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma bevat substantief de hieronder genoemde punten.

- 5.1.2i en 5.2.1 [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Datum
23 november 2021
Kenmerk

- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]

- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Derhalve
De Stuurgroep wijziging Wiv2017

5.1.2
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2

Datum
25 januari 2022

Kenmerk

notitie

Opbrengst sessies met CTIVD en TIB over Tijdelijke wet

Afschrift aan

Algemeen

Tussen 22 december en 19 januari heeft een drietal sessies plaatsgevonden met de 5.1.2.e CTIVD en de TIB, waarin de *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma* in gezamenlijkheid is besproken. In deze nota is de opbrengst van die sessies per wetsartikel weergegeven, alsmede een analyse van het standpunt van CTIVD en TIB en een voorgestelde reactie. De planning is dat deze notitie besproken wordt in de stuurgroep op 28 januari en vervolgens in het overleg tussen 5.1.2 BZK en 5.1.2 Defensie op 1 februari. Tot slot vindt Bestuurlijke besluitvorming plaats in het BWO tussen MinBZK en MinDef op 8 februari.

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted list item 1]
- [Redacted list item 2]
- [Redacted list item 3]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5121enb21

§ 12 en § 21

[Redacted text block]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

1 [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2 en 5.2.1

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2 en 5.2.1

[Redacted text block]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

Datum
25 januari 2022
Kenmerk

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

De Stuurgroep wijziging Wiv2017

5.1.2e
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

Datum
26 januari 2022

Kenmerk

notitie

Vervolgtraject ontwerp-wetsvoorstel **Buiten reikwijdte**

Afschrift aan

Inleiding

De afgelopen maanden is gewerkt aan een ontwerp-wetsvoorstel voor een *Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma*. Daarmee wordt beoogd om de slagkracht van de diensten in het digitale domein te herstellen. Tussen 22 december en 19 januari heeft een drietal sessies plaatsgevonden met 5.1.2e de CTIVD en de TIB, waarin het ontwerp-wetsvoorstel in gezamenlijkheid is besproken. In een separate nota bent u geïnformeerd over de opbrengst van deze sessies en de voorgestelde aanpassingen aan het ontwerp-wetsvoorstel.

Hoewel de totstandkoming van het ontwerpvoorstel los staat van de wijziging van de Wiv 2017 ingevolge het rapport van de ECW, kleurt dit mogelijk wel de achtergrond. **Buiten reikwijdte**

[Redacted text block]

In deze nota wordt ingegaan op de mogelijke vervolgstappen richting a) de voorzitters van de CTIVD en TIB en b) richting het Parlement.

Besluit

U wordt gevraagd om de betrokken bewindslieden als volgt te adviseren:

Buiten reikwijdte

- [Redacted]
- [Redacted]

Inzake het ontwerp-wetsvoorstel:

- Het aanpassen van het ontwerp-wetsvoorstel naar aanleiding van de gesprekken met de TIB en de CTIVD, overeenkomstig de in separate nota gevoegde appreciatie;
- Het door de diensten laten voeren van een ketentest op het aangepaste ontwerp-wetsvoorstel om te bepalen of de wet uitvoerbaar is en de operationele knelpunten wegneemt. Deelname van zowel de TIB als de CTIVD is noodzakelijk voor een effectieve ketentest. Na een succesvolle ketentest kan het wetsvoorstel worden aangeboden aan de voorzitters ter formele consultatie.

Vervolgstappen richting voorzitters CTIVD en TIB

Buiten reikwijdte

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Inzake het ontwerp-wetsvoorstel

Het ontwerp-wetsvoorstel ziet op een specifieke tijdelijke wet die is ontworpen om de diensten in staat te stellen de voor de nationale veiligheid benodigde onderzoeken naar landen met een offensief cyberprogramma te kunnen verrichten. In de wet zijn een aantal keuzes gemaakt t.a.v. toezicht die recht doen aan een dynamische vorm van toezicht dat nodig is in deze cyberoperaties. De keuzes die in het kader van dit ontwerp-wetsvoorstel zijn gemaakt, staan los van de analyses die zijn gedaan t.b.v. de brede wetswijziging, hoewel bepaalde elementen van de analyses natuurlijk terug kunnen komen in de dialoog met de toezichthouders. Voorgesteld wordt om op basis van de opbrengst van de drie sessies met de **5.1.2.e** CTIVD en de TIB (alsmede de schriftelijke inbreng van de CTIVD) te komen tot een aangepast ontwerp-wetsvoorstel, waarover na overleg

tussen de ⁵¹²³ BZK en ⁵¹²⁴ Def (1 februari) in een BWO tussen minBZK en MinDef (8 februari) definitieve besluitvorming zal plaatsvinden. Het aangepaste ontwerp-wetsvoorstel zal worden aangeboden aan CTIVD en TIB met het oog op de uitvoering van een gezamenlijke ketentoets (uiterlijk 2 weken na aanbidding). Daarbij dient opgemerkt te worden dat de TIB tot op heden nog geen medewerking aan de ketentest heeft toegezegd. Indien uit de ketentoets blijkt dat het ontwerp-wetsvoorstel uitvoerbaar is en de knelpunten in voldoende mate adresseert, zal dit aan de CTIVD en TIB worden aangeboden ter formele consultatie.

Datum
26 januari 2022
Kenmerk

Vervolgstappen richting Parlement

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

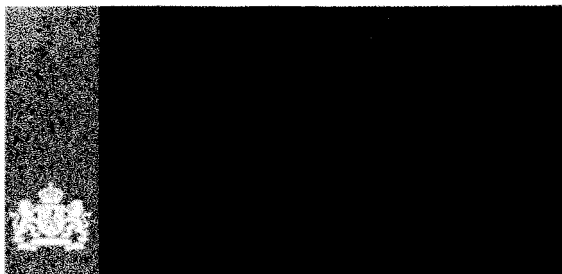
Datum
26 januari 2022

Kenmerk

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Inzake het ontwerpvoorstel

Voorgesteld wordt om het ontwerpvoorstel, na (succesvolle) afronding van de ketentoets en de formele consultatiefase en de adviesaanvraag aan de Raad van State, in te dienen bij de Tweede Kamer. Hierbij is van belang dat de interne en externe analyse voordien naar de Kamer zijn gestuurd.

Aan
Van

Minister van BZK

5.1.2.e

nota

Aanpassing conceptwetsvoorstel inzake onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma na overleg met CTIVD en TIB

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Nee

Onze referentie
2022-0000071822

Datum
8 februari 2022

Opgesteld door

5.1.2.e

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aanleiding

In het kader van de informele consultatie is het ontwerpvoorstel Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma tussen 22 december en 19 januari in een drietal sessies uitvoerig besproken met 5.1.2.e CTIVD en de TIB. De CTIVD heeft desgevraagd (anders dan de TIB) ook een schriftelijke reactie gegeven op het ontwerpvoorstel. Deze reactie is ter informatie bijgevoegd als bijlage 1.

Naar aanleiding van deze gesprekken is het wetsvoorstel aangepast. De meest recente versie van het wetsvoorstel en de toelichting is als bijlage 2 bijgevoegd. Het streven is om het wetsvoorstel zo snel mogelijk af te ronden (naar verwachting begin volgende week) en vervolgens aan te bieden aan de CTIVD en de TIB met daarbij de (schriftelijke) uitnodiging om samen met de diensten een gezamenlijke ketentest uit te voeren. De ketentest is onder voorbehoud gepland op 28 februari en 1 maart. Na een succesvolle ketentest zal het conceptwetsvoorstel aan u en de minister van Defensie ter akkoord voor formele consultatie worden aangeboden. Het is nog niet duidelijk of de TIB bereid is deel te nemen aan de ketentest. Om een effectieve ketentest te kunnen uitvoeren is deelname van zowel de TIB als de CTIVD zeer wenselijk.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht kennis te nemen van het wetsvoorstel en akkoord te gaan met verzending van het aangepaste wetsvoorstel door 5.1.2.e aan de CTIVD en de TIB.

Kern

- Er is overeenstemming over de wettekst en de MvT. Enkele (veelal technische) begrippen zullen nog verduidelijkt worden. Er dient ook nog een redactionele slag te worden gemaakt (met name de toelichting) waarbij wellicht nog (beperkte) tekstuele wijzigingen zullen worden aangebracht. Ook zullen delen uit het algemene deel van de toelichting verplaatst worden naar het artikelsgewijze deel van de toelichting.
- Naar aanleiding van de reactie van de CTIVD en de TIB is het wetsvoorstel aangepast. Veel wijzigingen betreffen aanscherpingen in de MvT, maar op een aantal punten wordt het wetsvoorstel ook inhoudelijk gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen zijn de volgende:

■ 5.1.2) en 5.2.1

■ [Redacted text block]

■ [Redacted text block]

■ [Redacted text block]

■ [Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

■ [Redacted text block]

[Redacted text block]

Onze referentie
2022-0000071822
Datum
8 februari 2022

5.1.2i en 5.2.1

Onze referentie
2022-0000071822

Datum
8 februari 2022

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5.1.2.1

Onze referentie
2022-0000071822

Datum
8 februari 2022

Financiële/juridische overwegingen

Nvt

Krachtenveld

Nvt

Strategie

Nvt

Uitvoering

Uit de ketentest zal blijken in hoeverre dit wetsvoorstel uitvoerbaar is en leidt tot de gewenste operationele snelheid en wendbaarheid.

Communicatie

Nvt

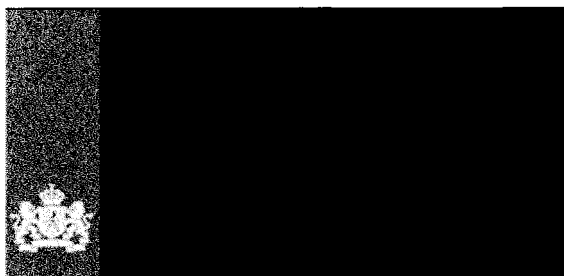
Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1.2.2

Motivering

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Schriftelijke reactie CTIVD	
2	Concept wetsvoorstel en MVT	

Minister van BZK

T.a.v.: I.a.a. 512e

512e

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

512e

Datum
8 maart 2022

Kenmerk

notitie

Tijdelijke wet cyberonderzoeken

Afschrift aan: 512e

1. Aanleiding

In het najaar van 2021 hebben de AIVD en de MIVD aangegeven binnen de kaders van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (Wiv 2017) onvoldoende effectief en efficiënt op te kunnen treden tegen dergelijke offensieve cyberprogramma's. Sindsdien wordt er gewerkt aan een tijdelijke herziening van de WIV 2017 die ertoe strekt de door de diensten geconstateerde knelpunten op te lossen. Op dit moment is het wetsvoorstel zo goed als gereed om in consultatie te gaan. Dit –conform uw wens- zo spoedig mogelijk nadat de diensten, toezichthouders en RvSt het wetsvoorstel aan een ketentoets hebben onderworpen. Deze test zal op 17 en 18 maart plaatsvinden.

De situatie in Oekraïne, de recent door de 512e publiekelijk uitgesproken urgentie de wet snel te wijzigen (o.a. bij Op1), recente publicaties in De Volkskrant en de NRC en de door de Kamer aangenomen motie Van der Staaij hebben de politieke en maatschappelijke aandacht voor de voorziene wetswijziging versneld doen toenemen. In het licht van deze aandacht wordt voorgesteld in het PO met 512e te bezien (a) welk tijdpad het formele proces rondom de wetswijziging is voorzien en hoe die zo mogelijk te versnellen, (b) of en zo ja hoe de Kamer in het licht van de motie Van der Staaij op hoofdlijnen te informeren over de voorziene wetswijziging en (c) welke persstrategie de komende tijd te agenderen. Voorstellen hieromtrent, treft u hieronder aan.

2. Tijdpad Wetswijziging

Datum
8 maart 2022

Kenmerk

De voorziene volgende stappen zien er als volgt uit.

Processtap	Planning	Beslispunten
Ketentest	17 / 18 maart maart	
Resultaten ketentest	21 - 25 maart	
Verwerken resultaten ketentest in wv en MvT	28 maart - 1 april	
Wetsvoorstel gereed voor formele consultatie	4 april	
Wv lijn in voor akkoord ministers	4 april	
WKB-toets	1 - 15 april*	
Aanleveren MR	8 april	
MR	15 april	1. Alleen mededeling of behandeling* * 2. Wel/niet via CBJ (in deze planning niet voorzien)
(Internet)consultatie	15 - 22 april	1. Wel/geen internetconsul tatie 2. Gerichte consultatie aan TIB, CTIVD en ABRvS. Een week is erg kort
Aanpassen wetsvoorstel n.a.v. consultatie	25-27 april	
Wetsvoorstel gereed voor adviesaanvraag RvS	27 april	
Wv lijn in voor akkoord ministers	28 april	

Aanleveren CBJ	2 mei	
CBJ	10 mei	
Aanleveren MR	13 mei***	
MR	20 mei	Wel/geen spoedadvies RvS
Reces TK	8 juli - 5 september	

Datum
8 maart 2022

Kenmerk

3. Informeren Kamer

Conform uw verzoek is een brief opgesteld waarin de Kamer in reactie op de motie Van der Staaij door u en uw ambtgenoot van Defensie wordt geïnformeerd over de hoofdlijnen van het wetsvoorstel. Mede in het licht van recente publiciteit in De Volkskrant wordt voorgesteld de boodschap in de brief de volgende elementen te laten omvatten:

- Een korte omschrijving van de geschiedenis van het wetsvoorstel. Dit om aan te geven dat het wetsvoorstel niet (zoals door De Volkskrant gemeld) zijn oorsprong vindt in de oorlog in Oekraïne (en dus ook niet beoogd deze situatie "te gebruiken").
- Een korte omschrijving van hetgeen het wetsvoorstel beoogt te regelen. Nadrukkelijk geschiedt dit op hoofdlijnen. Dit daar inhoudelijke behandeling en detail bij het indienen van het voorstel aan de orde is. 5.1.2 en 5.2.1

[Redacted text]

- Een duidelijk statement dat het uitgangspunt is dat toezicht op de inzet van bevoegdheden niet wordt afgeschaald. Dit daar De Volkskrant hierover wel bericht.
- Het onderstrepen van de urgentie door aan te geven dat u het wetsvoorstel voor het einde van de maand in consultatie brengt (na de ketentoets).

[Redacted text]

Een conceptbrief met voornoemde strekking treft u aan als bijlage. De reactie van minDEF en AZ waren bij het verzenden van deze nota nog niet voorhanden. Die kunnen wellicht nog tot wijzigingen leiden. 5.1.2

[Redacted text]

4. Strategie pers

Datum
8 maart 2022
Kenmerk

De actualiteit in de Oekraïne, de fase waarin het wetsvoorstel zich bevindt alsmede de altijd aanwezige aandacht voor wijzigingen van de WIV maken dat de voorziene wetswijziging naar verwachting de komende tijd meer aandacht zal krijgen. Een voorbode hiervan vormen de publicaties in De Volkskrant (Huib Modderkolk) en het NRC (Rik Wassens) op 7 maart. Naar verluid lag de basis voor deze berichtgeving in de Memorie van Toelichting die de betreffende journalisten in zouden hebben gezien. Zij beschreven enkele veranderingen die in de Wet zouden staan en legden beiden nadruk op het vermeende verminderde toezicht op de diensten. Daarnaast stelde de Volkskrant dat de diensten de Russische inval in Oekraïne als aanleiding nemen om de wijzigingen door te voeren. Door woordvoering BZK/diensten/DEF is actief tegengesproken dat de Russische inval in Oekraïne de aanleiding van de Tijdelijke wet is, verwijzend naar openbare bronnen (mediaoptredens **[REDACTED]**; besluitenlijst MR 26-22-1021) waaruit blijkt dat men hier sinds het najaar al mee bezig is. Op de gelekte inhoud van de wet is niet ingegaan. De volgende media zijn te woord gestaan: NRC (**[REDACTED]**), NOS (**[REDACTED]**); ANP (**[REDACTED]**). Bij de laatste twee heeft dit niet geleid tot publicatie.

De vraag rijst hoe de persstrategie ten aanzien van het wetsvoorstel de komende tijd (los van concrete verzoeken vorm te geven. Hiervoor liggen ter instemming de twee hiernavolgende scenario's voor.

1. *Scenario 1: er wordt weer/meer gelekt voordat het wetsvoorstel in consultatie gaat en daarmee openbaar wordt.*

Reactie(ij)n (accentuering afhankelijk van de berichtgeving):

- In rapporten van de Evaluatiecommissie (ECW) (januari 2021) en de Algemene Rekenkamer (april 2021) is aangegeven dat de Wiv 2017 een aantal knelpunten kent. Gebleken is dat deze zich in toenemende mate voordoen bij de onderzoeken naar landen met een offensieve cybercampagne gericht op Nederland en Nederlandse belangen. Daarnaast hebben de AIVD en de MIVD eind vorig jaar aangegeven dat de WIV 2017 hen onvoldoende in staat stelt offensieve cyberdreigingen effectief en efficiënt het hoofd te bieden.
  - De minister van Defensie en de minister van BZK werken sinds eind vorig jaar al aan het voorstel voor een tijdelijke wet om de diensten in staat te stellen effectiever en sneller hun werk te kunnen doen.
  - De ministers benadrukken hierbij het belang van effectief toezicht, passend bij dit type onderzoek in dit dynamische domein. Er vindt geen afschaling van toezicht plaats op het werk van de diensten. Dat betekent wel dat op onderdelen het accent van de waarborgen verschuift van toetsing vooraf naar dynamisch toezicht tijdens het onderzoek en achteraf. De toezichthouders zijn betrokken geweest bij het opstellen van een goede en werkbare wet voor alle deelnemers.
  - Binnenkort wordt het wetsvoorstel in consultatie gebracht. Inhoudelijk wil ik er niet meer over kwijt dan het bovenstaande.
2. *Scenario 2: de tijdelijke wet gaat naar buiten op het moment dat het in consultatie wordt gebracht:*
    - het besluit om in consultatie te brengen wordt in de MR genomen.

- die avond vindt een technische briefing plaats met journalisten (op achtergrondbasis)
- de volgende ochtend wordt de wet in consultatie gebracht en gepubliceerd.
- op de website van de overheid worden persberichten geplaatst. Social media wordt ingezet.
- de verantwoordelijke bewindspersonen staan op zaterdagochtend in een landelijke krant (AD/Telegraaf) met een interview, wellicht dubbelinterview.
- in de week erop volgend hebben 5.12a ook een publicitair moment, waarin zij de noodzaak van de wetwijziging onderschrijven.

Datum
8 maart 2022

Kenmerk

Over dit plan van aanpak vindt nog afstemming plaats.

5.12a
[Redacted text block]

Minister van BZK en Minister van Defensie

5.1.2

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2

Datum
23 maart 2022

Kenmerk

Bijlage(n)
2

notitie

Uitkomsten ketentoets en vervolgstappen

Afschrift aan

Aanleiding en doelstelling

Afgelopen donderdag en vrijdag vond de ketentoets inzake de TW plaats. Aanwezig waren vertegenwoordigers van alle betrokken diensten, toezichthouders en departementen. Alle deelnemers (inclusief **5.1.2** de toezichthouders) beoordeelden de toets als productief en constructief. Deze nota strekt ertoe (a) u te informeren over de uitkomst van de toets en (b) uw akkoord te vragen voor de daaruit voortvloeiende vervolgstappen.

Gevraagd besluit

Akkoord met de vervolgstappen zoals in deze nota beschreven.

Uitkomsten ketentoets

Een uitgebreid (concept) verslag van de dagen is ter informatie als bijlage 1 aan deze nota gehecht.

Van groot belang is te constateren dat de AIVD en MIVD op basis van de ketentoets van oordeel zijn dat de huidige wetsteksten (na aanpassing als bedoeld in bijlage 2) op dit moment in voldoende mate een oplossing lijken te bieden voor de operationele knelpunten ten aanzien van het acteren tegen landen met offensieve cyberoffensieven.

De afgelopen dagen is op het niveau van werkgroep, stuurgroep en **5.1.2e** bezien (a) welke aandachtspunten de ketentoets naar boven heeft gebracht en (b) welke acties hieraan te verbinden. De uitwerking hiervan is in bijlage 2 opgenomen.

Tijdpad

In bijlage 3 is ter informatie het tijdpad opgenomen zoals nu voorzien tot aan het consultatie gaan alsmede het vervolg daarop. Het tijdpad wijkt iets af van de vorige versies die met u zijn besproken. Dat komt omdat verwerking van de opmerkingen van de RvS een aantal dagen extra tijd heeft geveerd. Voorzien is nu het voorstel woensdagmiddag of uiterlijk donderdagochtend in consultatie te doen gaan.

Het tijdpad om de wet op 1 juli in het Staatsblad te krijgen, is krap en zal alleen slagen als alles meezit. Alternatief is koersen op indiening bij de TK voor het zomerreces.

Datum
23 maart 2022
Kenmerk

Politieke sondering

Gesprekken met Kamerleden

Door 5.1.2e wordt een schema gemaakt van de gesprekken met Kamerleden die in het kader van draagvlak voor de TW van belang zijn. 5.2.1e verwachten vrijdag het overzicht gereed te hebben. In november en december vorig jaar zijn door uw ambtsvoorgangers reeds meerdere draagvlakgesprekken gevoerd met TK-fracties (maar niet met EK-fracties).

Moment benaderen voorzitters Kamer

Het strakke tijdpad van het wetsvoorstel vraagt om medewerking van de RvSt alsmede beide Kamers. De volgorde zou dan zijn: vaststellen termijn consultatie, daarna VP RvS bellen en (na uitsluitel medewerken RvSt) vervolgens voorzitters van TK en EK. Dit vanwege het belang dat de RvS meewerkt aan snelle advisering. Zo dat niet het geval is, zal een verzoek aan TK en vervolgens TK om snelle behandeling vermoedelijk niet tot het gewenste resultaat leiden.

Voorlichting

Door 5.1.2e is een persstrategie ontwikkeld voor de momenten rondom het in consultatie gaan. Deze is al eerder met u besproken. In bijlage 4 is de laatste versie opgenomen.

Overleg toezichthouders

Conform afspraak zal er begin volgende week nog een gesprek tussen u en de toezichthouders worden georganiseerd. Ter voorbereiding op dit gesprek zullen de toezichthouders door 5.1.2e worden gebeld om hen bij te spreken over de stand van zaken van het wetsvoorstel. 5.1.2i en 5.2.1

[Redacted text block]

Naar verwachting zal het gesprek met u ook langs deze lijnen verlopen. Na het telefonisch onderhoud krijgt u ter voorbereiding op uw gesprek een meer gedetailleerde voorbereiding. Ten aanzien van (c) en d) geldt dat door 5.1.2e zal worden aangegeven dat deze zaken gedurende de internetconsultatie worden opgepakt. Zo komt er een gesprek met de RvS en zal 5.1.2d AZ (in overleg met 5.1.2b BZK en 5.1.2c DEF) beheersmatige gesprekken met TIB en CTIVD voeren.

Bijlage 1: Aandachts- en besluitpunten ketentoets als geïdentificeerd door STG WIV

1. Lost de TW (primair naar het oordeel der inlichtingendiensten) de onderliggende knelpunten voldoende op?

1.1. 5.1.2 en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep:

5.1.2 en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep

- 5.1.2 en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]

2. Komt het voorliggende voorstel voldoende tegemoet aan de wensen van de toezichthouders?

2.1 5.1.2 en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep:

5.1.2 en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep:

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]

■ [redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep:

5.1.2i en 5.2.1 [redacted]

3. Lukt het de diensten en de toezichthouders de noodzakelijke implementatieslagen te maken om de veranderingen uitvoeringstechnisch tijdig de baas te zijn?

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]

Advies stuurgroep:

- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]

4. Tijdpad

- Het tijdpad is zoals bekend erg strak en ambitieus. Voorzien wordt dat tijdens het komende overleg van de STG i.a.v. 5.1.2a ook even de afweging moet worden gemaakt hoeveel wijzigingen nog in de voorliggende teksten aangebracht kunnen en moeten worden voor het in consultatie gaan. Dat zal qua tijd een beperkte slag kunnen zijn. In ieder geval blijft open staan de uitvoeringsparagraaf. Ook de beroepsprocedure bij de RvSt zal mogelijk nadere aandacht vragen. Aanvullingen op deze punten zullen vooral tijdens de consultatieperiode moeten worden vormgegeven. Dat kan ook prima. Alternatief is dat het besproken tijdpad wordt aangepast en het wetsvoorstel later in consultatie wordt gebracht. Met als voorzienbare risico's: vertraging en mogelijk nieuwe wensen verbreding traject. Leden van de STG 5.1.2a zal op dit punt maandag om een expliciet oordeel worden gevraagd.

Advies stuurgroep:

5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]

Bijlage 4: Strategie naar buiten brengen tijdelijke wet cyberoperaties

Communicatiestrategie tijdelijke wet		
Datum	Wat	Doelgroep
Week voorafgaand	5.1.2e en "witte jassen" <u>steunzenders in het maatschappelijk debat</u> worden op hoofdlijnen op basis van een one-pager op hoofdlijnen <u>vertrouwelijk</u> bijgepraat door de diensten over de aankomende tijdelijk wet en het belang hiervan.	Witte jassen <u>"steunzenders"</u>
Donderdag 31 maart	De Tijdelijke wet cyberoperaties gaat in formele consultatie. Gelijktijdig wordt er door BZK, DEF en AIVD een nieuwsbericht over het in consultatie gaan van de wet op de eigen websites gepubliceerd.	Stakeholders en Haagse journalisten Haagse journalisten en vakjournalisten
Donderdag 31 maart	De minister van BZK geeft desgevraagd voor journalisten een toelichting op het hoe en waarom van de Tijdelijke wet. Agenda: minDEF?	Haagse journalisten
<u>Donderdag 31 maart</u>	<u>De avondjournaals brengen vermoedelijk het nieuws van de consultatie</u>	<u>Samenleving</u>
<u>Vrijdag 1 april</u>	<u>De ochtendkranten publiceren vermoedelijk over de consultatie</u>	<u>Samenleving</u>
Vrijdag 1 april	5.1.2e spreekt het AD <u>en stuurt zo nodig incorrecte berichtgeving bij.</u>	Samenleving
Zaterdag 2 april	Publicatie interview 5.1.2e in het AD	
Week daarna	OVERWEGEN: De diensten geven een technische briefing over de Tijdelijke wet om journalisten kennis te laten nemen over de inhoud, technische context en belang van de tijdelijke wet en welke knelpunten hiermee worden weggenomen	Vakinhoudelijke journalisten

<p>Na in consultatie brengen</p>	<p>Na het in consultatie gaan van de wet wordt door de diensten en de departementen de balans opgemaakt over hoe berichtgeving over het weekend is geland. Naar aanleiding daarvan wordt een overzicht gemaakt van "witte jassen" <u>steunzenders</u> en media die benaderd kunnen worden om, waar nodig extra toelichting te geven . Afhankelijk van hoe het nieuws is gevallen wordt dit uitgevoerd door 5.1.2e of de ministers. Dit is vanaf dit moment een lopend proces.</p>	<p>Witte jassen, steunzenders en media, politiek, NGO's/privacyorganisaties</p>
----------------------------------	--	---

Bijlage 4: tijdpad TW**1. Uitgewerkt schema tot consultatie**

De eerstvolgende stap in het wetgevingsproces, is het moment waarop het voorstel in consultatie gaat. Uitgaande van de wens van de minBZK en minDef te streven de TW op 1/7 in werking te laten gaan, betekent dit dat voor de komende twee weken i.i.g. de volgende acties op de rol staan:

Ma 21/3 – Do 24/3 De werkgroep verwerkt waar mogelijk alle opmerkingen, identificeert beslispunten voor de STG en 5.12a. 5.12e voert regie over verwerken teksten in wetsvoorstel alsmede eventueel schaven aan wetsteksten. Diensten leveren waar nodig teksten voor MvT. Aandachtspunten bespreken met leden van de STG en 5.12c. En waar nodig voorleggen aan ministers.

Brieven aan maatschappelijke actoren voor consultatie gereedmaken (5.12e).

Di 23/3: Melding in ICV van vervolgstappen en uitkomsten (door 5.12e).

Woe 24/3: AZ en JenV worden geïnformeerd over melding in MR van Vr 24/3 (door 5.12e). Melding is niet strikt noodzakelijk maar wel door ministers als politiek wenselijk bestempeld en als zodanig afgesproken. Behoeft geen verdere formaliteit. Wel aandacht voor openbare gedeelte. MP is dan niet aanwezig. AZ regelt dat hij wordt geïnformeerd. Moeten ministers op worden gewezen.

Start politieke sondering draagvlak (zie agendapunt)

Vr 25/3 Melding in MR

Ma 28/3: Na aanpassingen door 5.12e via lijn 5.12e naar Ministers voor finaal akkoord. Ook wordt conform wens minister Defensie voorzien in een gesprek tussen ministers en toezichthouders (actie 5.12e). Dit mede met het oog finale toets standpunt toezichthouders en eventuele implicaties daarvan op consultatietraject alsmede afspraak met toezichthouders.

Di 29/3: Verwerken opmerkingen ministers. Maatschappelijke actoren berichten.

Do 31/3: Na signaal ministers van akkoord het online zetten van de consultatietekst alsmede het verzenden van brieven aan relevante bekende actoren (door 5.12e).

Week daarop: Q+A moment pers en maatschappelijke actoren (komende week in concept uit te werken door WG)

2. Schema totale wetgevingsproces.

Hierbij de oude planning tijdelijke wet die uitging van formele consultatie per vrijdag 25 maart. Dat wordt nu waarschijnlijk woensdag 30 maart.

De formele consultatie stond van vrijdag 25 maart tot maandag 4 april (10 dagen, waarvan 5 werkdagen). Dat wordt: donderdag 31 maart tot maandag 11 april (12 dagen, waarvan 8 werkdagen).

Schema totaal:

De voorziene volgende stappen zien er als volgt uit.

Processtap	Planning	Beslispunten
Ketentest	17 - 18 maart	
Gesprek tussen ministers en toezichhouders	P.m.	Datum wordt gezocht
Resultaten ketentest verwerken	21 - 25 maart	Alleen realistisch zonder fundamentele wijzigingen
Wv lijn in voor akkoord ministers	25 maart	
MR	25 maart	Alleen melden
WKB-toets	25 maart - 7 april	Afstemmen met JenV
Wetsvoorstel in (internet)consultatie	30 maart - 8 april	We kiezen voor ruime week ivm spoed. Brede consultatie. Alsmede briefing voor maatschappelijke organisaties
Aanpassen wetsvoorstel n.a.v. consultatie	8- 12 april	
Wv lijn in voor akkoord ministers aanbieding CBJ en MR ivm spoedadvies RvS	12 april	
Extra CBJ	Week van 12 april	
MR	22 april	Aanleveren 20 april
Meireces TK	22 april - 9 mei	
Spoedadvies RvS	25 april - 6 mei	Brief en contact MinBZK met vv RvS
Opstellen nader rapport	9 mei - 13 mei	NB Bij zwaar dictum opnieuw naar MR
MR	20 mei	Aanleveren 18 mei
Indiening TK via KvdK	23 mei	Afstemming KvdK; sondering noodzakelijk
Indiening EK	PM	Sondering noodzakelijk
Staatsblad	1 juli	Evt 15 juli of 1 augustus
Reces TK	8 juli - 5 september	
Reces EK	13 juli - 12 september 2022	

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500EA Den Haag

De Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB)
T.a.v. mevr. mr. M. Moussault
Binnenhof 19
2513 AA den Haag

Kenmerk
2021-0000550976
Uw kenmerk

Datum

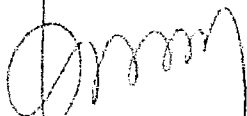
Betreft Operationele knelpunten in het cyberdomein

Geachte mevrouw Moussault,

Mede namens de minister van Defensie nodig ik u en de voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten uit voor bespreking van operationele knelpunten in het cyber-domein.

Dit overleg zal plaatsvinden op donderdag, 28 oktober, van 13:00 – 14:00 uur, op de Turfmarkt 147, bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

Aan: Minister

Van: 5.1.2a (5.1.2a)

Inleiding

Op 26 oktober spreken u en de minister van Defensie met de Kamerleden Kaag en Van Ginneken over de operationele knelpunten in het cyberdomein en het voornemen om via spoedwetgeving de acute knelpunten te adresseren. In deze notitie treft u nogmaals een korte beschrijving van de problematiek en de contouren van de spoedwet waar op dit moment aan wordt gewerkt.

Kern van de problematiek

In toenemende mate hebben verschillende landen offensieve cyberprogramma's tegen Nederland en Nederlandse belangen. Deze landen hebben een sterke intentie om Nederland en haar bondgenoten te raken, beschikken over aanzienlijke cybercapaciteiten en hebben de afgelopen periode een substantieel aantal heimelijke digitale aanvallen uitgevoerd gericht te tegen Nederland. De slagkracht van de diensten om zich hiertegen te verweren staat in toenemende mate onder druk.

Belangrijkste oorzaak van de problematiek is dat het karakter van cyberoperaties naar zijn aard onvoorspelbaar en in toenemende mate wringt met het stelsel van toetsing - *statische toetsing vooraf* - en toezicht zoals dit thans functioneert. De mate van detailniveau die bij de toets vooraf wordt gevraagd en de beperkte ruimte die aan de diensten wordt gegeven, verhoudt zich niet goed met de operationele praktijk. Resultaat is dat een deel van de operaties in het geheel geen doorgang kan vinden en een deel van de lopende operaties regelmatig stil komt te liggen omdat de diensten, na een verkregen rechtmatigheidsoordeel, tussentijds weer terug moeten naar de TIB.

5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted text block]

Gelet op deze problematiek wordt thans spoedwetgeving overwogen. De spoedwet geeft een tijdelijke regeling voor cyberoperaties van de AIVD en MIVD tegen landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland of Nederlandse belangen. De regeling geldt in aanvulling en deels in afwijking van enkele bepalingen van de Wiv 2017. 5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted text block]

Hoe zou een spoedwet eruit komen te zien (ruwe schets)?

5.21 + 5.121

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Aan: minister van BZK

Via: 5.1.2e BZK

Van: 5.1.2e (OIV)

Onderwerp: Gesprek Kamerleden Klaver en Bromet inzake Tijdelijke wet cyberoperaties

Inleiding

Op woensdag 3 november (11:00 uur, in de Tweede Kamer) spreken u en de minister van Defensie (ook aanwezig: 5.1.2.e en 5.1.2e) met de Kamerleden Klaver en Bromet over de operationele knelpunten in het cyberdomein en het voornemen om via spoedwetgeving de acute knelpunten te adresseren. In deze notitie treft u ter achtergrond een korte beschrijving van:

- De kern van de problematiek;
- De stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD;
- De hoofdlijnen van de concept Tijdelijke wet cyberoperaties.

Kern van de problematiek

In toenemende mate hebben verschillende landen offensieve cyberprogramma's tegen Nederland en Nederlandse belangen. Onze tegenstanders worden sterker en sneller en ze zijn sluer en agressiever. Ze laten zich bovendien door geen enkele spelregels tegenhouden en hun cyberaanvallen kosten bijna niets. De slagkracht van de diensten om zich hiertegen te verweren staat in toenemende mate onder druk. Belangrijkste oorzaak van de problematiek is dat het karakter van cyberoperaties naar zijn aard onvoorspelbaar en in toenemende mate wringt met het stelsel van toetsing en toezicht zoals dit thans functioneert. De mate van detailniveau die bij de toets vooraf wordt gevraagd en de beperkte ruimte die aan de diensten wordt gegeven, verhoudt zich niet goed met de operationele praktijk. Resultaat is dat een deel van de operaties in het geheel geen doorgang kan vinden en een deel van de lopende operaties regelmatig stil komt te liggen omdat de diensten, na een verkregen rechtmatigheidsoordeel, tussentijds weer terug moeten naar de TIB.

Stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD

- Naar aanleiding van het door TIB afgelasten van het tripartiete gesprek 5.1.1b over de operationele knelpunten AIVD en MIVD in het cyberdomein, heeft op 28 oktober overleg plaatsgevonden tussen de ministers en de voorzitter TIB en CTIVD.
- In dit gesprek is met TIB en CTIVD gekeken of er binnen de bestaande wet nog ruimte is om de stap van statisch naar dynamischer toezicht te maken, en zo nee of een tijdelijke wet, gericht op inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland, hierin zou kunnen voorzien.
- 5.1.2i [redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]
- Uitkomst van het gesprek is dat 5.1.1b [redacted]. Daarna zal er, onder voorzitterschap van de CTIVD, een gezamenlijke analyse door de diensten en de TIB komen over 5.1.1b [redacted] en waar er binnen de wet meer rekening gehouden kan worden met de dynamische aard van cyberoperaties. Na deze analyse zullen er punten overblijven die niet kunnen worden opgelost binnen de

bestaande wet, en hiervoor dient gekomen te worden tot een tijdelijke wet, gericht op inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma, ter overbrugging naar de definitieve wetswijziging van de Wiv2017. Ook hier wordt bezien waar ruimte bestaat om van statisch tot dynamisch te komen. Bezien zal worden of een dergelijk wetsvoorstel ook gedragen kan worden door de toezichthouders.

- Op 3 november zal het belang van een werkbare wet, die beter aansluit op de dynamische operationele praktijk, één van de punten zijn die de ministers van BZK en defensie aan de orde zullen stellen aan de formatie tafel.
- 5.1.1b

Hoofdpijnen concept Tijdelijke wet cyberoperaties

5.2.1 + 5.1.2.i
[Redacted text block]

- 5.2.1 + 5.1.2.i
[Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

- 5.2.1 + 5.1.2.i
[Redacted text block]
- [Redacted text block]

Aan: minister van BZK

Van: 5.1.2e (OIV)

Onderwerp: Gesprek Kamerlid Kathmann inzake Tijdelijke wet cyberoperaties

Inleiding

Op Dinsdag 9 november (13:00 uur) spreken u en de minister van Defensie (ook aanwezig: 5.1.2.e en 5.1.2e) met het Kamerlid Kathmann (PvdA) over de operationele knelpunten in het cyberdomein en het voornemen om via spoedwetgeving de acute knelpunten te adresseren. In deze notitie treft u ter achtergrond een korte beschrijving van:

- De kern van de problematiek;
- De stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD;
- De hoofdlijnen van de concept Tijdelijke wet cyberoperaties.

Kern van de problematiek

In toenemende mate hebben verschillende landen offensieve cyberprogramma's tegen Nederland en Nederlandse belangen. Onze tegenstanders worden sterker en sneller en ze zijn slauer en agressiever. Ze laten zich bovendien door geen enkele spelregels tegenhouden en hun cyberaanvallen kosten bijna niets. De slagkracht van de diensten om zich hiertegen te verweren staat in toenemende mate onder druk. Belangrijkste oorzaak van de problematiek is dat het karakter van cyberoperaties naar zijn aard onvoorspelbaar en in toenemende mate wringt met het stelsel van toetsing en toezicht zoals dit thans functioneert. De mate van detailniveau die bij de toets vooraf wordt gevraagd en de beperkte ruimte die aan de diensten wordt gegeven, verhoudt zich niet goed met de operationele praktijk. Resultaat is dat een deel van de operaties in het geheel geen doorgang kan vinden en een deel van de lopende operaties regelmatig stil komt te liggen omdat de diensten, na een verkregen rechtmatigheidsoordeel, tussentijds weer terug moeten naar de TIB.

Stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD

- Naar aanleiding van het door TIB afgelasten van het tripartiete gesprek 5.1.1b over de operationele knelpunten AIVD en MIVD in het cyberdomein, heeft op 28 oktober overleg plaatsgevonden tussen de ministers en de voorzitter TIB en CTIVD.
- In dit gesprek is met TIB en CTIVD gekeken of er binnen de bestaande wet nog ruimte is om de stap van statisch naar dynamischer toezicht te maken, en zo nee of een tijdelijke wet, gericht op inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland, hierin zou kunnen voorzien.
- 5.1.2
 [Redacted text block]
- Uitkomst van het gesprek is dat 5.1.1b
 [Redacted text block] Daarna zal er, onder voorzitterschap van de CTIVD, een gezamenlijke analyse door de diensten en de TIB komen over 5.1.1b en waar er binnen de wet meer rekening gehouden kan worden met de dynamische aard van cyberoperaties. Na deze analyse zullen er punten overblijven die niet kunnen worden opgelost binnen de bestaande wet, en hiervoor dient gekomen te worden tot een tijdelijke wet, gericht op inzet

tegen landen met een offensief cyberprogramma, ter overbrugging naar de definitieve wetswijziging van de Wiv2017. Ook hier wordt bezien waar ruimte bestaat om van statisch tot dynamisch te komen. Bezien zal worden of een dergelijk wetsvoorstel ook gedragen kan worden door de toezichthouders.

- Op 3 november is het belang van een werkbare wet, die beter aansluit op de dynamische operationele praktijk één van de punten die de ministers van BZK en defensie aan de orde hebben gesteld aan de formatie tafel.
- 5.1.1b [redacted]

Hoofdpijnen concept Tijdelijke wet cyberoperaties

5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- 5.2.1 + 5.1.2.i [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Aan: minister van BZK

Van: 5.1.2e (5.1.2a)

Onderwerp: Gesprek Kamerleden Segers en Bikker (CU) inzake Tijdelijke wet cyberoperaties

Inleiding

Op Dinsdag 16 november (14:00 uur) spreken u en de minister van Defensie (ook aanwezig: 5.1.2a en 5.1.2e) met de Kamerleden Segers en Bikker (CU) over de knelpunten in het cyberdomein en het voornemen om via spoedwetgeving de acute knelpunten te adresseren. Hierbij kort:

- De kern van de problematiek;
- De stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD;
- De hoofdlijnen van de concept Tijdelijke wet cyberoperaties.

Kern van de problematiek

In toenemende mate hebben verschillende landen offensieve cyberprogramma's tegen Nederland en Nederlandse belangen. Onze tegenstanders worden sterker en sneller en ze zijn sluer en agressiever. Ze laten zich bovendien door geen enkele spelregels tegenhouden en hun cyberaanvallen kosten bijna niets. De slagkracht van de diensten om zich hiertegen te verweren staat in toenemende mate onder druk. Belangrijkste oorzaak van de problematiek is dat het karakter van cyberoperaties naar zijn aard onvoorspelbaar en in toenemende mate wringt met het stelsel van toetsing en toezicht zoals dit thans functioneert. De mate van detailniveau die bij de toets vooraf wordt gevraagd en de beperkte ruimte die aan de diensten wordt gegeven, verhoudt zich niet goed met de operationele praktijk. Resultaat is dat een deel van de operaties in het geheel geen doorgang kan vinden en een deel van de lopende operaties regelmatig stil komt te liggen omdat de diensten, na een verkregen rechtmatigheidsoordeel, tussentijds weer terug moeten naar de TIB.

Stand van zaken van de gesprekken met TIB en CTIVD

- Naar aanleiding van het door TIB afgelasten van het tripartiete gesprek 5.1.1b over de operationele knelpunten AIVD en MIVD in het cyberdomein, heeft op 28 oktober overleg plaatsgevonden tussen de ministers en de voorzitter TIB en CTIVD.
- In dit gesprek is met TIB en CTIVD gekeken of er binnen de bestaande wet nog ruimte is om de stap van statisch naar dynamischer toezicht te maken, en zo nee of een tijdelijke wet, gericht op inzet tegen landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland, hierin zou kunnen voorzien.
- Uitkomst was dat de diensten en de TIB, onder voorzitterschap van de CTIVD, tot een gezamenlijke analyse zouden komen van de knelpunten. De knelpunten waarvoor geen praktische oplossing kan worden gevonden worden geregeld in een spoedwet.
- Het gesprek tussen de diensten en de TIB en CTIVD stond gepland op 10 november maar kon niet doorgaan 5.1.2e. CTIVD zal zo spoedig mogelijk na bericht van herstel nieuw overleg inplannen. De hoop en verwachting is dat dit deze week kan plaatsvinden, aangezien het volgende overleg tussen de ministers en de voorzitters al snel gepland staat (dinsdag 23 november).

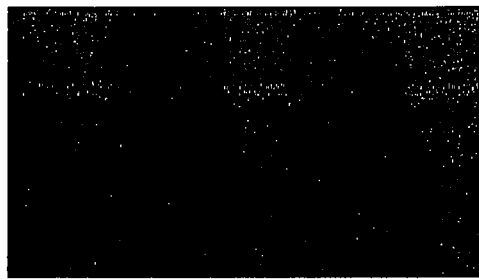
Hoofdlijnen concept Tijdelijke wet cyberoperaties

Hoofdlijnen concept Tijdelijke wet cyberoperaties

5.2.1 + 5.1.2i

[Redacted content]

Van

Minister van BZK

5.1.2e

Contactpersoon

5.1.2e

Datum

25 november 2021

Kenmerk

2021-0000627950

advies

**Ministerraad
Onderraad**

Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma

Samenvatting MR/OR-voorstel

Voorstel om de Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma in consultatie te geven aan de toezichthouders.

Toelichting op advies

- De AIVD en de MIVD stuiten binnen het huidige wettelijke stelsel en de invulling daarvan op knelpunten in de operationele praktijk, met name op het gebied van cyberoperaties in onderzoeken naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland of Nederlandse belangen.
- 5.1.2i en 5.2.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- Er zal nog een uitvoeringstoets plaatsvinden op de gevolgen van het wetsvoorstel voor de diensten.
- Concreet bevat het wetsvoorstel de volgende onderwerpen:

Datum
25 november 2021
Kenmerk
2021-0000627950

1. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

2. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

3. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

4. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

5. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

6. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted];

7. 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]

- 5.2.1 + 5.1.2.1
[Redacted]
- Vooruitlopend op een definitieve regeling treft het wetsvoorstel deels in aanvulling op en deels in afwijking van de Wiv 2017 een tijdelijke voorziening. Het is dus geen wijziging van de Wiv 2017.

Verwachte reactie

Allen

Het voorstel is door AZ geagendeerd bij het onderwerp "Internetconsultatie". Dit is min of meer automatisch gebeurd omdat een consultatie vrijwel altijd internetconsultatie betreft. In dit geval betreft het echter alleen de consultatie van de toezichthouders (zoals uit de stukken blijkt).

JenV

5.1.2.1
[Redacted]

Ambtelijk voortraject

N.v.t.

Betrokken BZK-onderdelen

5.1.2.9
[Redacted]

Derubricering

Derubricering

3^e proeve nieuw artikel 7 Tijdelijke wet 5.2.1 + 5.1.2.1

Bijgaand twee alternatieve versies voor artikel 7 ter vervanging van de thans in artikel 7 van het concept-wetsvoorstel geregelde 5.1.2.1 en 5.2.1 . 5.2.1 + 5.1.2.1

Bij deze versies zijn de volgende kanttekeningen te maken. 5.2.1 + 5.1.2.1

[Redacted content]

Artikel 7 (versie 1)

5.2.1 + 5.1.2.1 [Redacted content]

5.2.1+5.1.2.1
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

- [Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]

■ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

■ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

■ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

■ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Artikel 7 (versie 2)

■ 5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1

■ 5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.1

- 5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1
5.2.1 + 5.1.2.15.2.1 + 5.1.2.1

021 1 121
[Redacted]

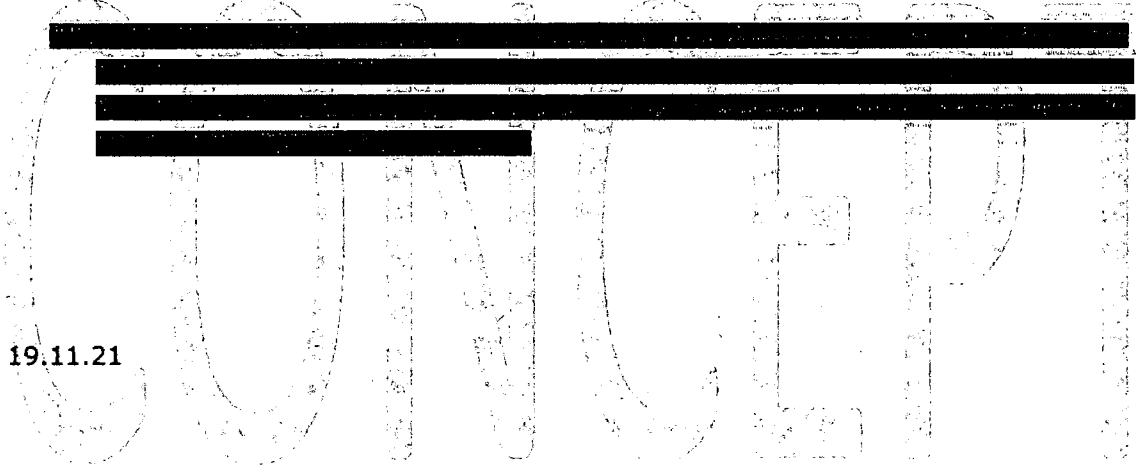
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

19.11.21

Van: 5.1.2e
 Aan: 5.1.2e
 Onderwerp: FW: Aangepast concept-wetsvoorstel
 Datum: donderdag 17 februari 2022 11:56:40
 Bijlagen: Concept wetsvoorstel versie 17.02.2022 CTIVD en TIB.pdf

---

Ter info

Van: 5.1.2e
 Verzonden: donderdag 17 februari 2022 11:56
 Aan: 'Eijk, Nico van' <5.1.2e@CTIVD.nl>; 'Mariëtte Moussault' <5.1.2e@tib-ivd.nl>
 CC: 5.1.2e Ministerie van Defensie (5.1.2e@mindef.nl) <5.1.2e@mindef.nl>;
 5.1.2e minbzk.nl <5.1.2e (5.1.2e@mindef.nl)>
 <5.1.2e@mindef.nl>
 Onderwerp: Aangepast concept-wetsvoorstel

Geachte heer Van Eijk, geachte mevrouw Moussault,
 Beste Nico, beste Mariëtte,
 Met dank voor jullie bereidheid hiertoe, is in de afgelopen periode ter informele consultatie met 5.1.2e van CTIVD en TIB gesproken over het ontwerp-wetsvoorstel Tijdelijke wet onderzoek AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma. Deze sessies, alsmede de schriftelijke inbreng die van de CTIVD is ontvangen, zijn door BZK en Defensie zonder meer als nuttig ervaren. Het in deze sessies besproken ontwerp-wetsvoorstel is inmiddels aangepast en aangevuld mede op basis van de gevoerde gesprekken. Mede namens 5.1.2e van Defensie stuur ik jullie in bijlage het resultaat, dat wij graag, samen met 5.1.2e, aan jullie toelichten in een gesprek begin volgende week. Voor dat gesprek wordt nu een moment gezocht waarop iedereen beschikbaar is.

Om tot een werkbare en werkende wet te komen, zowel voor de toezichthouders als voor de diensten, wordt er dezerzijds ook groot belang aan gehecht om ter afronding van de informele consultatiefase een stelselketentest uit te voeren. Voor een effectieve stelselketentest is deelname van TIB en CTIVD onontbeerlijk. Mede namens 5.1.2e wil ik jullie daarom graag uitnodigen voor een stelselketentest die zal plaatsvinden op donderdag 28 februari en maandag 1 maart. Doel van deze test is te toetsen of de Tijdelijke wet de knelpunten oplost waar de diensten in het kader van hun taakuitvoering tegenaan lopen en of de Tijdelijke wet uitvoerbaar is voor zowel de toezichthouders als de diensten. Tijdens de test zal daarom de gehele keten worden gesimuleerd; van aanvraag van de inzet van een bijzondere bevoegdheid bij de toetsingscommissie vooraf tot toezicht op de inzet door de toezichthouder tijdens en achteraf. Een punt waar we in de ketentoeets bijzondere aandacht aan willen geven is de wisselwerking tussen de toets vooraf en het toezicht tijdens de operatie, 5.1.2e

Mijn vraag is of jullie in antwoord op deze mail jullie deelname aan de ketentoeets kunnen bevestigen.

Met vriendelijke groet,
 5.1.2e

ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

5.1.2.e

Turtmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
T5.1.2.e

5.1.2.e @minbzk.nl

.....
secretarisse 5.1.2.e

T5.1.2.e

5.1.2.e @minbzk.nl
.....

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: Bullets over Tijdelijke wet voor politieke draagvlakgesprekken
Datum: dinsdag 22 maart 2022 16:24:00

Ha 5.1.2e,

Zie ajb hieronder een paar bullets over de Tijdelijke wet (noodzaak, proces, inhoud, politieke context) die mogelijk van nut kunnen zijn voor de gesprekken in het kader van het politieke draagvlak bij EK en TK.

Hartelijke groet, 5.1.2e

Noodzaak en proces Tijdelijke wet

- De AIVD en de MIVD stuiten binnen het huidige wettelijke stelsel en de invulling daarvan op knelpunten in de operationele praktijk, met name op het gebied van cyberoperaties in onderzoeken naar landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland of Nederlandse belangen.
- De minister van BZK en van Defensie werken sinds eind vorig jaar aan een voorstel voor een tijdelijke wet die de diensten in staat moet stellen bestaande bevoegdheden, in onderzoeken gericht op landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland en Nederlands belangen, effectiever in te kunnen inzetten.
- In de afgelopen periode is intensief aan het wetsvoorstel gewerkt. In goed overleg met de toezichthouders (TIB en CTIVD) is het wetsvoorstel verder vervolmaakt. Eind vorige week heeft nog een ketentest plaatsgevonden, samen met de CTIVD en de TIB, om te bezien hoe de wet in de praktijk zou functioneren. Deze ketentest was voldoende positief om op korte termijn het wetsvoorstel in consultatie te brengen.
- De minister van BZK en de minister van Defensie zullen medio volgende week met beide toezichthouders spreken. Direct daaropvolgend zal het wetsvoorstel ter internetconsultatie worden aangeboden, tot ongeveer 10 april.
- Er wordt op gemikt om in de MR van 22 april akkoord te krijgen voor de adviesaanvraag aan de Raad van State. Indiening bij de Tweede Kamer wordt voorzien op 23 mei. Gelet op de urgentie van de problematiek wordt inwerkingtreding per 1 juli 2022 beoogd. Dit kan vanzelfsprekend enkel met medewerking van de Eerste en Tweede Kamer, en de welwillendheid om het wetsvoorstel snel voor behandeling te agenderen.

Toelichting inhoud wetsvoorstel

- 5.1.2i en 5.2.1
[Redacted content]

Politieke en/of bestuurlijke context

- De Kamer heeft de regering middels de motie van der Staaij^[1] opgeroepen om zo snel mogelijk met een voorstel tot wijziging van de Wiv 2017 te komen met het oog op het wegnemen van knelpunten die verhinderen dat de diensten in staat zijn Nederland op effectieve wijze te beschermen tegen landen met een offensief cyberprogramma. De urgentie van de problematiek is bekend, derhalve wordt gewerkt met een ambitieuze planning die voorziet in inwerkingtreding van het wetsvoorstel met ingang van 1 juli 2022.
- Ondanks dat het wetsvoorstel nog niet openbaar is, is een conceptversie in handen gekomen van de media. Hierover is begin maart gepubliceerd in onder andere de Volkskrant en het NRC. Hierbij werd de suggestie gewekt dat het kabinet de oorlog in Oekraïne aangrijpt als kans om de diensten verregaande bevoegdheden toe te kennen. Dit is niet correct. Er wordt al sinds najaar 2021 gewerkt aan dit wetsvoorstel.

---

^[1] 28 februari 2022, motie nr. 16